

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V** РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 2 декември 2021 година

за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013

(ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2022/648 на Комисията от 15 февруари 2022 година	L 119	1	21.4.2022 г.
► <u>M2</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2023/813 на Комисията от 8 февруари 2023 година	L 102	1	17.4.2023 г.

Поправен със:

- **C1** Поправка, ОВ L 43, 24.2.2022 г., стр. 93 (2021/2115)

**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 2 декември 2021 година

за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013

ДЯЛ I

**ПРЕДМЕТ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ И
ОПРЕДЕЛЕНИЯ**

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Настоящият регламент установява правила относно:
  - а) общите и специфичните цели, които трябва да бъдат преследвани посредством подпомагане от страна на Съюза, финансирано от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП), както и свързаните с тях показатели;
  - б) видовете интервенции и общите изисквания към държавите членки за преследване на тези цели, както и съответните финансови договорености;
  - в) стратегическите планове по ОСП, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки и в които се установяват целевите стойности, уточняват се условията за интервенциите и се разпределят финансовите ресурси в съответствие със специфичните цели и установените потребности;
  - г) координирането и управлението, както и мониторинга, докладването и оценяването.
2. Настоящият регламент се прилага по отношение на подпомагането от страна на Съюза, финансирано от ЕФГЗ и ЕЗФРСР, за интервенции, определени в стратегическия план по ОСП, изготвен от държава членка и одобрен от Комисията, който обхваща периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2027 г. (наричан по-нататък „периода на стратегическия план по ОСП“).

Член 2

Приложими разпоредби

1. Регламент (ЕС) 2021/2116 и разпоредбите, приети съгласно него, се прилагат за подпомагането, предоставено съгласно настоящия регламент.
2. Член 19, дял III, глава II, с изключение на член 28, първа алинея, буква в), и членове 46 и 48 от Регламент (ЕС) 2021/1060 се прилагат за подпомагането, финансирано от ЕЗФРСР съгласно настоящия регламент.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „зеделелски стопанин“ означава физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо какъв е правният статут на тази група и на нейните членове съгласно националното право, чието стопанство се намира в териториалния обхват на Договорите, определен в член 52 от Договора за Европейския съюз във връзка с членове 349 и 355 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и които осъществяват селскостопанска дейност, определена от държавите членки в съответствие с член 4, параграф 2 от настоящия регламент;
- 2) „стопанство“ означава всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопанин единици, които се намират на територията на една и съща държава членка;
- 3) „интервенция“ означава инструмент за подпомагане с набор от условия за допустимост, определени от държава членка в нейния стратегически план по ОСП въз основа на вида интервенция, както е предвидено в настоящия регламент;
- 4) „операция“ означава:
  - а) проект, договор, действие или група проекти или действия, избрани по съответния стратегически план по ОСП;
  - б) в контекста на финансовите инструменти — общата сума на допустимите публични разходи, отпуснати за финансов инструмент, и последващото финансово подпомагане, предоставено на крайните получатели от съответния финансов инструмент;
- 5) „публични разходи“ означава всеки принос за финансирането на операции, чийто източник е бюджетът на национален, регионален или местен публичен орган, бюджетът на Съюза, отпуснат за ЕФГЗ и ЕЗФРСР, бюджетът на публичноправни организации или бюджетът на сдружения на публични органи или на публичноправни организации;
- 6) „междинни цели“ означава междинни предварително определени стойности, зададени от държавите членки в рамките на стратегиите им за интервенция, посочени в член 107, параграф 1, буква б), за дадена финансова година, които да бъдат постигнати към определен момент от периода на стратегическите планове по ОСП, за да се гарантира навременен напредък по отношение на показателите за резултатите;
- 7) „целеви стойности“ означава предварително определени стойности, зададени от държавите членки в рамките на стратегиите им за интервенция, посочени в член 107, параграф 1, буква б), които да бъдат постигнати в края на периода на стратегическите планове по ОСП спрямо показателите за резултатите;
- 8) „най-отдалечени региони“ означава най-отдалечените региони, посочени в член 349 ДФЕС;

▼B

- 9) „AKIS“ означава комбинацията от организацията и обмена на знания между лицата, организациите и институциите, които използват и генерират знания в сферата на селското стопанство и взаимосвързаните области (система за знания и иновации в селското стопанство);
- 10) „малки острови в Егейско море“ означава малки острови в Егейско море съгласно определението в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013;
- 11) „взаимоспомагателен фонд“ означава схема, акредитирана от държава членка съгласно националното право, чиято цел е застраховането на членуващите земеделски стопани, при която се извършват компенсаторни плащания на членуващите земеделски стопани, понесли икономически загуби;
- 12) „по-слабо развити региони“ означава по-слабо развити региони по смисъла на член 108, параграф 2, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060;
- 13) „бенефициер“ по отношение на видовете интервенции за развитие на селските райони, посочени в член 69, означава:
- а) публичноправна или частноправна организация, образование със или без правосубектност, физическо лице или група физически или юридически лица, отговарящи за започването на операциите или за започването и изпълнението им;
  - б) в контекста на схемите за държавна помощ — предприятието, което получава помощта;
  - в) в контекста на финансовите инструменти — организацията, която изпълнява холдинговия фонд, или, когато няма структура с холдингов фонд — организацията, която изпълнява специфичния фонд, или, когато управляващият орган, посочен в член 123 (наричан по-нататък „управляващият орган“), управлява финансовия инструмент — управляващият орган;
- 14) „размер на подпомагането“ означава процентът на публични разходи по дадена операция; в контекста на финансовите инструменти той означава брутният еквивалент на безвъзмездна помощ съгласно определението в член 2, точка 20 от Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията ⁽¹⁾;
- 15) „LEADER“ означава воденото от общностите местно развитие, посочено в член 31 от Регламент (ЕС) 2021/1060;
- 16) „междинно звено“ означава всяка публичноправна или частноправна организация, включително регионална или местна организация, организация за регионално развитие или неправителствена организация, която действа под отговорността на национален или регионален управляващ орган, или която изпълнява задължения от името на такъв орган;
- 17) „финансова година“ означава селскостопанска финансова година в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 193, 1.7.2014 г., стр. 1).

Член 4

Определения и условия, които трябва да бъдат предвидени в стратегическите планове по ОСП

1. Държавите членки включват в своите стратегически планове по ОСП определения за „селскостопанска дейност“, „зеделска площ“, „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“, „активни земеделски стопани“, „млади земеделски стопани“ и „нови земеделски стопани“, както и съответните условия в съответствие с настоящия член:

2. „Селскостопанска дейност“ се определя по такъв начин, който дава възможност за осъществяването на принос към предоставянето на частни и обществени блага посредством един или и двата от следните елементи:

а) производството на селскостопански продукти, което включва дейности като отглеждане на животни или обработване на земя, включително посредством палудикултура, като селскостопански продукти означава продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС, с изключение на рибни продукти, както и памук и дървесни култури с кратък цикъл на ротация;

б) поддържането на селскостопанската площ в състояние, което да я прави подходяща за паша или обработване без никакви специални подготвителни действия, които са извън рамките на употребата на традиционните селскостопански методи и машини,

3. „Земеделска площ“ се определя по такъв начин, че да включва обработваема земя, трайни насаждения и постоянно затревени площи, включително когато те формират агролесовъдни системи на тази площ. Понятията „обработваема земя“, „трайни насаждения“ и „постоянно затревени площи“ се определят по-подробно от държавите членки в съответствие със следната рамка:

а) „обработваема земя“ означава земя, обработвана за отглеждане на култури, или площ на разположение за отглеждане на култури, но оставена под угар; освен това, докато трае задължението, това означава земя, обработвана за отглеждане на култури, или площи на разположение за отглеждане на култури, но под угар, които земя и площи са били оставени под угар в съответствие с член 31 или член 70 или със стандарт за ДЗЕС 8 от приложение III към настоящия регламент, или с членове 22, 23 или 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета ⁽²⁾, или с член 39 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽³⁾, или с член 28 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾;

б) „трайни насаждения“ означава култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които заемат земята в продължение на пет или повече години и които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация;

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) и за изменение и отмяна на някои регламенти (ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487).

▼B

в) „постоянно затревена площ и постоянно пасище“ (наричани заедно „постоянно затревени площи“) означава земя, която е използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражи, естествено растящи (саморазсадени) или чрез култивиране (изкуствено засети), която не е била включена в сеитбооборота на стопанството в продължение на пет или повече години, както и, ако държавите членки решат това, която не е била разоравана, обработвана или засявана отново с различни видове треви или други тревни фуражи в продължение на пет или повече години. Тя може да включва други видове, като храсти или дървета, които са подходящи за паша, и ако държавите членки решат, други видове, като храсти или дървета, източници на фураж за животни, при условие че преобладават тревите и другите тревни фуражи.

Освен това държавите членки може да решат да считат следните видове земя за постоянно затревени площи:

- i) земя, покрита с който и да било от видовете, посочени в настоящата буква, и която е част от установени местни практики, където тревите и другите тревни фуражи традиционно не са преобладаващи или липсват в зоните за паша;
- ii) земя, покрита с който и да било от видовете, посочени в настоящата буква, където тревите и другите тревни фуражи не са преобладаващи или липсват в зоните за паша;

4. За целите на видовете интервенции под формата на директни плащания „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ се определя по такъв начин, че да обхваща площите, които са на разположение на земеделския стопанин и които включват:

а) всякакъв вид земеделска площ в стопанството, която по време на годината, за която се иска подпомагане, се използва за селскостопанска дейност или — в случай че площта се използва и за неселскостопански дейности — се използва предимно за селскостопански дейности; когато това е надлежно обосновано поради екологични, свързани с биологичното разнообразие и с климата причини, държавите членки могат да решат, че хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, включват и някои площи, използвани за селскостопански дейности само веднъж на всеки две години;

б) всякакъв вид площ в стопанството, която е:

- i) заета от особености на ландшафта, подлежащи на задължението за запазване съгласно стандарт за ДЗЕС 8 от приложение III;
- ii) ползвана за постигането на минималния дял обработваема земя, предназначена за непроизводствени площи и обекти, включително земя, оставена под угар, съгласно стандарт за ДЗЕС 8 от приложение III;
- iii) определена или поддържана в резултат на екосхема по смисъла на член 31 за времетраенето на съответното задължение на земеделския стопанин.

Ако държавите членки решат, „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ може да включва други особености на ландшафта, при условие че те не са преобладаващи и не възпрепятстват значително извършването на селскостопанската дейност поради заеманата от тях площ от земеделския парцел. При прилагането на посочения принцип държавите членки могат да определят максимален дял от земеделския парцел, който да включва тези други особености на ландшафта.

▼B

Що се отнася до постоянно затревени площи с разпръснати особености на ландшафта, неотговарящи на условията за подпомагане, държавите членки могат да решат да приложат фиксирани коефициенти за намаление с цел определяне на площта, за която се счита, че отговаря на условията за подпомагане;

- в) всякакъв вид площ в стопанството, която дава право на плащане съгласно дял III, глава II, раздел 2, подраздел 2 от настоящия регламент или по схемата за основно плащане или схемата за единно плащане на площ, установени в дял III от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и която не е „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“, определен от държавите членки въз основа на букви а) и б) от настоящия параграф:
- i) в резултат на прилагането на директива 92/43/ЕИО, 2009/147/ЕО или 2000/60/ЕО по отношение на посочената площ;
  - ii) в резултат на основаващи се на площ интервенции, предвидени в настоящия регламент, обхванати от интегрираната система, посочена в член 65, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, които позволяват производството на продукти, неизброени в приложение I към ДФЕС, чрез палудикултура или съгласно национални схеми за биологично разнообразие или намаляване на емисиите на парникови газове, чиито условия отговарят на тези основаващи се на площ интервенции, при условие че тези интервенции и национални схеми допринасят за постигането на една или повече специфични цели, определени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е) от настоящия регламент;
  - iii) за времетраенето на задължение на земеделския стопанин за залесяване съгласно член 31 от Регламент (ЕО) № 1257/1999, или член 43 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, или член 22 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, или член 70 или 73 от настоящия регламент, или съгласно национална схема, чиито условия отговарят на член 43, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, или член 22 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, или член 70 или 73 от настоящия регламент;
  - iv) за времетраенето на задължение на земеделския стопанин, което води до оставянето на площта под угар съгласно членове 22, 23 и 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999, член 39 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, член 28 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 или член 70 от настоящия регламент.

Площите, използвани за производство на коноп, представляват хектари, отговарящи на условията за подпомагане, само ако използваните сортове имат съдържание на тетрахидроканабинол, не по-голямо от 0,3 %.

5. „Активни земеделски стопани“ се определят по такъв начин, че да се гарантира, че подпомагането се предоставя само на физически или юридически лица, или на групи от физически или юридически лица, които извършват поне минимално равнище на селскостопанска дейност, без непременно да се изключват от подпомагане земеделски стопани, които извършват разнородна дейност или са заети на непълно работно време.

▼B

Когато определят кои земеделски стопани да се считат за „активни земеделски стопани“, държавите членки прилагат обективни и недискриминационни критерии като приходи, разходи за труд в стопанството, предмет на дружеството и включване на техните селскостопански дейности в националните или регионалните регистри. Такива критерии могат да бъдат въведени под една или повече форми, избрани от държавите членки, включително чрез отрицателен списък, който лишава земеделския стопанин от възможността да бъде считан за активен земеделски стопанин. Ако държава членка счита за „активни земеделски стопани“ тези стопани, които не са получили за предишната година директни плащания над определена сума, тази сума не надвишава 5 000 EUR.

6. „Млад земеделски стопанин“ се определя по такъв начин, така че да включва:

- а) горна възрастова граница, определена между 35 и 40 години;
- б) условията за „ръководител на стопанство“;
- в) подходящото обучение или необходимите умения, както са определени от държавите членки.

7. „Нов земеделски стопанин“ се определя по такъв начин, че да се отнася за земеделски стопанин, различен от млад земеделски стопанин, който е „ръководител на стопанство“ за първи път. Държавите членки включват допълнителни обективни и недискриминационни изисквания по отношение на подходящото обучение и умения.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с правила, които обвързват отпускането на плащанията с използването на сертифицирани семена за определени сортове коноп и с процедурата за определяне на сортовете коноп, както и проверката на съдържанието на тетрахидроканабинол, посочено в параграф 4, втора алинея от настоящия член, с цел опазването на общественото здраве.

ДЯЛ II

ЦЕЛИ И ПОКАЗАТЕЛИ*Член 5***Общи цели**

В съответствие с целите на ОСП, формулирани в член 39 от ДФЕС, с целта за поддържане на функционирането на вътрешния пазар и на равнопоставеност между земеделските стопани в рамките на Съюза и с принципа на субсидиарност подпомагането от ЕФГЗ и ЕЗФРСР има за цел допълнително да подобри устойчивото развитие на селското стопанство, прехраната и селските райони и допринася за постигането на следните общи цели в икономическата, екологичната и социалната сфера, които ще способстват за изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие:

- а) да насърчава развитието на интелигентен, конкурентоспособен, устойчив и диверсифициран сектор на селското стопанство, гарантиращ дългосрочна продоволствената сигурност;
- б) да подпомага и укрепва опазването на околната среда, включително биологичното разнообразие, и действията в областта на климата и да допринася за постигане на целите на Съюза, свързани с околната среда и климата, включително за реализиране на ангажиментите му, поети в рамките на Парижкото споразумение;

▼B

- в) да укрепва социално-икономическата структура на селските райони.

*Член 6***Специфични цели**

1. Постигането на общите цели се преследва посредством следните специфични цели:

- а) подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор в целия Съюз с цел подобряване на дългосрочната продоволствена сигурност и разнообразието в селското стопанство, както и гарантиране на икономическата устойчивост на селскостопанското производство в Съюза;
- б) засилване на пазарната ориентация и повишаване на конкурентоспособността на стопанствата, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, включително поставяне на по-голям акцент върху научните изследвания, технологиите и цифровизацията;
- в) подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността;
- г) принос за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на улавянето на въглерод, както и насърчаване на устойчивата енергия;
- д) насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химикали;
- е) принос за спиране на загубата на биологично разнообразие и обръщане на тази тенденция, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта;
- ж) привличане и подкрепа на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани и улесняване на устойчивото развитие на стопанска дейност в селските райони;
- з) насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селскостопанската дейност, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото горско стопанство;
- и) подобряване на реакцията на селското стопанство в Съюза в отговор на обществените изисквания по отношение на храните и здравето, включително висококачествена, безопасна и питателна храна, произведена по устойчив начин, намаляване на хранителните отпадъци, както и подобряване на хуманното отношение към животните и борба с антимикробната резистентност.

2. Целите, изложени в параграф 1, се допълват и са взаимосвързани с междусекторната цел за модернизиране на селското стопанство и селските райони чрез стимулиране и споделяне на знания, иновации и цифровизация в селското стопанство и селските райони и чрез насърчаване на използването им в по-голяма степен от земеделските стопани чрез по-добър достъп до научни изследвания, иновации, обмен на знания и обучение.

3. При преследването на специфичните цели, определени в параграфи 1 и 2, държавите членки, със съдействието на Комисията, предприемат подходящи мерки с цел да се намали административната тежест и да се гарантира опростяване при изпълнението на ОСП.

Член 7

Показатели

1. Постигането на целите, посочени в член 5 и член 6, параграфи 1 и 2, се оценява въз основа на общи показатели, свързани с крайния продукт, резултатите, въздействието и контекста, определени в приложение I. Тези общи показатели включват:

- а) показатели за крайния продукт, отнасящи се до крайните продукти, постигнати с помощта на подпомогнатите интервенции;
- б) показатели за резултатите, които са свързани със съответните специфични цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2, и които се използват за определяне на количествени междинни цели и целеви стойности във връзка с тези специфични цели в стратегическите планове по ОСП и за оценка на напредъка за постигане на тези целеви стойности; показателите за резултата, отнасящи се до целите, свързани с околната среда и климата, могат да обхващат интервенции, които допринасят за изпълнението на ангажиментите, произтичащи от законодателните актове на Съюза, посочени в приложение XIII;
- в) показатели за въздействието, свързани с целите, установени в член 5 и член 6, параграфи 1 и 2, и използвани в контекста на стратегическите планове по ОСП и на ОСП;
- г) показатели за контекста, посочени в член 115, параграф 2 и изброени в приложение I.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за изменение на приложение I с цел адаптиране на общите показатели за крайните продукти, резултатите, въздействието и контекста. Тези делегирани актове са строго ограничени до разрешаването на техническите проблеми, с които се сблъскват държавите членки във връзка с прилагането на посочените показатели.

ДЯЛ III

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ И ВИДОВЕ ИНТЕРВЕНЦИИ

ГЛАВА I

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Раздел 1

Общи принципи

Член 8

Стратегически подход

Държавите членки преследват целите, установени в дял II, като определят интервенциите въз основа на видовете интервенции, установени в глави II, III и IV от настоящия дял, съгласно оценката им за потребностите и общите изисквания, установени в настоящата глава.

Член 9

Общи принципи

Държавите членки планират интервенциите в своите стратегически планове по ОСП и стандартите за ДЗЕС, посочени в член 13, в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и общите принципи на правото на Съюза.

Държавите членки гарантират, че интервенциите и стандартите за ДЗЕС, посочени в член 13, са установени въз основа на обективни и недискриминационни критерии, че са съвместими с правилното функциониране на вътрешния пазар и че не нарушават конкуренцията.

Държавите членки определят правната рамка, уреждаща предоставянето на подпомагане от Съюза на земеделските стопани и другите бенефициери в съответствие със стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията в съответствие с членове 118 и 119 от настоящия регламент, и с принципите и изискванията, установени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116. Те изпълняват стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията.

Член 10

Национално подпомагане съгласно правилата на СТО

Държавите членки планират интервенциите въз основа на видовете интервенции, изброени в приложение II към настоящия регламент, включително определенията и условията, установени в член 4, по такъв начин, че да отговарят на критериите на приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство.

По-специално основното подпомагане на доходите за устойчивост, допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост, допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани и схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните трябва да отговарят на критериите, определени в точките от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение II към настоящия регламент по отношение на тези интервенции. За други интервенции точките от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, посочени в приложение II към настоящия регламент, са индикативни и тези интервенции могат вместо това да бъдат в съответствие с различна точка от приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, ако това е ясно посочено и обосновано в стратегическия план по ОСП.

Член 11

Изпълнение на Меморандума за разбирателство за маслодайни семена

1. Когато държавите членки предвиждат основаващи се на площ интервенции, различни от тези, които са в съответствие с разпоредбите на приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, включително обвързано с производството подпомагане на доходите съгласно дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1 от настоящия регламент, и когато тези интервенции се отнасят до

▼ B

някои или всички маслодайни семена, посочени в приложението към Меморандума за разбирателство между Европейската икономическа общност и Съединените американски щати за маслодайни семена в рамките на ГАТТ, общият размер на подпомаганата площ въз основа на планираните крайни продукти, включени в стратегическите планове по ОСП на съответните държави членки, не надвишава максималния размер на подпомаганата площ за целия Съюз с цел гарантиране на съответствие с поетите от него международни задължения.

2. До 8 юни 2022 г. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя индикативна референтна подпомагана площ за всяка държава членка, изчислена въз основа на нейния дял от средния размер на обработваемата площ в Съюза през периода 2016—2020. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

3. Всяка държава членка, която възнамерява да предостави посоченото в параграф 1 от настоящия член подпомагане, указва съответните планирани крайни продукти от гледна точка на хектарите в своето предложение за стратегически план по ОСП, посочено в член 118, параграф 1.

Ако след оповестяване на всички планирани крайни продукти от държавите членки максималният размер на подпомаганата площ за целия Съюз, както е посочено в параграф 1 от настоящия член, е превишен, Комисията изчислява за всяка държава членка, оповестила излишък спрямо референтната си площ, коефициент на намаление, пропорционален на превишението на планираните крайни продукти, така че максималният размер на подпомаганата площ за целия Съюз се поддържа. Всяка съответна държава членка се информира за посочения коефициент на намаление в коментарите на Комисията във връзка със стратегическия план по ОСП в съответствие с член 118, параграф 3. Коефициентът на намаление за всяка държава членка се определя в решението за изпълнение, посочено в член 118, параграф 6, с което Комисията одобрява стратегическия план по ОСП.

Държавите членки не изменят своята подпомагана площ по своя собствена инициатива след датата, посочена в член 118, параграф 1.

4. Ако държава членка възнамерява да увеличи планираните си крайни продукти, посочени в параграф 1 от настоящия член, както е посочено в нейния стратегически план по ОСП, одобрен от Комисията, тя съобщава на Комисията преразглежданите планирани крайни продукти чрез искане за изменение на стратегическия си план по ОСП в съответствие с член 119 преди 1 януари на годината, предшестваща съответната референтна година.

5. Когато е целесъобразно, с цел да се предотврати надвишаването на максималния размер на подпомаганата площ за целия Съюз, както е посочено в параграф 1, Комисията определя коефициенти за намаление или преразглежда действащите коефициенти за намаление, когато такива коефициенти са били определени в съответствие с параграф 3, втора алинея, за всички държави членки, които са превишили референтните си подпомагани площи в своите стратегически планове по ОСП.

Комисията информира съответните държави членки за коефициентите за намаление най-късно до 31 януари на годината, предшестваща съответната референтна година.

▼B

Всяка от тези държави членки представя съответно искане за изменение на своя стратегически план по ОСП заедно с коефициента за намаление, посочен във втора алинея до 31 март на годината, предшестваща съответната референтна година. Коефициентът за намаление за същата държава членка се определя в решението за изпълнение, посочено в член 119, параграф 10, с което Комисията одобрява изменението на стратегическия план по ОСП.

6. Що се отнася до маслодайните семена, обхванати от Меморандума за разбирателство, посочен в параграф 1 от настоящия член, държавите членки уведомяват Комисията за общия брой на хектарите, за които действително е било изплатено подпомагане, в годишните доклади за качеството на изпълнението, посочени в член 134.

7. Държавите членки изключват отглеждането на слънчогледово семе за директна консумация от всяка основаваща се на площ интервенция, посочена в параграф 1.

Раздел 2

Предварителни условия

Член 12

Принцип и приложно поле

1. Държавите членки включват в стратегическите си планове по ОСП система от предварителни условия, съгласно които земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания съгласно глава II или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72, подлежат на административна санкция, ако не отговарят на законоустановените изисквания за управление съгласно правото на Съюза и стандартите за ДЗЕС, установени в стратегическия план по ОСП, както са изброени в приложение III, по отношение на следните специфични области:

- а) климата и околната среда, включително водите, почвите и биологичното разнообразие на екосистемите;
- б) общественото здраве и здравето на растенията;
- в) хуманното отношение към животните.

2. Стратегическите планове по ОСП включват правила относно ефективна и пропорционална система за административни санкции. Тези правила са съобразени по-специално с изискванията, определени в дял IV, глава IV от Регламент (ЕС) 2021/2116.

3. Правните актове, посочени в приложение III относно законоустановените изисквания за управление, се прилагат съобразно приложимата версия, а директивите — така, както се прилагат от държавите членки.

4. За целите на настоящия раздел „законоустановено изискване за управление“ означава всяко индивидуално законоустановено изискване за управлението съгласно правото на Съюза, посочено в приложение III, в рамките на даден правен акт, различаващо се по същество от всяко друго изискване на същия акт.

Член 13

Задължения на държавите членки във връзка с доброто земеделско и екологично състояние

1. Държавите членки следят цялата земеделска площ, включително земята, която вече не се използва за целите на производството, да се поддържа в добро земеделско и екологично състояние. Държавите членки определят на национално или на регионално равнище минималните стандарти за земеделските стопани и други бенефициери за всеки стандарт за ДЗЕС, посочен в приложение III, в съответствие с основната цел на стандартите, посочени в същото приложение. При определянето на своите стандарти държавите членки вземат предвид, когато е целесъобразно, специфичните характеристики на съответните площи — включително почвено-климатичните условия, — съществуващите системи за земеделие, земеделските практики, размера на земеделските стопанства и тяхната структура, използването на земята, както и особеностите на най-отдалечените региони.

2. Във връзка с основните цели, установени в приложение III, държавите членки могат да определят стандарти, които допълват посочените в същото приложение по отношение на тези основни цели. Тези допълнителни стандарти са недискриминационни и пропорционални, и съответстват на установените потребности.

Държавите членки не определят минимални стандарти за основни цели, различни от основните цели, установени в приложение III.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с правила, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция по отношение на съотношението във връзка със стандарта за ДЗЕС 1.

Раздел 3

Предварителни условия в социалната сфера

Член 14

Принцип и приложно поле

1. Държавите членки посочват в своите стратегически планове по ОСП, че най-късно от 1 януари 2025 г. земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания по глава II или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72, ще подлежат на административна санкция, ако не спазват изискванията, свързани с приложимите условия на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV.

2. Когато включват система за административни санкции в стратегическите си планове по ОСП, както е посочено в параграф 1, държавите членки в съответствие със своите институционални разпоредби се консултират със съответните национални социални партньори, представляващи работодателите и работниците в сектора на селското стопанство, и изцяло зачитат тяхната автономност, както и правото им да договарят и сключват колективни трудови договори. Посочената система за административни санкции не засяга правата и задълженията на социалните партньори, когато в съответствие с националните правни рамки и рамки за колективно договаряне социалните партньори отговарят за изпълнението или прилагането на правните актове, посочени в приложение IV.

▼B

3. Стратегическият план по ОСП включва правила относно ефективна и пропорционална система за административни санкции. Тези правила са съобразени с приложимите изисквания, определени в дял IV, глава V от Регламент (ЕС) 2021/2116.

4. Правните актове, посочени в приложение IV и съдържащи разпоредбите, които следва да бъдат обхванати от системата за административни санкции, посочена в параграф 1, се прилагат съобразно приложимата версия и така, както се прилагат от държавите членки.

Раздел 4

Консултантски услуги в областта на селското стопанство*Член 15***Консултантски услуги в областта на селското стопанство**

1. Държавите членки включват в стратегическите си планове по ОСП система за предоставяне на консултантски услуги за земеделските стопани и останалите бенефициери на подпомагането по линия на ОСП във връзка с управлението на земята и управлението на земеделските стопанства (наричани по-нататък „консултантски услуги в областта на селското стопанство“). Държавите членки могат да се основават на съществуващите системи.

2. Консултантските услуги в областта на селското стопанство обхващат икономическите, екологичните и социалните аспекти, като отчитат съществуващите земеделски практики, и осигуряват актуална технологична и научна информация, разработена посредством проекти за научни изследвания и иновации, включително що се отнася до предоставянето на обществени блага.

Чрез консултантските услуги в областта на селското стопанство се предлага подходяща помощ в рамките на цикъла на развитие на стопанствата, включително за създаването на земеделско стопанство за първи път, приспособяването на производствените модели към потребителското търсене, иновативни практики, селскостопански техники с цел устойчивост спрямо изменението на климата, включително агролесовъдство и агроекология, подобряване на хуманното отношение към животните и, при необходимост, стандарти за безопасност и социално подпомагане.

Консултантските услуги в областта на селското стопанство са интегрирани в рамките на взаимосвързаните услуги, предоставяни от консултантите в селското стопанство, изследователите, организациите на земеделски стопани и други заинтересовани лица, които формират AKIS.

3. Държавите членки гарантират, че предоставяните консултации са безпристрастни и че консултантите имат необходимата квалификация, преминали са подходящо обучение и не са в конфликт на интереси.

4. Консултантските услуги в областта на селското стопанство са приспособени към различните видове производство и земеделски стопанства и обхващат поне следното:

▼B

- а) всички изисквания, условия и задължения в областта на управлението, които се прилагат по отношение на земеделските стопани и други бенефициери, определени в стратегическия план по ОСП, включително изискванията и стандартите съгласно предварителните условия и условията за интервенциите, както и информацията относно финансовите инструменти и бизнес плановете, установени в стратегическия план по ОСП;
- б) изискванията, установени от държавите членки за прилагането на Директива 92/43/ЕИО, Директива 2000/60/ЕО, член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, Директива 2009/128/ЕО, Директива 2009/147/ЕО, Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ и Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾;
- в) земеделските практики, които възпрепятстват развитието на антимикробна резистентност, както е посочено в съобщението на Комисията от 29 юни 2017 г., озаглавено „Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР)“;
- г) предотвратяването и управлението на риска;
- д) подпомагането на иновациите, по-специално за подготовката и изпълнението на проекти на оперативните групи в рамките на ЕПИ, както е посочено в член 127, параграф 3;
- е) цифровите технологии в селското стопанство и селските райони, както е посочено в член 114, буква б);
- ж) устойчивото управление на хранителните вещества, включително, най-късно считано от 2024 г., употребата на инструмент за устойчивост на земеделските стопанства за хранителните вещества, като такъв инструмент е всяко цифрово приложение, което предлага най-малко следното:
- i) балансиран състав на хранителните вещества на полево равнище;
  - ii) законовите изисквания по отношение на хранителните вещества;

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) (ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4).

⁽⁹⁾ Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1).

▼B

- iii) данни за почвите въз основа на наличната информация и анализи;
  - iv) данни от интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), които са от значение за управлението на хранителните вещества;
- з) условията на заетост, задълженията на работодателите, здравословните и безопасни условия на труд и социалната подкрепа в земеделските общности.

*ГЛАВА II***ВИДОВЕ ИНТЕРВЕНЦИИ ПОД ФОРМАТА НА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ**

Раздел 1

Видове интервенции, намаляване и минимални изисквания*Член 16***Видове интервенции под формата на директни плащания**

1. Видовете интервенции по настоящата глава могат да бъдат под формата на необвързани и обвързани с производството директни плащания.
2. Необвързаните с производството директни плащания са следните:
  - а) основното подпомагане на доходите за устойчивост;
  - б) допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост;
  - в) допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани;
  - г) схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните.
3. Обвързаните с производството директни плащания са следните:
  - а) обвързаното с производството подпомагане на доходите;
  - б) специалното плащане за културата памук.

*Член 17***Определяне на горна граница и прогресивно намаляване на плащанията**

1. Държавите членки могат да определят горна граница за размера на основното подпомагане на доходите за устойчивост, което се отпуска на земеделски стопанин за дадена календарна година. Държавите членки, които решат да въведат горна граница, намаляват със 100 % сумата, надвишаваща 100 000 EUR.
2. Държавите членки могат да намалят размера на основното подпомагане на доходите за устойчивост, което се отпуска на земеделски стопанин за дадена календарна година и което надвишава 60 000 EUR, с до 85 %.

▼ B

Държавите членки могат да определят допълнителни траншове над 60 000 EUR и да установят процентите на намаление за тези допълнителни траншове. Те гарантират, че намалението за всеки транш е равно или по-голямо, отколкото за предходния.

3. Преди да приложат параграф 1 или 2, държавите членки могат да приспадат от размера на основното подпомагане на доходите за устойчивост, което се отпуска на земеделски стопанин за дадена календарна година:

- a) всички заплати, свързани със селскостопанската дейност, декларирана от земеделския стопанин, включително данъците и вноските за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост;
- б) еквивалентната сума за редовен и неплатен труд, свързана със селскостопанска дейност, упражнявана от лицата, работещи в съответното земеделско стопанство, които не получават заплата или които получават по-малко възнаграждение от обичайно заплащаната сума за предоставените услуги, но са възнаградени чрез икономическия резултат от дейността на земеделското стопанство;
- в) елемента „разходи за труд“ от договорните разходи, свързани със селскостопанска дейност, декларирана от земеделския стопанин.

За изчисляване на сумите, посочени в първа алинея, буква а), държавите членки използват реално изразходените от земеделския стопанин разходи за заплати. В надлежно обосновани случаи земеделските стопани могат да поискат да се използват стандартни разходи, които се определят от съответната държава членка съгласно метод, който се уточнява допълнително в нейния стратегически план по ОСП и се основава на средната стойност на стандартните заплати, свързана със селскостопанска дейност на национално или регионално равнище, умножена по броя годишни работни единици, декларирани от съответния земеделски стопанин.

За изчисляване на сумите, посочени в първа алинея, буква б), държавите членки използват стандартни разходи, които се определят от съответната държава членка съгласно метод, който се уточнява допълнително в нейния стратегически план по ОСП и се основава на средната стойност на стандартните заплати, свързана със селскостопанска дейност на национално или регионално равнище, умножена по броя годишни работни единици, декларирани от съответния земеделски стопанин.

4. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат намалението, посочено в параграфи 1 и 2, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да разполагат с права и да поемат задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

5. Очакваният резултат от намаляването на плащанията се използва първоначално за подпомагане на финансирането на допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост, ако това е установено в съответния стратегически план по ОСП, и след това на други интервенции, спадащи към необвързаните с производството директни плащания.

▼B

Държавите членки могат също така да използват целия или част от резултата от намаляването за финансиране на видовете интервенции по линия на ЕЗФРСР, както е посочено в глава IV, посредством прехвърляне на средства. Подобно прехвърляне на средства към ЕЗФРСР се отразява във финансовите таблици на стратегическия план по ОСП и може да бъде преразгледано през 2025 г. в съответствие с член 103. То не е предмет на максималните граници за прехвърляне на средства от ЕФГЗ към ЕЗФРСР, установени в посочения член.

6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за допълване на настоящия регламент с правила за установяване на хармонизирана база за изчисляване на намалението на плащанията, установено в параграфи 1 и 2 от настоящия член, с цел да бъдат предвидени подробни правила за разпределение на средствата между земеделските стопани.

*Член 18***Минимални изисквания**

1. Държавите членки определят минимална площ и не отпускат директни плащания на активни земеделски стопани, чиято отговаряща на условията площ на стопанството, за която са поискани директни плащания, е под определената минимална площ.

Като алтернатива държавите членки може да определят минимален размер на директните плащания, които може да се отпускат на земеделските стопани.

2. Държава членка, която е решила да определи минимална площ в съответствие с параграф 1, първа алинея, независимо от това определя минимален размер в съответствие с параграф 1, втора алинея за земеделските стопани, получаващи подпомагане за животни, което се плаща за всяко животно под формата на директни плащания, и притежаващи по-малко хектари от минималната площ.

При определяне на минималната площ или минималния размер държавите членки се стремят да гарантират, че директните плащания се отпускат само на активни земеделски стопани, ако:

- а) управлението на съответните плащания не води до прекомерна административна тежест; и
- б) съответните суми спомагат ефективно за постигане на специфичните цели, определени в член 6, параграф 1, за които допринасят директните плащания.

3. Гърция може да реши да не прилага настоящия член спрямо малките острови в Егейско море.

*Член 19***Принос към инструменти за управление на риска**

Чрез дерогация от член 44, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 държава членка може да реши да отпусне до 3 % от директните плащания, които се изплащат на земеделски стопанин, за приноса на земеделския стопанин към инструмент за управление на риска.

Държавите членки, които решат да използват тази разпоредба, я прилагат за всички земеделски стопани, получаващи директни плащания през дадена година.

Раздел 2

Необвързани с производството директни плащания

Подраздел 1

Общи разпоредби

Член 20

Общи изисквания за получаване на необвързани с производството директни плащания

Държавите членки отпускат необвързани с производството директни плащания на активни земеделски стопани при условията, установени в настоящия раздел, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.

Подраздел 2

Основно подпомагане на доходите за устойчивост

Член 21

Общи правила

1. Държавите членки предоставят основно подпомагане на доходите за устойчивост (наричано по-нататък „основно подпомагане на доходите“) съгласно условията, установени в настоящия подраздел, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.
2. Държавите членки предоставят основно подпомагане на доходите под формата на годишно необвързано с производството плащане на хектар, отговарящ на условията за подпомагане.
3. Без да се засягат членове 23—27, основното подпомагане на доходите се предоставя за всеки хектар, отговарящ на условията за подпомагане, деклариран от активен земеделски стопанин.

Член 22

Размер на подпомагането за хектар

1. Освен ако държавите членки не решат да предоставят основното подпомагане на доходите въз основа на правата на плащане, посочени в член 23, подпомагането се изплаща под формата на единна сума за хектар.
2. Държавите членки могат да решат да диференцират сумата за основното подпомагане на доходите за хектар за различните групи територии със сходни социално-икономически и агрономически условия, включително традиционни форми на земеделие, определени от държавите членки, като например традиционните екстензивни алпийски пасища. В съответствие с член 109, параграф 2, буква г) размерът на основното подпомагане на доходите за хектар може да бъде намален, като се вземе предвид подпомагането чрез други интервенции, предвидени в съответния стратегически план по ОСП.

Член 23

Права на плащане

1. Държавите членки, които са приложили схемата за основно плащане, предвидена в дял III, глава I, раздел 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, могат да решат да предоставят основното подпомагане на доходите въз основа на правата на плащане в съответствие с членове 24—27 от настоящия регламент.
2. Когато държавите членки, които са приложили схемата за основно плащане, предвидена в дял III, глава I, раздел 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, решат повече да не предоставят основното подпомагане на доходите въз основа на правата на плащане, правата на плащане, отпуснати в съответствие с посочения регламент, изтичат на 31 декември на годината, предшестваща годината, от която ще се прилага решението.

Член 24

Стойност на правата на плащане и сближаване

1. Държавите членки определят единичната стойност на правата на плащане преди сближаването в съответствие с настоящия член чрез коригиране на стойността на правата на плащане пропорционално на тяхната стойност, установена в съответствие с Регламент (ЕС) № 1307/2013 за референтната 2022 година, и съответното плащане за селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда, предвидени в дял III, глава III от посочения регламент за референтната 2022 година
2. Държавите членки могат да решат да диференцират стойността на правата на плащане в съответствие с член 22, параграф 2.
3. Най-късно до референтната 2026 година всяка държава членка определя максимално равнище за стойността на индивидуалните права на плащане за държавата членка или за всяка група територии, посочени в член 22, параграф 2.
4. Когато стойността на правата на плащане, определена в съответствие с параграф 1, не е единна в рамките на държава членка или на група територии, посочени в член 22, параграф 2, съответната държава членка осигурява сближаването на стойността на правата на плащане към единна единична стойност най-късно до референтната 2026 година.
5. За целите на параграф 4 всяка държава членка гарантира, че най-късно през референтната 2026 година всички права на плащане са на стойност най-малко 85 % от планираната средна единична сума, предвидена в член 102, параграф 1, за основното подпомагане на доходите за референтната 2026 година, както е установено в нейния стратегически план по ОСП за държавата членка или за групата територии, посочени в член 22, параграф 2.
6. Държавите членки финансират необходимото увеличение на стойността на правата на плащане, за да се изпълнят изискванията на параграфи 4 и 5 от настоящия член, като използват всички възможни суми, които стават налични посредством прилагането на член 3 от настоящия член, и при необходимост, като намаляват разликата между единичната стойност на правата на плащане, определена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, и планираната единична сума, предвидена в член 102, параграф 1, за основното подпомагане на доходите за референтната 2026 година съгласно установеното в стратегическия план по ОСП за държавата членка или за групата територии, посочени в член 22, параграф 2.

▼B

Държавите членки могат да решат да приложат намалението по отношение на всички или на част от правата на плащане със стойност, определена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, превишаваща планираната единична сума, предвидена в член 102, параграф 1, за основното подпомагане на доходите за референтната 2026 година съгласно установеното в стратегическия план по ОСП за държавата членка или за групата територии, посочени в член 22, параграф 2.

7. Намаленията, посочени в параграф 6, се основават на обективни и недискриминационни критерии. Без да се засяга минималната стойност, установена в съответствие с параграф 5, тези критерии могат да включват установяването на максимално намаление, което не може да бъде по-малко от 30 %.

8. Държавите членки гарантират, че корекцията на стойностите на правата на плащане съгласно параграфи 3—7 започва от 2023 г.

*Член 25***Активиране на правата на плащане**

1. Държавите членки, които са решили да предоставят подпомагане въз основа на права на плащане, предоставят основно подпомагане на доходите на активни земеделски стопани, които притежават собствени или взети под аренда права на плащане, при активиране на тези права на плащане. Държавите членки гарантират, че за целите на активирането на правата на плащане активните земеделски стопани декларират хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, които придружават всяко право на плащане.

2. Държавите членки гарантират, че правата на плащане, включително в случай на действително или бъдещо наследяване, се активират само в държавата членка или групата територии, посочени в член 22, параграф 2, където са били отпуснати.

3. Държавите членки гарантират, че активираните права на плащане дават право на плащане въз основа на сумата, определена в тях.

*Член 26***Резерви за права на плащане**

1. Всяка държава членка, която реши да предоставя основно подпомагане на доходите въз основа на права на плащане, управлява национален резерв.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, когато държава членка реши да диференцира основното подпомагане на доходите в съответствие с член 22, параграф 2, тя може да реши да разполагат с резерв за всяка група територии, посочени в този член.

3. Държавите членки гарантират, че правата на плащане от резерва се отпускат единствено на активни земеделски стопани.

4. Държавите членки използват резерва си за отпускане на права на плащане приоритетно на следните земеделски стопани:

- а) млади земеделски стопани, които наскоро са създали стопанство за първи път;
- б) нови земеделски стопани.

▼ B

5. Държавите членки отпускат права на плащане или увеличават стойността на съществуващите права на плащане на активни земеделски стопани, които имат право на това по силата на окончателно съдебно решение или по силата на окончателен административен акт на компетентен орган на посочената държава членка. Тя гарантира, че тези активни земеделски стопани получават броя и стойността на правата на плащане, установени в посоченото решение или акт, на дата, която трябва да бъде определена от същата държава членка.

6. Държавите членки гарантират, че резервът се попълва чрез линейно намаляване на стойността на всички права на плащане, когато резервът е недостатъчен за покриване на правата на плащане в съответствие с параграфи 4 и 5.

7. Държавите членки могат да определят допълнителни правила относно използването на резерва, включително допълнителни категории земеделски стопани, които да се обслужват от резерва, при условие че посочените в параграфи 4 и 5 приоритетни групи са били обслужени, както и относно случаите, в които се налага попълване на резерва. Когато резервът се попълва чрез линейно намаляване на стойността на правата на плащане, това линейно намаляване се прилага за всички права на плащане на национално равнище или, когато държавите членки прилагат дерогацията, предвидена в параграф 2 — на равнището на съответната група територии, посочени в член 22, параграф 2.

8. Държавите членки определят стойността на новите права на плащане, отпуснати от резерва, на равнището на средната за страната стойност на правата на плащане през годината на отпускане или на средната стойност на правата на плащане за всяка група територии, посочени в член 22, параграф 2 през годината на отпускане.

9. Държавите членки могат да решат да увеличат стойността на съществуващите права на плащане до средната за страната стойност през годината на отпускане или до средната стойност за всяка група територии, посочени в член 22, параграф 2.

*Член 27***Прехвърляне на права на плащане**

1. Освен в случаите на прехвърляне по силата на действително или бъдещо наследяване, правата на плащане се прехвърлят само на активен земеделски стопанин, установен в същата държава членка.

2. Когато държавите членки решат да диференцират основното подпомагане на доходите в съответствие с член 22, параграф 2, правата на плащане се прехвърлят единствено в рамките на групата територии, в която са били отпуснати.

*Член 28***Плащания за малки земеделски стопани**

Държавите членки могат да отпуснат плащане на малки земеделски стопани, определени от тях, под формата на еднократна сума или сума за хектар, която заменя директните плащания по настоящия раздел и раздел 3 от настоящата глава. Държавите членки предвиждат съответната интервенция в стратегическия план по ОСП като възможност за земеделските стопани, предоставяна по избор.

▼B

Годишното плащане за всеки земеделски стопанин не надвишава 1 250 EUR.

Държавите членки могат да решат да определят различни размери на еднократната сума или сумата за хектар, свързани с различни прагове за площ.

Подраздел 3

Допълнително подпомагане на доходите*Член 29***Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост**

1. Държавите членки предоставят допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост (наричано по-нататък „преразпределително подпомагане на доходите“) съгласно условията, установени в настоящия член, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф или от член 98 държавите членки могат да предприемат мерки във връзка с необходимостта от преразпределение на подпомагането на доходите посредством други инструменти и интервенции, финансирани по линия на ЕФГЗ и целящи по-справедливо разпределение и по-ефективно и ефикасно насочване на подпомагането на доходите, при условие че могат да докажат в стратегическите си планове по ОСП, че тази необходимост е задоволена в достатъчна степен.

2. Държавите членки гарантират преразпределяне на преките плащания от по-големите към по-малките или средните стопанства, като предвиждат преразпределително подпомагане на доходите под формата на годишно, необвързано с производството плащане за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, на земеделските стопани, които имат право на плащане съгласно основното подпомагане на доходите, посочено в член 21.

3. Държавите членки установяват на национално или регионално равнище, което може да представлява равнището на групите територии, посочени в член 22, параграф 2, сума за хектар или различни суми за различни диапазони хектари, както и максималния брой хектари за всеки земеделски стопанин, на който се изплаща преразпределително подпомагане на доходите.

4. Сумата за хектар, планирана за дадена референтна година, не надвишава средната за страната сума на директните плащания за хектар за посочената референтна година.

5. Средната за страната сума на директните плащания за хектар се определя като дял от националния таван за директните плащания за дадена референтна година, както е установено в приложение V, и общия размер на планираните крайни продукти за основното подпомагане на доходите за посочената референтна година, изразен в брой хектари.

▼ B

6. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат максималния брой хектари, посочен в параграф 3, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да разполагат с права и да поемат задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

В случай че земеделските стопани са част от група от свързани правни субекти, както е определено от държавите членки, държавите членки могат да прилагат максималния брой хектари, посочен в параграф 3, на равнището на посочената група при условия, които се определят от тях.

*Член 30***Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани**

1. Държавите членки могат да предоставят допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани, определени в съответствие с установените в член 4, параграф 6 критерии, съгласно условията, посочени в настоящия член, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.

2. Като част от задълженията си да привличат млади земеделски стопани в съответствие с целта, установена в член 6, параграф 1, буква ж), и с оглед на заделянето за тази цел, в съответствие с член 95, най-малко на сума съгласно посоченото в приложение XII, държавите членки могат да предоставят допълнително подпомагане на доходите за младите земеделски стопани, които наскоро са създали земеделско стопанство за първи път и които имат право на плащане съгласно основното подпомагане на доходите, посочено в член 21.

Държавите членки могат да решат да предоставят подпомагането по силата на настоящия член на земеделски стопани, получили подпомагане по член 50 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, за остатъка от срока, посочен в параграф 5 от същия член.

3. Допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани се предоставя за максимален срок от пет години, считано от първата година на подаване на заявлението за плащане за млади земеделски стопани, и при спазване на условията, които се определят от правната рамка на ОСП, приложима за периода след 2027 г., когато петгодишният срок продължава след 2027 г. Държавите членки гарантират, че не се създават правни очаквания у бенефициерите за периода след 2027 г.

Подпомагането е под формата или на годишно необвързано с производството плащане на хектар, отговарящ на условията за подпомагане, или на еднократна сума за млад земеделски стопанин.

Държавите членки могат да решат да предоставят подпомагането по силата на настоящия член само за максимален брой хектари на млад земеделски стопанин.

4. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица, като група земеделски стопани, организации на производители или кооперации, държавите членки могат да прилагат максималния брой хектари, посочен в параграф 3, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи:

▼B

- а) които отговарят на определенията и условията за „млад земеделски стопанин“, установени в съответствие с член 4, параграф 6; и
- б) когато националното право предвижда отделните членове да разполагат с права и да поемат задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

Подраздел 4

Схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните*Член 31***Схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните**

1. Държавите членки създават и предоставят подпомагане за доброволните схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните (наричани по-нататък „екосхеми“) съгласно условията, установени в настоящия член, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.
2. Държавите членки подпомагат съгласно настоящия член активните земеделски стопани или групите от активни земеделски стопани, които се задължават да прилагат селскостопански практики, благоприятни за климата, околната среда и хуманното отношение към животните и спомагащи за борбата с антимикробната резистентност.
3. Държавите членки изготвят списък на посочените в параграф 2 селскостопански практики, които са благоприятни за климата, околната среда и хуманното отношение към животните и спомагащи за борбата с антимикробната резистентност. Тези практики се планират така, че да спомагат за изпълнението на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), а по отношение на подобряването на хуманното отношение към животните и борбата с антимикробната резистентност — и целите, установени в член 6, параграф 1, буква и).
4. Всяка екосхема по принцип обхваща най-малко две от следните области на действие за климата, околната среда, хуманното отношение към животните и борбата с антимикробната резистентност:
  - а) смекчаване на изменението на климата, включително намаляване на емисиите на парникови газове от селскостопанските практики, както и запазване на съществуващите места за съхранение на въглероден диоксид и подобряване на улавянето на въглерод;
  - б) адаптиране към изменението на климата, включително действия за повишаване на устойчивостта на системите за производство на храни и подобряване на животинското и растителното разнообразие с цел по-голяма устойчивост по отношение на болестите и изменението на климата;

▼B

- в) опазване или подобряване на качеството на водите и намаляване на натиска върху водните ресурси;
- г) предотвратяване на деградацията на почвите, възстановяване на почвите, подобряване на почвеното плодородие и на управлението на хранителните вещества и на почвената биота;
- д) опазване на биологичното разнообразие, съхранение или възстановяване на местообитания или видове, включително запазване и създаване на особености на ландшафта или на непроизводствени площи;
- е) действия за устойчиво и по-ограничено използване на пестицидите, по-специално на тези, които представляват риск за човешкото здраве или околната среда;
- ж) действия за подобряване на хуманното отношение към животните или за борба с антимикробната резистентност.

5. Съгласно настоящия член държавите членки предоставят само плащания, покриващи задължения, които:

- а) надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление и стандартите за ДЗЕС, установени съгласно глава I, раздел 2;
- б) надхвърлят съответните минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита, хуманно отношение към животните, както и съответните други задължителни изисквания, установени в националното право и в правото на Съюза;
- в) надхвърлят условията, установени за поддръжката на земеделските площи в съответствие с член 4, параграф 2, буква б);
- г) са различни от задълженията, за които се отпускат плащания съгласно член 70.

За задълженията, посочени в първа алинея, буква б), може да бъде предоставено подпомагане, когато в националното право бъдат наложени нови изисквания, надхвърлящи съответните минимални изисквания, установени в правото на Съюза, в случай че задълженията допринасят за съобразяването с тези изисквания, като подпомагането се предоставя за не повече от 24 месеца от датата, на която изискванията станат задължителни за стопанството.

6. Съгласно параграф 5 държавите членки могат, при описанието на задълженията, които трябва да бъдат изпълнени от бенефициерите на посочените в настоящия член екосхеми, да използват за основа едно или повече от изискванията и стандартите, установени съгласно глава I, раздел 2, при условие че задълженията по екосхемите надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление и минималните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята, определени от държавите членки съгласно глава I, раздел 2.

Без да се засяга член 87, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, за активните земеделски стопани или групи от активни земеделски стопани, участващи в екосхеми, установени в съответствие с първата алинея, се смята, че спазват съответните изисквания и стандарти, посочени в приложение III, при условие че изпълняват задълженията по съответната екосхема.

Държавите членки, които създават екосхеми в съответствие с първата алинея от настоящия параграф, могат да гарантират, че системите им за управление и контрол не дублират проверките, когато едни и същи изисквания и стандарти се прилагат както по отношение на екосхемите, така и на задълженията, определени в приложение III.

▼B

7. Подпомагането за конкретна екосхема е под формата на годишно плащане за всички хектари, отговарящи на условията за подпомагане, които са обхванати от задълженията. Плащанията се отпускат под формата на:

- а) плащания, които допълват основното подпомагане на доходите, установено в подраздел 2; или
- б) плащания за обезщетяване на активни земеделски стопани или групи от активни земеделски стопани за съвкупността или за част от направените допълнителни разходи и пропуснатите приходи в резултат на поетите задължения, които се изчисляват в съответствие с член 82 и при отчитане на целевите стойности за екосхемите; тези плащания могат да покриват и разходите по сделките.

Чрез дерогация от първата алинея плащанията, предоставени в съответствие с буква б) от нея за задължения във връзка с хуманното отношение към животните, за задължения във връзка с борбата с антимикробната резистентност и, в случай че е надлежно обосновано, за задължения във връзка с благоприятни за климата селскостопански практики, могат също да бъдат под формата на годишно плащане за животински единици.

8. Държавите членки показват по какъв начин селскостопанските практики, за които са поети задължения съгласно екосхемите, отговарят на потребностите, посочени в член 108, и по какъв начин те допринасят за архитектурата за екологизиране и борба с изменението на климата, посочена в член 109, параграф 2, буква а), както и за хуманното отношение към животните и борбата с антимикробната резистентност. Те използват рейтингова или точкова система или друга подходяща методика, за да гарантират ефективността и ефикасността на екосхемите за постигане на поставените цели. При определянето на равнището на плащанията за различните поети задължения съгласно екосхемите по параграф 7, първа алинея, буква а) от настоящия член, държавите членки вземат предвид равнището на устойчивост и амбиция на всяка екосхема въз основа на обективни и прозрачни критерии.

9. Държавите членки гарантират, че интервенциите съгласно настоящия член са съгласувани с тези, осъществявани на основание член 70.

Раздел 3

Обвързани с производството директни плащания

Подраздел 1

Обвързано с производството подпомагане на доходите

Член 32

Общи правила

1. Държавите членки могат да предоставят обвързано с производството подпомагане на доходите на активни земеделски стопани съгласно условията, установени в настоящия подраздел, и както е предвидено по-подробно в стратегическите им планове по ОСП.

▼B

2. Интервенциите на държавите членки са в подкрепа на подпомаганите сектори и производства или на специфични за тях видове селскостопанска дейност, изброени в член 33, с цел справяне с изпитванията от тях затруднения, като подобряват конкурентоспособността, устойчивостта или качеството. Държавите членки не са задължени да доказват срещаните от тях трудности по отношение на протеиновите култури.

3. Обвързаното с производството подпомагане на доходите е под формата на годишно плащане за хектар или животно.

*Член 33***Приложно поле**

Обвързано с производството подпомагане на доходите може да се предоставя само за следните сектори и производства или специфични за тях видове селскостопанска дейност, когато те са важни по социално-икономически или екологични съображения:

- а) зърнени култури;
- б) маслодайни семена, с изключение на слънчогледовото семе за директна консумация, посочено в член 11, параграф 7;
- в) протеинови култури, включително бобови растения и комбинации от бобови растения и треви, при условие че бобовите растения преобладават в комбинацията;
- г) лен;
- д) коноп;
- е) ориз;
- ж) черупкови плодове;
- з) картофи за нишесте;
- и) мляко и млечни продукти;
- й) семена;
- к) овче и козе месо;
- л) говеждо и телешко месо;
- м) маслиново масло и трапезни маслини;
- н) копринени буби;
- о) сух фураж;
- п) хмел;
- р) захарно цвекло, захарна тръстика и корени на цикория;
- с) плодове и зеленчуци;
- т) дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

*Член 34***Допустимост**

1. Държавите членки могат да предоставят обвързано с производството подпомагане на доходите под формата на плащане за хектар единствено за площи, определени от тях като хектари, отговарящи на условията за подпомагане.

▼B

2. Когато обвързаното с производството подпомагане на доходите се отнася за животни от рода на едрия рогат добитък или овце и кози, държавите членки определят като условия за допустимост за подпомагането изискванията за идентификация и регистрация на животните в съответствие с част IV, дял I, глава 2, раздел 1 от Регламент (ЕС) 2016/429. Въпреки това, без да се засягат други приложими условия за допустимост, животните от рода на едрия рогат добитък или овцете и козите се счита, че отговарят на условията за подпомагане, ако изискванията за идентификация и регистрация са изпълнени до определена дата през съответната референтна година, която трябва да бъде определена от държавите членки.

*Член 35***Делегирани правомощия в случай на структурни пазарни дисбаланси в даден сектор**

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които се допълва настоящият регламент с мерки за предотвратяване на риска бенефициери на обвързано с производството подпомагане да пострадат от структурните пазарни дисбаланси в даден сектор. С тези делегирани актове може да се допусне държавите членки да решат това обвързано с производството подпомагане на доходите да продължи да се изплаща до 2027 г. въз основа на производствените единици, за които е било предоставяно това подпомагане през минал референтен период.

Подраздел 2

Специално плащане за културата памук*Член 36***Приложно поле**

България, Гърция, Испания и Португалия отпускат специално плащане за културата памук на активни земеделски стопани, произвеждащи памук, класиран в код по КН 5201 00, при условията, определени в настоящия подраздел.

*Член 37***Общи правила**

1. Специалното плащане за културата памук се отпуска за хектар от площ памук, отговаряща на условията за подпомагане. Дадена площ отговаря на условията за подпомагане само ако е разположена на земеделска земя, където държавата членка е разрешила да се произвежда памук, засява се с разрешени от държавата членка сортове и реколтата от нея се прибира действително при спазване на обичайните условия за отглеждане.
2. Специалното плащане за културата памук се отпуска за памук, който е здрав, в добро състояние и с подходящо пазарно качество.
3. България, Гърция, Испания и Португалия дават разрешение относно посочените в параграф 1 земя и сортове в съответствие с евентуалните правила и условия, приети съгласно параграф 5.

▼B

4. За интервенциите, обхванати от настоящия подраздел:
  - а) допустимостта на направените разходи се определя въз основа на член 37, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2116;
  - б) за целите на член 12, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 становището, което трябва да бъде представено от сертифициращите органи, обхваща букви а), б) и г) от същия параграф, както и декларацията за управлението.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с правилата и условията за даване на разрешение относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за културата памук.
6. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за процедурата по разрешаване относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за културата памук, и за уведомятията на производителите, които имат отношение към въпроса. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*Член 38***Базови площи, фиксирани добиви и референтни суми**

1. Определят се следните национални базови площи:
  - България: 3 342 ha,
  - Гърция: 250 000 ha,
  - Испания: 48 000 ha,
  - Португалия: 360 ha.
2. Определят се следните фиксирани добиви за референтния период:
  - България: 1,2 тона/ha,
  - Гърция: 3,2 тона/ha,
  - Испания: 3,5 тона/ha,
  - Португалия: 2,2 тона/ha.
3. Размерът на специалното плащане за култура за хектар площ, отговаряща на условията за подпомагане, се изчислява, като се умножат добивите, определени в параграф 2, по следните референтни суми:
  - България: 636,13 EUR,
  - Гърция: 229,37 EUR,
  - Испания: 354,73 EUR,
  - Португалия: 223,32 EUR.
4. Ако площта памук, отговаряща на условията за подпомагане, в дадена държава членка и за дадена година надвиши определената в параграф 1 базова площ, посочената в параграф 3 сума за тази държава членка се намалява пропорционално на надвишаването на базовата площ.

▼B

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с правила относно условията за отпускане на специалното плащане за културата памук, изискванията за допустимост и агрономическите практики.

6. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за изчисляване на намалението, предвидено в параграф 4. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*Член 39***Одобрени междубраншови организации**

1. За целите на настоящия подраздел „одобрена междубраншова организация“ означава правно образувание, съставено от земеделски стопани, произвеждащи памук, и поне един памукопреработвател, чийто предмет на дейност включва:

- а) подпомагане на по-доброто координиране на методите за пазарна реализация на памука, в частност посредством изследвания и пазарни проучвания;
- б) изготвяне на стандартни договори, съобразени с правилата на Съюза;
- в) насочване на производството към продукти, които са по-добре приспособени към нуждите на пазара и потребителското търсене, особено по отношение на качеството и защитата на потребителите;
- г) актуализиране на методите и средствата за подобряване на качеството на продукцията;
- д) разработване на пазарни стратегии за популяризиране на памука чрез схеми за сертифициране на качеството.

2. Държавите членки, в които са установени памукопреработвателите, одобряват междубраншовите организации, които отговарят на евентуалните критерии, определени съгласно параграф 3.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с правила относно:

- а) критериите за одобряване на междубраншови организации;
- б) задълженията на производителите;
- в) последиците, когато одобрената междубраншова организация не отговаря на критериите, посочени в буква а).

*Член 40***Отпускане на плащането**

1. Специалното плащане за културата памук се отпуска на земеделските стопани за хектарите, които отговарят на условията за подпомагане съгласно установеното в член 38.

2. За земеделските стопани — членове на одобрена междубраншова организация, специалното плащане за културата памук за хектарите, които отговарят на условията за подпомагане в рамките на базовата площ, определена в член 38, параграф 1, се увеличава със сумата от 2 EUR.

▼B*Член 41***Дерогации**

1. Членове 101 и 102 и дял VII, с изключение на глава III от него, не се прилагат за специалното плащане за културата памук, определено в настоящия подраздел.
2. Специалното плащане за културата памук не се включва в никой от разделите на стратегическия план по ОСП, посочени в членове 108—114, освен по отношение на член 112, параграф 2, буква а), отнасяща се до финансовия план.
3. Член 55, параграф 1, втора и трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/2116 не се прилагат за интервенциите, посочени в настоящия подраздел.

*ГЛАВА III***ВИДОВЕ ИНТЕРВЕНЦИИ В НЯКОИ СЕКТОРИ**

Раздел 1

Общи разпоредби*Член 42***Приложно поле**

В настоящата глава се определят правилата по отношение на видовете интервенции:

- а) в сектора на плодовете и зеленчуците, както е определен в член 1, параграф 2, буква и) от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- б) в сектора на пчелните продукти, както е определен в член 1, параграф 2, буква х) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 (наричан по-нататък „сектора на пчеларството“);
- в) в лозаро-винарския сектор, както е определен в член 1, параграф 2, буква л) от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- г) в сектора на хмела, както е определен в член 1, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- д) в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини, както е определен в член 1, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- е) в останалите сектори, определени в член 1, параграф 2, букви а)—з), к), м), о)—у) и ц) от Регламент (ЕС) № 1308/2013, както и в секторите, обхващащи продуктите, изброени в приложение VI към настоящия регламент.

*Член 43***Задължителни и незадължителни видове интервенции**

1. Видовете интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците, посочени в член 42, буква а), са задължителни за държавите членки с организации на производители в този сектор, признати по силата на Регламент (ЕС) № 1308/2013.

▼B

Когато държава членка, в която към момента на представянето на нейния стратегически план по ОСП няма признати организации на производители в сектора на плодовете и зеленчуците, признае организация на производители в този сектор по смисъла на Регламент (ЕС) № 1308/2013 по време на периода на стратегическия план по ОСП, тази държава членка представя искане за изменение на стратегическия си план по ОСП в съответствие с член 119, за да включи в него интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците.

2. Видовете интервенции в пчеларския сектор, посочени в член 42, буква б), са задължителни за всички държави членки.
3. Видовете интервенции в лозаро-винарския сектор, посочени в член 42, буква в), са задължителни за държавите членки, изброени в приложение VII.
4. Държавите членки могат да изберат в стратегическите си планове по ОСП да изпълнят видовете интервенции, посочени в член 42, букви г), д) и е).
5. Германия може да прилага в сектора на хмела видовете интервенции, посочени в член 42, буква е), само ако реши в своя стратегически план по ОСП да не прилага видовете интервенции, посочени в член 42, буква г).
6. Гърция, Франция и Италия могат да прилагат в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини видовете интервенции, посочени в член 42, буква е), само ако решат в своите стратегически планове по ОСП да не прилагат видовете интервенции, посочени в член 42, буква д).

*Член 44***Форми на подпомагане**

1. В секторите, посочени в член 42, подпомагането може да бъде под една от следните форми:
  - а) възстановяване на действително направени от бенефициера допустими разходи;
  - б) единични разходи;
  - в) еднократни суми;
  - г) финансиране по единна ставка.
2. Размерите за формите на подпомагане, посочени в параграф 1, букви б), в) и г), се определят по един от следните начини:
  - а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, основаващ се на:
    - i) статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка;
    - ii) проверени данни за минали периоди за бенефициерите; или
    - iii) прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на бенефициерите;
  - б) проектобюджети, изготвени на индивидуална основа и получили предварителното съгласие на органа, избиращ операцията, в случай на интервенции в лозаро-винарския сектор или в сектора на пчелните продукти, или на органа, одобряващ оперативните програми, посочени в член 50, в случай на интервенции в останалите сектори, отговарящи на условията за подпомагане;

▼B

- в) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в други политики на Съюза за подобен вид интервенция;
- г) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в рамките на схеми за подпомагане, финансирани изцяло от държавата членка за подобен вид интервенция.

*Член 45***Делегирани правомощия по отношение на допълнителните изисквания за видовете интервенции**

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за допълване на настоящия регламент с изисквания в допълнение към предвидените в настоящата глава по отношение на:

- а) осигуряването на правилното функциониране на видовете интервенции, установени в настоящата глава, по-специално като се избягват нарушения на конкуренцията на вътрешния пазар;
- б) вида на разходите, обхванати от включените в настоящата глава интервенции, включително чрез дерогация от член 22 от Регламент (ЕС) 2021/2116, допустимостта на административните разходи и разходите за персонал на организациите на производители или други бенефициери при изпълнението на тези интервенции;
- в) основата за изчисляването на финансовата помощ от Съюза, посочена в настоящата глава, включително референтните периоди и изчисляването на стойността на предлаганата на пазара продукция, както и за изчисляването на степента на организираност на производителите за целите на националната финансова помощ, посочена в член 53;
- г) максималния размер на финансовата помощ от Съюза за видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви а), в), е), ж), з) и и), и за видовете интервенции, посочени в член 58, параграф 1, първа алинея, букви в, г) и л), включително разходи за пакетиране и транспортиране на продукти, изтеглени за безвъзмездно разпределяне, и разходи, свързани с преработката на продуктите преди предоставянето им за тази цел;
- д) правилата за определяне на таван за разходите и за измерване на площта, отговаряща на условията за подпомагане, за целите на видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, буква г) и член 58, параграф 1, първа алинея, буква а);
- е) правилата, съгласно които производителите трябва да изтеглят вторичните продукти от винопроизводството и правилата относно изключенията от това задължение, за да се избегне допълнителната административна тежест, и правилата за доброволното сертифициране на дестилерии;
- ж) условията, които да се прилагат за ползването на формите на подпомагане, посочени в член 44, параграф 1;
- з) правилата относно изискването за минимална трайност за производствените и непроизводствените инвестиции, подпомагани чрез включени в настоящата глава интервенции;
- и) правилата относно комбинирането на финансиране за инвестиции съгласно член 58, параграф 1, първа алинея, буква б) и за популяризиране съгласно член 58, параграф 1, първа алинея, буква к).

▼B*Член 46***Цели в сектора на плодовете и зеленчуците, сектора на хмела, сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и в другите сектори, посочени в член 42, буква е)**

Целите в секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е), са следните:

- а) планиране и организация на производството, адаптиране на производството към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството, оптимизиране на производствените разходи и на възвръщаемостта на инвестициите, и стабилизиране на цените на производителите; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б), в) и и);
- б) концентрация на предлагането и пускането на пазара на продуктите, включително чрез директен маркетинг; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б) и в);
- в) подобряване на средносрочната и дългосрочната конкурентоспособност, по-специално посредством модернизиране; тази цел е свързана със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква в);
- г) научноизследователска и развойна дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители, устойчивост на болести по животните и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение, иновативни практики и производствени техники, насърчаващи икономическата конкурентоспособност и укрепващи развитието на пазара; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б), в) и и);
- д) насърчаване, развиване и прилагане на:
  - i) методи и техники за производство, които зачитат околната среда;
  - ii) производствени практики, устойчиви на вредители и болести;
  - iii) стандарти за здраве на животните и хуманно отношение към животните, надхвърлящи минималните изисквания, установени в правото на Съюза и в националното право;
  - iv) намаляване на отпадъците и екологосъобразно използване и управление на странични продукти, включително повторното им използване и оползотворяване;
  - v) опазване и подобряване на биологичното разнообразие и устойчиво използване на природните ресурси, по-специално защита на водите, почвата и въздуха.Тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви д), е) и и);
- е) допринасяне за смекчаването на изменението на климата и за адаптирането към него, както е предвидено в член 6, параграф 1, буква г);
- ж) увеличаване на търговската стойност и качеството на продуктите, включително подобряване на качеството и разработването на продукти със защитено наименование за произход или защитено географско указание или на продукти, обхванати от схеми за качество на Съюза или национални схеми за качество, признати от държавите членки; тези цели са свързани със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква б);

▼B

- з) популяризиране и маркетинг на продуктите; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви б), в) и и);
- и) увеличаване на потреблението на продукти от сектора на плодовете и зеленчуците, независимо дали са в пресен или преработен вид; тази цел е свързана със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква и);
- й) превенция на кризи и управление на риска, насочени към предотвратяване и справяне със смущения на пазарите в съответния сектор; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б) и в);
- к) подобряване на условията на заетост и гарантиране на спазването на задълженията на работодателите, както и на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с директиви 89/391/ЕИО, 2009/104/ЕО и (ЕС) 2019/1152.

Член 47

Видове интервенции в сектора на плодовете и зеленчуците, сектора на хмела, сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и в другите сектори, посочени в член 42, буква е)

1. За всяка цел, която са избрали сред посочените в член 46, букви а)—и) и к), в своите стратегически планове по ОСП държавите членки избират една или повече от следните видове интервенции в секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е):

- а) инвестиции в материални и нематериални активи, научни изследвания и експериментални и иновативни производствени методи, както и други действия, в области като:
  - i) опазване на почвата, включително увеличаване на въглеродното съдържание и на структурата на почвата, и намаляване на замърсителите;
  - ii) подобряване на използването и доброто управление на водите, включително икономии на вода, опазване на водните ресурси и дренаж;
  - iii) предотвратяване на щети, причинени от неблагоприятни климатични явления, и популяризиране на разработването и използването на сортове, породи и управленски практики, адаптирани към променящите се климатични условия;
  - iv) повишаване на икономии на енергия, енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници;
  - v) екологосъобразни опаковки само в областта на научните изследвания и експерименталното производство;
  - vi) биологична сигурност, здраве на животните и хуманно отношение към животните;
  - vii) намаляване на емисиите и отпадъците, подобряване на използването на вторични продукти, включително повторната им употреба и оползотворяване, както и управление на отпадъците;

▼B

- viii) подобряване на устойчивостта срещу вредители, както и намаляване на рисковете и въздействието, свързани с употребата на пестициди, включително прилагане на техники за интегрирано управление на вредителите;
  - ix) подобряване на устойчивостта срещу болести по животните и намаляване на използването на ветеринарни лекарства, включително антибиотици;
  - x) създаване и поддържане на местообитания, благоприятстващи биологичното разнообразие;
  - xi) подобряване на качеството на продуктите;
  - xii) подобряване на генетичните ресурси;
  - xiii) подобряване на условията на заетост и гарантиране на спазването на задълженията на работодателите, както и на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с директиви 89/391/ЕИО, 2009/104/ЕО и (ЕС) 2019/1152;
- б) консултантски услуги и техническа помощ, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита и здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на условията на заетост, задълженията на работодателите и здравословните и безопасни условия на труд;
- в) обучение, включително индивидуално обучение и обмен на най-добри практики, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита и здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на използването на организирани платформи за търговия и стокови борси на спот и фючърсни пазари;
- г) биологично или интегрирано производство;
- д) действия за повишаване на устойчивостта и ефикасността на транспорта и на складирането на продуктите;
- е) популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите за схемите на Съюза за качество и за значението на здравословното хранене, както и към диверсифициране и консолидиране на пазарите;
- ж) прилагане на схеми за качество на Съюза и национални схеми за качество;
- з) прилагане на системи за проследяване и сертифициране, по-специално наблюдение на качеството на продуктите, продавани на крайните потребители;
- и) действия за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него.
2. По отношение на целта, посочена в член 46, буква й), в своите стратегически планове по ОСП държавите членки избират една или повече от следните видове интервенции в секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е):
- а) учредяване, набиране на средства и попълване на взаимоспомагателни фондове от организации на производители и асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно член 67, параграф 7 от настоящия регламент;

▼B

- б) инвестиции в материални и нематериални активи за по-ефективно управление на количествата, пуснати на пазара, включително за колективно складиране;
- в) колективно складиране на продукти, произведени от организацията на производителите или от нейните членове, включително, когато е необходимо, колективно обработване, за да се улесни складирането;
- г) презасаждане на овощни градини или маслинови насаждения, когато това е необходимо поради задължително изкореняване по съображения, свързани със здравето на човека или растенията, по инструкция на компетентния орган на държавата членка или с цел адаптиране към изменението на климата;
- д) попълване на животновъдния запас след задължително клане по здравословни причини или загуби в резултат на природни бедствия;
- е) изтегляне от пазара за безвъзмездно разпределяне или други дестинации, включително, когато е необходимо, обработване за улесняването на това изтегляне;
- ж) събиране на реколтата на зелено, което представлява прибиране на цялата реколта от неузрели, негодни за предлагане на пазара продукти от дадена площ, които не са били увредени преди събирането на реколтата на зелено поради климатични причини, болест или друго;
- з) неприбиране на реколтата, което представлява прекратяване на текущия цикъл на производство от съответната площ, когато продуктът е добре развит и има добро, солидно и подходящо за продажба качество, с изключение на унищожаването на продуктите поради климатични събития или болест;
- и) застраховане на реколтата и на продукцията, което допринася за запазване на доходите на производителите, когато има загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления, болести или нашествия от вредители, и в същото време гарантира, че бенефициерите предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете;
- й) индивидуално обучение за други организации на производители и асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно член 67, параграф 7 от настоящия регламент, или за отделни производители;
- к) изпълнение и управление на санитарните и фитосанитарните изисквания на трета държава на територията на Съюза, така че да се улесни достъпът до пазарите на трети държави;
- л) комуникационни дейности, насочени към повишаване на осведомеността и информиране на потребителите.

*Член 48***Планиране, докладване и уравниване с оглед на качеството на изпълнението на равнище оперативна програма**

Член 7, параграф 1, буква а), член 102, член 111, букви ж) и з), член 112, параграф 3, буква б) и член 134 се прилагат за видовете интервенции в секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е), на равнището на оперативните програми, а не на равнището на интервенцията. Планирането, докладването и уравниването за тези видове интервенции се извършват също на равнището на оперативните програми.

Раздел 2

Сектор на плодовете и зеленчуците

Член 49

Цели в сектора на плодовете и зеленчуците

Държавите членки преследват една или повече от целите, установени в член 46, в сектора на плодовете и зеленчуците, посочен в член 42, буква а). Целите, установени в член 46, букви ж), з), и) и к), обхващат продуктите, независимо дали са в пресен или преработен вид, докато целите, определени в останалите букви от същия член, обхващат само продуктите в пресен вид.

Държавите членки гарантират, че интервенциите отговарят на видовете интервенции, избрани в съответствие с член 47.

Член 50

Оперативни програми

1. Целите, посочени в член 46, и интервенциите в сектора на плодовете и зеленчуците, установени от държавите членки в техните стратегически планове по ОСП, се осъществяват чрез одобрени оперативни програми на организации на производители или асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, или чрез двете, при условията, предвидени в настоящия член.
2. Оперативните програми са с минимална продължителност от три години и максимална продължителност от седем години.
3. С оперативните програми се преследват най-малко целите, посочени в член 46, букви б), д) и е).
4. В оперативните програми за всяка избрана цел се описват интервенциите, избрани измежду установените от държавите членки в техните стратегически планове по ОСП.
5. Организациите на производители или асоциациите на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, представят оперативните програми на държавите членки за одобрение и ако бъдат одобрени, ги изпълняват.
6. Оперативните програми на асоциациите на организации на производители не обхващат същите интервенции като оперативните програми на членуващите в тях организации. Държавите членки разглеждат оперативните програми на асоциациите на организации на производители заедно с оперативните програми на членуващите в асоциацията организации.

За тази цел държавите членки гарантират, че:

- а) интервенциите по оперативните програми на дадена асоциация на организации на производители се финансират изцяло, без да се засяга член 51, параграф 1, буква б), от приноса на организациите, членуващи в асоциацията, и че средствата се вземат от оперативните фондове на тези членуващи организации;
- б) интервенциите и съответното финансово участие се определят в оперативната програма на всяка от членуващите организации;
- в) финансирането не се дублира.

▼B

7. Държавите членки гарантират, че за всяка оперативна програма:

- а) най-малко 15 % от разходите покриват интервенциите, които са свързани с целите, посочени в член 46, букви д) и е);
- б) оперативната програма включва три или повече действия, свързани с целите, посочени в член 46, букви д) и е);
- в) най-малко 2 % от разходите покриват интервенциите, свързани с целта, посочена в член 46, буква г); и
- г) разходите за интервенции в рамките на видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви е), ж) и з), не надвишават една трета от общите разходи.

Когато най-малко 80 % от членовете на организация на производители са поели едно или повече еднакви агроекологични и климатични задължения или задължения за биологично земеделие, предвидени в глава IV, всяко едно от тези задължения се брои за едно действие за целите на минимума от три действия, посочен в първа алинея, буква б).

8. В оперативните програми може да се определят действията, предложени с цел да се гарантира, че на работниците в сектора са осигурени справедливи и безопасни условия на труд.

*Член 51***Оперативни фондове**

1. Всяка една организация на производители в сектора на плодовете и зеленчуците или асоциация на такава организация на производители може да създаде оперативен фонд. Фондът се финансира от:

- а) финансов принос от:
  - i) членове на организацията на производители, или самата организация на производители, или и от двете; или
  - ii) асоциацията на организации на производители чрез членовете на посочената асоциация;
- б) финансова помощ от Съюза, която може да бъде отпусната на организации на производители или на техни асоциации, когато тези организации или асоциации представят оперативна програма.

2. Оперативните фондове се използват само за финансиране на оперативни програми, одобрени от държавите членки.

*Член 52***Финансова помощ от Съюза за сектора на плодовете и зеленчуците**

1. Финансовата помощ от Съюза е равна на размера на реално платения принос, посочен в член 51, параграф 1, буква а), и е ограничена до 50 % от реално извършените разходи.

2. Финансовата помощ от Съюза е ограничена до:

- а) 4,1 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка организация на производители;

▼B

- б) 4,5 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка асоциация на организации на производители;
- в) 5 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка транснационална организация на производители или транснационална асоциация на организации на производители.

Тези ограничения могат да бъдат увеличени с 0,5 процентни пункта, при условие че количеството, което надвишава съответния процент, определен в първата алинея, се използва единствено за една или повече интервенции, които са свързани с целите, посочени в член 46, букви г), д), е), з), и) и й). В случая на асоциации на организации на производители, включително транснационални асоциации на организации на производители, тези интервенции може да се прилагат от асоциацията от името на нейните членове.

3. По искане на организация на производители или асоциация на организации на производители предвиденото в параграф 1 ограничение от 50 % се увеличава на 60 % за определена оперативна програма или част от оперативна програма, ако е изпълнено поне едно от следните условия:

- а) транснационални организации на производители изпълняват в две или повече държави членки интервенции, свързани с целите, посочени в член 46, букви б), д) и е);
- б) една или повече организации на производители или асоциации на организации на производители участват в изпълнението на интервенции, управлявани на междубраншова основа;
- в) оперативната програма обхваща единствено специфично подпомагане на производството на биологични продукти, включени в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/848;
- г) организацията на производители или асоциацията на организации на производители, призната съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, изпълнява оперативна програма за пръв път;
- д) организациите на производители предлагат на пазара по-малко от 20 % от производството на плодове и зеленчуци в дадена държава членка;
- е) организацията на производители извършва дейност в един от най-отдалечените региони;
- ж) оперативната програма обхваща интервенциите, свързани с целите, посочени в член 46, букви г), д), е), и) и й);
- з) оперативната програма се изпълнява за първи път от призната организация на производители, която е резултат от сливане на две или повече признати организации на производители.

4. Ограничението от 50 %, предвидено в параграф 1, се увеличава на 80 % за разходи, свързани с целта, посочена в член 46, буква г), ако посочените разходи покриват най-малко 5 % от разходите по оперативната програма.

5. Ограничението от 50 %, предвидено в параграф 1, се увеличава на 80 % за разходи, свързани с целта, посочена в член 46, букви д) и е), ако тези разходи покриват най-малко 20 % от разходите по оперативната програма.

▼B

6. Предвиденото в параграф 1 ограничение от 50 % се увеличава на 100 % в следните случаи:
- а) изтегляне от пазара на плодове и зеленчуци, които не надхвърлят 5 % от обема на предлаганата на пазара продукция на всяка организация на производители и които след изтеглянето са реализирани чрез:
    - i) безвъзмездно разпределяне на благотворителни организации и фондации, одобрени за целта от държавите членки, за да бъдат използвани в дейността им за подпомагане на лица, чието право на социална помощ е признато в националното право, по-специално тъй като не разполагат с необходимите средства за прехрана;
    - ii) безвъзмездно разпределяне в заведения за изтърпяване на наказания, училища, обществени образователни институции, посочените в член 22 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 заведения и детски лагери, както и в болници и домове за стари хора, определени от държавите членки, които приемат всички необходими мерки, за да гарантират, че така разпределените количества са допълнителни спрямо обичайно закупуваните от тези заведения;
  - б) действия, свързани с индивидуално обучение на други организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, при условие че тези организации на производители са от региони на държавите членки, посочени в член 53, параграф 2 от настоящия регламент, или на отделни производители.

*Член 53***Национална финансова помощ**

1. В региони на държавите членки, в които степента на организираност на производителите от сектора на плодовете и зеленчуците е значително под средната за Съюза, държавите членки могат да предоставят на организациите на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, национална финансова помощ, равна на максимум 80 % от финансовия принос, посочен в член 51, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, и до 10 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на всяка такава организация на производители. Националната финансова помощ е в допълнение към оперативния фонд.
2. Степента на организираност на производителите в определен регион на дадена държава членка се счита за значително под средната за Съюза, когато средната степен на организираност е под 20 % през трите последователни години, предшествващи изпълнението на оперативната програма. Степента на организираност се изчислява като стойността на продукцията от плодове и зеленчуци, получена в съответния регион и предложена на пазара от организации на производители и асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, разделена на общата стойност на продукцията от плодове и зеленчуци, получена в същия регион.
3. Държавите членки, които отпускат национална финансова помощ в съответствие с параграф 1, уведомяват Комисията кои региони отговарят на критериите по параграф 2 и каква национална финансова помощ е отпусната на организациите на производители в тези региони.

Раздел 3

Сектор на пчеларството

Член 54

Цели в сектора на пчеларството

В сектора на пчеларството държавите членки преследват най-малко една от съответните специфични цели, установени в член 6, параграф 1.

Член 55

Видове интервенции в сектора на пчеларството и финансова помощ от Съюза

1. За всяка избрана специфична цел, установена в член 6, параграф 1, държавите членки избират в своите стратегически планове по ОСП един или повече от следните видове интервенции в сектора на пчеларството:

- а) консултантски услуги, техническа помощ, обучение, информация и обмен на добри практики, включително чрез работа в мрежа, за пчелари и пчеларски организации;
- б) инвестиции в материални и нематериални активи, както и други действия, включително действия за:
  - i) борба срещу агресорите и болестите в кошера, особено срещу вароатозата;
  - ii) предотвратяване на щети, причинени от неблагоприятни климатични явления, и популяризиране на разработването и използването на управленски практики, адаптирани към променящите се климатични условия;
  - iii) подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели;
  - iv) рационализиране на подвижното пчеларство;
- в) действия за подпомагане на лабораториите за анализа на пчелните продукти, загубата на пчели или спада на производителността, както и потенциално токсичните за пчелите вещества;
- г) действия за запазване или увеличаване на наличния брой пчелни кошери в Съюза, включително развъждане на пчели;
- д) сътрудничество със специализирани органи за изпълнението на изследователски програми в областта на пчеларството и пчелните продукти;
- е) популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия за наблюдение на пазара и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите относно качеството на пчелните продукти;
- ж) действия за повишаване на качеството на продуктите.

2. Държавите членки обосновават в стратегическите си планове по ОСП своя избор на специфични цели и видове интервенции. Те определят интервенциите в рамките на избраните видове интервенции.

▼B

3. Държавите членки посочват в своите стратегически планове по ОСП финансирането, предоставяно от тях за видовете интервенции, избрани в стратегическите им планове по ОСП.
4. Държавите членки предоставят най-малко суми за финансиране, равняващи се на финансовата помощ от Съюза, от която се ползват въз основа на член 88, параграф 2 за подпомагане на видовете интервенции, посочени в параграф 2 от настоящия член.
5. Общият размер на финансовата помощ, предоставена от Съюза и държавите членки, не надвишава разходите, направени от бенефициера.
6. При изготвянето на своите стратегически планове по ОСП държавите членки си сътрудничат с представителите на организациите в областта на пчеларството.
7. Държавите членки уведомяват ежегодно Комисията за броя на пчелните кошери на тяхната територия.

*Член 56***Допълнителни делегирани правомощия за видовете интервенции в сектора на пчеларството**

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, с които настоящият регламент се допълва с изисквания в допълнение към тези, предвидени в настоящия раздел по отношение на:

- а) задължението на държавите членки да уведомяват ежегодно Комисията за броя на пчелните кошери на тяхната територия, както е установено в член 55, параграф 7;
- б) определението за „пчелен кошер“ и методите за изчисляване на броя на пчелните кошери;
- в) минималния принос на Съюза за разходите, свързани с прилагането на видовете интервенции и интервенциите, посочени в член 55.

Раздел 4

Лозаро-винарски сектор*Член 57***Цели в лозаро-винарския сектор**

Държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, преследват една или повече от следните цели в лозаро-винарския сектор:

- а) подобряване на икономическата устойчивост и конкурентоспособността на винопроизводителите в Съюза; тази цел е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б), в) и з);
- б) допринасяне за смекчаване на изменението на климата и адаптирането към него и за подобряване на устойчивостта на производствените системи и намаляване на въздействието върху околната среда на лозаро-винарския сектор на Съюза, включително чрез подпомагане на гроздопроизводителите за ограничаване на използването на вложени продукти и прилагане на поустойчиви от екологична гледна точка методи и практики на култивиране; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г)—е) и и);

▼ B

- в) подобряване на условията на заетост и гарантиране на спазването на задълженията на работодателите, както и на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с директиви 89/391/ЕИО, 2009/104/ЕО и (ЕС) 2019/1152;
- г) подобряване на ефективността на лозаро-винарските предприятия в Съюза и тяхното приспособяване към търсенето на пазара, както и повишаване на тяхната дългосрочна конкурентоспособност в производството и предлагането на пазара на лозаро-винарски продукти, включително икономии на енергия, глобална енергийна ефективност и устойчивост на процесите; тези цели са свързани със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а)—д), ж) и з);
- д) допринасяне за възстановяването на равновесието между търсенето и предлагането на пазара на вино в Съюза, за да бъдат предотвратени пазарни кризи; тази цел е свързана със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква а);
- е) допринасяне за запазването на доходите на производителите в Съюза, когато последните понесат загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления, щети, нанесени от животни, болести или нашествия на вредители; тази цел е свързана със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква а);
- ж) увеличаване на пазарната реализация и конкурентоспособността на лозаро-винарските продукти на Съюза, по-специално чрез разработването на иновативни продукти, процеси и технологии и чрез добавяне на стойност на всеки от етапите от веригата на доставки; тази цел може да включва и трансфер на знания и е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви а), б), в), д) и и);
- з) поддържане на използването на вторични продукти при производството на вино за промишлени и енергийни цели, за да се гарантира качеството на виното в Съюза, като същевременно се опазва околната среда; тази цел е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г) и д);
- и) допринасяне за повишаването на информираността на потребителите за отговорната консумация на вино и за схемите за качество на Съюза за виното; тази цел е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви б) и и);
- й) повишаване на конкурентоспособността на лозаро-винарските продукти на Съюза в трети държави, включително отварянето и диверсифицирането на пазарите на вино; тази цел е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви б) и з);
- к) допринасяне за повишаването на устойчивостта на производителите срещу колебанията на пазара; тази цел е свързана със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, буква а).

*Член 58***Видове интервенции в лозаро-винарския сектор**

1. По отношение на всяка от целите, избрана измежду определените в член 57, в своите стратегически планове по ОСП държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, избират един или повече от следните видове интервенции:

▼ B

- а) реструктуриране и конверсия на лозя, което представлява процес, включващ една или повече от следните дейности:
- i) конверсия на сортовете, включително чрез присаждане и с цел подобряване на качеството или екологичната устойчивост, поради съображения, свързани с адаптирането към изменението на климата или увеличаването на генетичното разнообразие;
  - ii) промяна на местонахождението на лозята;
  - iii) презасаждане на лозя, когато това е необходимо вследствие на задължително изкореняване поради съображения, свързани със здравето на човека или растенията, по инструкции на компетентния орган на държавата членка;
  - iv) подобряване на техниките за управление на лозята, по-специално внедряване на усъвършенствани системи за устойчиво производство, включително намаляване на употребата на пестициди, но с изключение на обичайното обновяване на лозята, състоящо се в презасаждане със същия сорт грозде в съответствие със същата система на отглеждане на лозя, когато лозята са приключили естествения си жизнен цикъл;
- б) инвестиции в материални и нематериални активи в селскостопански системи за отглеждане на лозя, с изключение на операциите, отнасящи се до вида интервенция, посочена в буква а), в съоръжения за преработка и в инфраструктура на предприятията за производство на вино, както и в структури и механизми за предлагане на пазара;
- в) събиране на реколтата на зелено, което означава пълното унищожаване или отстраняване на гроздовете, докато все още не са узрели, като по този начин добивът от съответната площ се свежда до нулев, без небране на реколтата, което представлява оставяне на грозде с търговско качество върху насажденията в края на нормалния производствен цикъл;
- г) застраховане на реколтата срещу загуба на доход вследствие на неблагоприятни климатични явления, приравнени към природни бедствия, неблагоприятни климатични явления, щети, причинени от животни, болести по растенията или нашествия от вредители;
- д) материални и нематериални инвестиции в иновации, състоящи се в разработването на иновативни продукти, включително продукти и вторични продукти от производството на вино, иновативни процеси и технологии за производството на лозаро-винарските продукти и цифровизирането на тези процеси и технологии, както и други инвестиции, с които се добавя стойност на всеки от етапите от веригата на доставки, включително с цел обмен на знания и принос за адаптирането към изменението на климата;
- е) консултантски услуги, по-специално свързани с условията на заетост, задълженията на работодателите, както и със здравословните и безопасни условия на труд;
- ж) дестилация на вторични продукти от производството на вино, извършена в съответствие с ограниченията, определени в част II, раздел Г от приложение VIII към Регламент (ЕС) № 1308/2013;
- з) информационни действия във връзка с вината от Съюза, провеждани в държавите членки, с които се насърчава отговорната консумация на вино или се популяризират схемите на Съюза за качество, обхващащи наименованията за произход и географските указания;

▼B

- и) действия, предприемани от междубраншови организации, признати от държавите членки в лозаро-винарския сектор в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013, и целящи подобряване на репутацията на лозята в Съюза чрез насърчаване на винения туризъм в производствените райони;
- й) действия, предприемани от междубраншови организации, признати от държавите членки в лозаро-винарския сектор в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013, и целящи по-добро познаване на пазара;
- к) популяризиране и комуникация в трети държави, състоящи се в една или повече от следните действия и дейности, насочени към повишаване на конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор и отваряне, диверсифициране или консолидиране на пазарите:
  - i) връзки с обществеността, действия за популяризиране или реклама, които по-специално изтъкват високите стандарти при продуктите от Съюза, най-вече от гледна точка на качеството, безопасността на храните или грижата за околната среда;
  - ii) участие в мероприятия, панаири или изложения с международна значимост;
  - iii) информационни кампании, по-специално относно схемите за качество на Съюза, отнасящи се до наименованията за произход, географските указания и биологичното производство;
  - iv) проучвания на нови или съществуващи пазари, които са необходими за разширяване и консолидиране на пазарните възможности;
  - v) проучвания с цел оценка на резултатите от дейностите по популяризиране и информизиране;
  - vi) подготовка на технически досиета, включително лабораторни изпитвания и оценки относно енологичните практики, фитосанитарните и хигиенните правила, както и други изисквания на трети държави за внос на продукти от лозаро-винарския сектор с цел да се предотврати ограничаването на достъпа или да се предостави достъп до пазарите на трети държави;
- л) временна и прогресивно намаляваща помощ за покриване на административните разходи по създаване на взаимопомогателни фондове;
- м) инвестиции в материални и нематериални активи, насочени към повишаване на устойчивостта на винопроизводството чрез:
  - i) по-добро използване и управление на водите;
  - ii) преминаване към биологично производство;
  - iii) въвеждане на интегрирани производствени техники;
  - iv) закупуване на оборудване за прецизни или цифровизирани производствени методи;
  - v) допринасяне за опазване на почвата и подобряване на нейното въглеродно съдържание;
  - vi) създаване или опазване на местообитанията, които благоприятстват биологичното разнообразие или съхраняването на ландшафта, включително съхраняването на историческите му характеристики; или

▼B

- vii) намаляване на производството на отпадъци и подобряване на тяхното управление.

Първа алинея, буква к) се прилага само за вината със защитено наименование за произход или защитено географско указание или за вината с обозначение на винения сорт лоза. Операциите за популяризиране и комуникация, насочени към консолидиране на пазарните възможности, са с максимална продължителност три години, която не подлежи на удължаване, и се отнасят само до схемите за качество на Съюза, които обхващат наименованията за произход и географските указания.

2. В своите стратегически планове по ОСП държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, обосновават избора си на целите и видовете интервенции в лозаро-винарския сектор. Те определят интервенциите в рамките на избраните видове интервенции.

Държавите членки, които са избрали видовете интервенции, предвидени в параграф 1, първа алинея, буква к) от настоящия член, определят специални разпоредби относно действията и дейностите за информиране и популяризиране, и по-специално по отношение на тяхната максимална продължителност.

3. В допълнение към изискванията, посочени в дял V, в своите стратегически планове по ОСП държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, определят график за изпълнение по отношение на избраните видове интервенции, интервенциите и обща финансова таблица, показваща необходимите средства, които да бъдат отпуснати, и предвиденото разпределение на средствата между избраните видове интервенции и между интервенциите в съответствие с разпределените финансови средства, посочени в приложение VII.

*Член 59***Финансова помощ от Съюза за лозаро-винарския сектор**

1. Финансовата помощ от Съюза за реструктуриране и конверсия на лозя, посочена в член 58, параграф 1, първа алинея, буква а), не надвишава 50 % от действителните разходи за реструктуриране и конверсия на лозя или 75 % от действителните разходи за реструктуриране и конверсия на лозя в по-слабо развитите региони.

Финансовата помощ за стръмни склонове и тераси в зони, където наклонът е по-голям от 40 %, обаче, може да достигне до 60 % от действителните разходи за реструктуриране и конверсия на лозя или до 80 % от действителните разходи за реструктуриране и конверсия на лозя в по-слабо развитите региони.

Помощта може да се осъществява единствено под формата на компенсация на производителите за загуба на приход поради изпълнението на интервенцията и принос към разходите по реструктуриране и конверсия. Компенсацията за производителите за загуба на приход поради изпълнението на интервенцията може да покрие до 100 % от съответните загуби и да бъде под някоя от следните форми:

- а) разрешение стари и нови лозя да съществуват едновременно за максимален период, който не надвишава три години;
- б) финансова компенсация за максимален период, който не надвишава три години.

▼B

2. Финансовата помощ от Съюза за инвестиции, посочени в член 58, параграф 1, първа алинея, буква б), не надвишава:

- а) 50 % от допустимите разходи за инвестиции в по-слабо развитите региони;
- б) 40 % от допустимите разходи за инвестиции в региони, различни от по-слабо развитите региони;
- в) 75 % от допустимите разходи за инвестиции в най-отдалечените региони;
- г) 65 % от допустимите разходи за инвестиции в малките острови в Егейско море.

Финансовата помощ от Съюза при максималните стойности, посочени в първата алинея, се отпуска само на микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁽¹⁰⁾. Тя обаче може да се отпуска на всички предприятия в най-отдалечените региони и на всички предприятия на малките острови в Егейско море.

За предприятия, които не са включени в приложното поле на член 2, параграф 1 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО, и които имат по-малко от 750 служители или годишен оборот по-малък от 200 млн. евро, максималните равнища на финансовата помощ от Съюза, определени в първата алинея от настоящия параграф, се съкращават наполовина.

Финансова помощ от Съюза не се отпуска на предприятия в затруднено положение по смисъла на съобщението на Комисията, озаглавено „Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение“⁽¹¹⁾.

3. Финансовата помощ от Съюза за събиране на реколтата на зелено, посочено в член 58, параграф 1, първа алинея, буква в), не надвишава 50 % от сумата на преките разходи за унищожаване или отстраняване на гроздовете и от загубата на приходи, произтичаща от унищожаването или отстраняването.

4. Финансовата помощ от Съюза за интервенциите, посочени в член 58, параграф 1, първа алинея, букви и), й) и м), не надвишава 50 % от преките или допустимите разходи.

5. Финансовата помощ от Съюза за застраховане на реколтата, посочено в член 58, параграф 1, първа алинея, буква г), не надвишава:

- а) 80 % от разходите за застрахователни премии, платени от производителите за застраховане срещу щети, произтичащи от неблагоприятни климатични явления, които могат да бъдат приравнени към природни бедствия;
- б) 50 % от разходите за застрахователни премии, заплащани от производителите за застраховане срещу:
  - i) щети по буква а) и щети, причинени от други неблагоприятни климатични явления;
  - ii) щети, причинени от животни, болести по растенията или нашествия от вредители.

⁽¹⁰⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

⁽¹¹⁾ ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1.

▼B

Финансова помощ от Съюза за застраховане на реколтата може да се отпуска, ако съответните застрахователни плащания не компенсират производителите в размер, по-висок от 100 % от претърпяната загуба на приход, като се отчитат всички компенсации, които производителите може да са получили по други схеми за подпомагане, свързани със застрахования риск. В застрахователните договори се поставя условие бенефициерите да предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете.

6. Финансовата помощ от Съюза за иновации, посочени в член 58, параграф 1, първа алинея, буква д), не надвишава:

- а) 50 % от допустимите разходи за инвестиции в по-слабо развитите региони;
- б) 40 % от допустимите разходи за инвестиции в региони, различни от по-слабо развитите региони;
- в) 80 % от допустимите разходи за инвестиции в най-отдалечените региони;
- г) 65 % от допустимите разходи за инвестиции в малките острови в Егейско море.

Финансовата помощ от Съюза при максималните стойности, посочени в първата алинея, се отпуска само на микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО; тя обаче може да се отпуска на всички предприятия в най-отдалечените региони и на всички предприятия на малките острови в Егейско море.

За предприятия, които не са включени в приложното поле на член 2, параграф 1 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО, и които имат по-малко от 750 служители или годишен оборот по-малък от 200 млн. евро, максималните равнища на финансовата помощ от Съюза, определени в първата алинея от настоящия параграф, се съкращават наполовина.

7. Финансовата помощ от Съюза за действия за информиране и популяризиране, посочени в член 58, параграф 1, първа алинея, букви з) и к), не надвишава 50 % от допустимите разходи.

Освен това държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, могат да отпускат национални плащания в размер до 30 % от допустимите разходи, но при условие че общият размер на финансовата помощ от Съюза и плащанията на държавите членки не надвишава 80 % от допустимите разходи.

8. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя финансовата помощ от Съюза за дестилацията на вторични продукти от производството на вино, посочена в член 58, параграф 1, първа алинея, буква ж), при спазване на специалните правила, установени в член 60, параграф 3. Посочените актове за изпълнение се приемат чрез процедурата по разглеждане, предвидена в член 153, параграф 2.

*Член 60***Специални правила за финансова помощ от Съюза за лозаро-винарския сектор**

1. Държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, гарантират, че финансовата помощ от Съюза за застраховане на реколтата не нарушава конкуренцията на застрахователния пазар.

▼B

2. Държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, въвеждат система, основана на обективни критерии, за да гарантират, че събирането на реколтата на зелено не води до компенсации за отделни производители над граничната стойност, определена в член 59, параграф 3.

3. Размерът на помощта от Съюза за дестилация на вторични продукти от производството на вино, посочена в член 58, параграф 1, първа алинея, буква ж), се определя на процент обем и на хектолитър произведен алкохол. Не се изплаща финансова помощ от Съюза за алкохолния обем, съдържащ се в подлежащите на дестилиране вторични продукти, който надвишава 10 % по отношение на алкохолния обем, съдържащ се в произведеното вино.

Държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, гарантират, че финансовата помощ от Съюза за дестилация на вторични продукти от производството на вино се заплаща на дестилатори, които преработват вторични продукти от производството на вино, доставени за дестилиране на суров алкохол с алкохолно съдържание най-малко 92 обемни процента.

Финансовата помощ от Съюза включва обща сума, която да компенсира разходите за събиране на вторичните продукти от производството на вино. Сумата се прехвърля от дестилатора на производителя, в случаите когато съответните разходи се поемат от последния.

Държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, гарантират, че алкохолът, получен от дестилацията на вторични продукти от производството на вино, за които е била отпусната финансова помощ от Съюза, се използва изключително за промишлени или енергийни цели, които не нарушават конкуренцията.

4. В своите стратегически планове по ОСП държавите членки, посочени в член 88, параграф 1, гарантират, че поне 5 % от разходите са заделени и е прието поне едно действие за постигане на целите в полза на опазването на околната среда, адаптирането към изменението на климата, подобряването на устойчивостта на производствените системи и процеси, намаляването на въздействието върху околната среда на лозаро-винарския сектор в Съюза, икономии на енергия и повишаването на глобалната енергийна ефективност в лозаро-винарския сектор в съответствие с целите, установени в член 57, букви б), г) и з).

Раздел 5**Сектор на хмела****Член 61****Цели и видове интервенции в сектора на хмела**

1. Германия преследва в сектора на хмела една или повече от целите, установени в член 46, букви а)—з), й) и к).

2. В своя стратегически план по ОСП Германия избира един или повече от видовете интервенции, посочени в член 47, за осъществяване на избраните цели, определени в параграф 1 от настоящия член. Германия определя интервенциите в рамките на избраните видове интервенции. В своя стратегически план по ОСП тя обосновава избора на целите, на видовете интервенции и на интервенциите за постигането на тези цели.

▼B

3. Интервенциите, определени от Германия, параграф 3, се извършват посредством одобрени оперативни програми на организации на производители или техните сдружения, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013.

4. Оперативните програми, посочени в параграф 3, отговарят на условията, определени в член 50, параграфи 2, 4, 5, 6 и 8.

5. Германия гарантира, че финансовата помощ от Съюза, предоставена на всяка от организациите на производители или асоциациите на производители съгласно настоящия член за видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви е), ж) и з), не надвишава средно за три последователни години една трета от общия размер на финансовата помощ от Съюза, получена за оперативната им програма за същия период.

*Член 62***Финансова помощ от Съюза**

1. В рамките на разпределените финансови средства, определени в член 88, параграф 3, Германия разпределя максималния размер финансова помощ от Съюза на организациите на производители или техните асоциации, които изпълняват оперативните програми, посочени в член 61, параграф 3, пропорционално на броя хектари, засадени с хмел, които се числят към всяка организация на производители.

2. В рамките на максималните суми, разпределени на всяка организация на производители или асоциация на организации на производители съгласно параграф 1, финансовата помощ от Съюза за оперативните програми, посочени в член 61, е ограничена до 50 % от реално извършените разходи, направени за посочените в същия член видове интервенции. Останалата част от разходите се поема от организацията на производители или асоциацията, която се ползва от финансовата помощ от Съюза.

Финансовата помощ от Съюза се изплаща на оперативни фондове, създадени от организациите на производители или техните асоциации, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, които изпълняват оперативните програми. За тази цел член 51 от настоящия регламент се прилага *mutatis mutandis*.

3. Предвиденото в параграф 2 ограничение от 50 % се увеличава на 100 %:

- а) за видове интервенции, свързани с една или повече от целите, посочени в член 46, букви г), д), е) и з);
- б) за интервенциите за колективно складиране, консултантски услуги, техническа помощ, обучение и обмен на най-добри практики, свързани с една или с двете от целите, посочени в член 46, букви а) и й).

Раздел 6

Сектор на маслиновото масло и трапезните маслини*Член 63***Цели в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини**

В сектора на маслиновото масло и трапезните маслини Гърция, Франция и Италия преследват една или повече от целите, установени в член 46, букви а)—з), й) и к).

Член 64

Видове интервенции в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини

1. За да постигнат посочените в член 63 цели, в своите стратегически планове по ОСП Гърция, Франция и Италия избират един или повече от видовете интервенции, посочени в член 47. Те определят интервенциите в рамките на избраните видове интервенции.
2. Интервенциите, определени от Гърция, Франция и Италия, се изпълняват чрез одобрени оперативни програми на организации на производителите или асоциации на организациите на производителите, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013. За тази цел член 50, параграфи 2, 4, 5, 6 и 8, както и член 51 от настоящия регламент се прилагат *mutatis mutandis* без да се засяга прилагането на член 65, параграф 3.

Член 65

Финансова помощ от Съюза

1. Финансовата помощ от Съюза за допустимите разходи не надвишава:
  - а) 75 % от реално извършените разходи, направени за интервенции, свързани с целта, посочена в член 46, букви а)—е), з) и к);
  - б) 75 % от реално извършените разходи, направени за инвестиции в дълготрайни активи, и 50 % за други интервенции, свързани с целта, посочена в член 46, буква ж);
  - в) 50 % от реално извършените разходи, направени за интервенции, свързани с целта, посочена в член 46, буква й);
  - г) 75 % от реално извършените разходи, направени за видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 1, букви е) и з), когато оперативната програма се изпълнява в най-малко три трети държави или държави членки, които не са производителки, от организации на производители или асоциации на организации на производители от най-малко две държави членки производителки, или 50 % когато посоченото условие не е изпълнено.
2. Финансовата помощ от Съюза е ограничена до 30 % от стойността на продукцията, предлагана на пазара от всяка организация на производители или асоциация на организации на производители през 2023 г. и 2024 г., до 15 % през 2025 г. и 2026 г. и до 10 %, считано от 2027 г.
3. Гърция, Франция и Италия могат да предоставят допълнително финансиране от оперативните фондове, посочени в член 51, в размер до 50 % от разходите, които не се покриват от финансовата помощ от Съюза.
4. Гърция, Франция и Италия гарантират, че разходите за видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви е), ж) и з), не надвишават една трета от общите разходи по всяка оперативна програма, предвидени в стратегическите им планове по ОСП.

Раздел 7

Други сектори

Член 66

Цели в другите сектори

В стратегическите си планове по ОСП държавите членки могат да избират секторите, посочени в член 42, буква е), в които да изпълняват видовете интервенции, определени в член 47. Във всеки сектор, избран от държавите членки, те преследват една или повече от целите, установени в член 46, букви а)—з), й) и к). Държавите членки обосновават избора си на сектори и цели.

Член 67

Видове интервенции в другите сектори

1. За всеки сектор, избран в съответствие с член 66 държавите членки избират един или повече от видовете интервенции, посочени в член 47, които да бъдат осъществявани чрез одобрени оперативни програми, изготвени от:

- а) организации на производители и техни асоциации, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно параграф 7 от настоящия член; или
- б) кооперации, както и от други форми на сътрудничество между производители, учредени по инициатива на производителите и контролирани от тях, които компетентният орган на държава членка е определил като групи производители, за преходен период с продължителност до четири години от началото на одобрена оперативна програма, който приключва най-късно на 31 декември 2027 г.

2. Държавите членки формулират критериите за определяне на дадени групи като групи производители и определят дейностите и целите на групите производители, посочени в параграф 1, буква б), така че въпросните групи производители да бъдат в състояние да изпълнят изискванията за признаването им като организации на производители съгласно членове 152—154 или 161 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно параграф 7 от настоящия член.

3. Наред с оперативна програма групите производители, посочени в параграф 1, буква б), изготвят и представят план за признаване с цел изпълнение, в рамките на посочения в същата буква преходен период, на изискванията за признаване като организации на производители, установени в членове 152—154 или 161 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 или предвидени в параграф 7 от настоящия член.

В плана за признаване се определят дейности и цели, чрез които да се гарантира напредъкът за получаването на такова признаване.

Помощта, отпусната на група производители, която до края на преходния период не е призната за организация на производители, подлежи на възстановяване.

4. Държавите членки обосновават избора си на видовете интервенции, посочен в параграф 1.

▼B

Държавите членки, които решат да осъществяват видовете интервенции, предвидени в настоящия раздел, по отношение на изброените в приложение VI продукти, уточняват за всеки избран от тях сектор списъка на продуктите, които той обхваща.

5. Видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви в) и е)—и), не се отнасят за памука, семената от репица и рапица, слънчогледовото семе и семената от соя, включени в приложение VI.

6. Оперативните програми, посочени в параграф 1, отговарят на условията, определени в член 50, параграфи 2, 4, 5, 6 и 8.

7. Държавите членки, които решат да осъществяват в сектора на памука видовете интервенции, посочени в член 42, буква е), признават организациите на производители в посочения сектор и асоциациите на такива организации на производители в съответствие с изискванията и посредством процедурите, предвидени в член 152, параграф 1 и членове 153—156 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Групите производители на памук и федерациите на такива групи производители, признати от държавите членки в съответствие с протокол № 4 към Акта за присъединяване на Република Гърция от 1979 г. преди настоящият регламент да започне да се прилага, се смятат за целите на настоящия раздел съответно за организации на производители или асоциации на организации на производители.

8. Държавите членки гарантират, че разходите за видовете интервенции, посочени в член 47, параграф 2, букви е), ж) и з), не надвишават една трета от общите разходи по всяка оперативна програма, предвидени в стратегическите им планове по ОСП.

*Член 68***Финансова помощ от Съюза**

1. Финансовата помощ от Съюза е ограничена до 50 % от реално извършените разходи, направени за посочените в член 67 видове интервенции. Останалата част от разходите се поема от бенефициерите.

Финансовата помощ от Съюза се изплаща на оперативни фондове, създадени от организации на производители или от техни асоциации, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно член 67, параграф 7 от настоящия регламент, или от групите производители, посочени в член 67, параграф 1, буква б) от настоящия регламент. За тази цел член 51 и член 52, параграф 1 от настоящия регламент се прилагат *mutatis mutandis*.

2. Ограничението от 50 %, предвидено в параграф 1, се увеличава на 60 % за организации на производители или асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или съгласно член 67, параграф 7 от настоящия регламент, за първите пет години след годината на признаване.

3. Финансовата помощ от Съюза е ограничена до 6 % от стойността на предлаганата на пазара продукция на:

- а) всяка организация на производители или асоциация на организации на производители, посочена в член 67, параграф 1, буква а); или
- б) всяка група производители, посочена в член 67, параграф 1, буква б).

▼B*ГЛАВА IV***ВИДОВЕ ИНТЕРВЕНЦИИ В ОБЛАСТТА НА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Раздел 1

Видове интервенции*Член 69***Видове интервенции в областта на развитието на селските райони**

Видовете интервенции по настоящата глава се изразяват в плащания или подпомагане по отношение на:

- а) поети задължения в областта на околната среда и климата и други задължения в областта на управлението;
- б) природни или други специфични за района ограничения;
- в) специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания;
- г) инвестиции, включително инвестиции в напоителни системи;
- д) установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани и стартиране на стопанска дейност в селските райони;
- е) инструменти за управление на риска;
- ж) сътрудничество;
- з) обмен на знания и информация.

*Член 70***Задължения в областта на околната среда и климата и други задължения в областта на управлението**

1. Държавите членки включват сред интервенциите в стратегическите си планове по ОСП задължения в областта на агроекологията и климата и може да включат други задължения в областта на управлението. Плащанията за тези задължения се отпускат при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите планове по ОСП.
2. Държавите членки отпускат плащания само на земеделски стопани или други бенефициери, доброволно поемащи задължения в областта на управлението, за които се смята, че имат благотворно въздействие за постигането на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2.
3. Съгласно настоящия член държавите членки предоставят само плащания, покриващи задължения, които:
  - а) надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление и стандартите за ДЗЕС, установени съгласно глава I, раздел 2;

▼B

- б) надхвърлят съответните минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита, или за хуманно отношение към животните, както и съответните други задължителни изисквания, установени в националното право и в правото на Съюза; това изискване не се прилага по отношение на задължения, свързани с агролесовъдните системи и поддръжката на залесени площи;
- в) надхвърлят условията, установени за поддържането на земеделските площи в съответствие с член 4, параграф 2;
- г) са различни от задълженията, за които се отпускат плащания съгласно член 31.

За задълженията, посочени в първа алинея, буква б), може да бъде предоставено подпомагане, когато в националното право бъдат наложени нови изисквания, надхвърлящи съответните минимални изисквания, установени в правото на Съюза, в случай че задълженията допринасят за съобразяването с тези изисквания, като подпомагането се предоставя за не повече от 24 месеца от датата, на която изискванията станат задължителни за стопанството.

4. Държавите членки определят плащанията, които ще се отпускат, въз основа на допълнително направените разходи и пропуснатите приходи, произтичащи от поетите задължения, като се вземат предвид определените целеви стойности. Тези плащания се отпускат годишно и може да покриват и разходи по сделките. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да предоставят подпомагане под формата на еднократно плащане.

5. Държавите членки могат да популяризират и подпомагат колективни схеми и ориентирани към резултати схеми за плащания за насърчаване на земеделските стопани или други бенефициери да постигнат значително подобрене на качеството на околната среда в по-широк мащаб или по измерим начин.

6. Задълженията се поемат за период от пет до седем години.

В своите стратегически планове по ОСП обаче държавите членки могат да определят:

- а) по-дълъг период за определени видове задължения, включително чрез предвиждане на ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период, когато това е необходимо с оглед на постигането или запазването на определени ползи за околната среда или хуманното отношение към животните;
- б) по-кратък период от най-малко една година за задължения за хуманно отношение към животните, за задължения за опазване, устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси, за преминаване към биологично земеделие, за нови поети задължения, непосредствено следващи задължението, изпълнено в първоначалния период, или в други надлежно обосновани случаи.

7. Държавите членки гарантират, че по отношение на операциите, изпълнявани в рамките на вида интервенция, посочен в настоящия член, е предвидена клауза за преразглеждане, за да се гарантира тяхното адаптиране вследствие на изменения в съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, посочени в параграф 3, които поетите задължения трябва да надхвърлят, или за да се гарантира спазването на разпоредбите на първата алинея, буква г) от същия параграф. Ако тези корекции не бъдат приети от бенефициера, ангажиментът отпада и не се изисква възстановяване на плащания съгласно настоящия член по отношение на периода, през който е изпълняван ангажиментът.

▼ B

Държавите членки също така гарантират, че по отношение на операциите, изпълнявани в рамките на вида интервенция, посочен в настоящия член, които надхвърлят периода на стратегическия план по ОСП, е предвидена клауза за преразглеждане, за да се даде възможност за тяхното адаптиране към правната рамка, приложима за следващия период.

8. Когато подпомагането по настоящия член се предоставя за задължения в областта на агроекологията и климата, или за задължения за преминаване към биологично земеделие или за запазване на практиките и методите за биологично земеделие, установени с Регламент (ЕС) 2018/848, държавите членки установяват плащане на хектар. За други задължения държавите членки могат да прилагат други единици освен хектар. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да предоставят подпомагане по настоящия член под формата на еднократна сума.

9. Държавите членки гарантират, че лицата, извършващи операции по този вид интервенции, имат достъп до съответните знания и информация, необходими за изпълнението на тези операции, и че с цел да се подпомагат земеделските стопани, които поемат задължението да променят своите производствени системи, се предоставят подходящо обучение за лицата, които имат нужда от него, както и достъп до експертен опит.

10. Държавите членки гарантират, че интервенциите съгласно настоящия член са съгласувани с тези, предприемани на основание член 31.

*Член 71***Природни или други специфични за района ограничения**

1. Държавите членки могат да отпускат плащания във връзка с природни или други специфични за района ограничения при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП с цел да допринесат за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.

2. Плащания съгласно настоящия член се отпускат на активни земеделски стопани във връзка с райони, определени съгласно член 32 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

3. Държавите членки могат да извършат процедура на прецизиране в съответствие с условията, предвидени в член 32, параграф 3, трета алинея от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

4. Държавите членки могат да отпускат плащания по настоящия член само с цел компенсиране на бенефициерите за всички или за част от допълнителните разходи и пропуснатите приходи, свързани с природни или други специфични за района ограничения в съответния район.

5. Допълнителните разходи и пропуснатите приходи, посочени в параграф 4, се изчисляват във връзка с природните или другите специфични за района ограничения в сравнение с райони, в които няма природни или други специфични за района ограничения.

6. Плащанията съгласно настоящия член се предоставят годишно за хектар земеделска площ.

Член 72

Специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания

1. Държавите членки могат да отпускат плащания във връзка със специфични за района неблагоприятни аспекти, наложени от изискванията, произтичащи от изпълнението на директиви 92/43/ЕИО, 2009/147/ЕО или 2000/60/ЕО при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП, с цел да допринесат за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.

2. Плащания съгласно настоящия член се отпускат на земеделски стопани, горски стопани и техните асоциации, както и на други лица, стопанисващи земи.

3. При определянето на районите с неблагоприятни аспекти държавите членки могат да включат една или повече от следните области:

- а) селскостопанските и горските райони по „Натура 2000“, определени по реда на директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО;
- б) други определени защитени природни зони с екологични ограничения по отношение на селското или горското стопанство, които допринасят за прилагането на член 10 от Директива 92/43/ЕИО, ако тези зони не надхвърлят 5 % от районите, определени по „Натура 2000“, които попадат в териториалния обхват на всеки стратегически план по ОСП;
- в) селскостопански райони, включени в планове за управление на речните басейни съгласно Директива 2000/60/ЕО.

4. Държавите членки могат да отпускат плащания по настоящия член само с цел компенсиране на бенефициерите за всички или за част от допълнителните разходи и пропуснатите приходи, свързани със специфични за района неблагоприятни аспекти в съответния район, включително всякакви разходи по трансакции.

5. Допълнителните разходи и пропуснатите приходи, посочени в параграф 4, се изчисляват:

- а) във връзка с ограниченията, произтичащи от директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, по отношение на неблагоприятните аспекти, произтичащи от изискванията, които надхвърлят съответните стандарти за ДЗЕС, определени в глава I, раздел 2 от настоящия дял, както и условията, установени за поддържането на земеделските площи, в съответствие с член 4, параграф 2 от настоящия регламент;
- б) във връзка с ограниченията, произтичащи от Директива 2000/60/ЕО, по отношение на неблагоприятните аспекти, произтичащи от изискванията, които надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление, с изключение на ЗИУ1, изброени в приложение III към настоящия регламент, и стандартите за ДЗЕС, определени в глава I, раздел 2 от настоящия дял, както и условията, установени за поддържането на земеделските площи в съответствие с член 4, параграф 2 от настоящия регламент.

6. Плащания съгласно настоящия член се предоставят годишно за хектар.

Член 73

Инвестиции

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за инвестиции при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП.

2. Държавите членки могат да предоставят подпомагане по настоящия член само за онези инвестиции в материални и нематериални активи, които допринасят за постигането на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2.

За стопанства над определен размер, който държавите членки трябва да определят в стратегическите си планове по ОСП, подпомагане за сектора на горското стопанство се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или на еквивалентен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, както е определено в Общите насоки за устойчивото управление на горите в Европа, приети на втората Конференция на министрите за опазване на горите в Европа, проведена в Хелзинки на 16-17 юни 1993 г.

3. Държавите членки изготвят списък на недопустимите инвестиции и категории разходи, като включват най-малко следното:

- а) закупуване на права за селскостопанска продукция;
- б) закупуване на права за получаване на плащане;
- в) закупуване на земя на стойност над 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, с изключение на закупуване на земя с цел опазване на околната среда и опазване на богатите на въглерод почви, или закупуване на земя от млади земеделски стопани чрез използване на финансови инструменти; при финансовите инструменти този таван се прилага за допустимите публични разходи, изплащани на крайния получател или, в случай на гаранции — до размера на базовия заем;
- г) закупуване на животни и закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане с цел, различна от:
  - i) възстановяване на земеделския или горския потенциал след природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофално събитие;
  - ii) предпазване на селскостопанските животни от големи хищници или от използването им в горското стопанство вместо машини;
  - iii) отглеждане на застрашени породи съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹²⁾ в рамките на задълженията, посочени в член 70; или
  - iv) опазване на сортове растения, застрашени от генетична ерозия, в рамките на задълженията, посочени в член 70;
- д) лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездни средства, отпуснати под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно зоотехнически и генеалогични условия за развъждане, търговия и въвеждане в Съюза на чистопородни разплодни животни, хибридни разплодни свине и зародишни продукти от тях, за изменение на Регламент (ЕС) № 652/2014 и директиви 89/608/ЕИО и 90/425/ЕИО на Съвета и за отмяна на определени актове в областта на развъждането на животни (Регламент относно разплодните животни) (ОВ L 171, 29.6.2016 г., стр. 66).

▼B

- е) инвестиции в широкомащабна инфраструктура, както е определена от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП, която не е част от стратегиите за водено от общностите местно развитие, установени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на инвестиции в широколентова инфраструктура и превантивни действия за защита от наводнения или защита на бреговете с оглед на ограничаване на последиците от възможни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития;
- ж) инвестиции в залесяване, които не са съвместими с целите, свързани с околната среда и климата, в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в общо-европейските насоки за залесяване и повторно залесяване.

Букви а), б), г) и е) от първа алинея не се прилагат, когато подпомагането се предоставя чрез финансови инструменти.

4. Държавите членки ограничават подпомагането до една или повече стойности, които не надвишават 65 % от допустимите разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено:

- а) 80 % за следните инвестиции:
- i) инвестиции, свързани с една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на хуманното отношение към животните, посочено в член 6, параграф 1, буква и);
  - ii) инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на условията, предвидени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП съгласно член 4, параграф 6;
  - iii) инвестиции в най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море;
- б) до 85 % за инвестиции на малки стопанства, както са определени от държавите членки;
- в) до 100 % за следните инвестиции:
- i) залесяване, създаване и регенериране на агролесовъдни системи, консолидиране на земята в горското стопанство и инвестиции в непроизводствени дейности, свързани с една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), включително инвестиции в непроизводствени дейности, предназначени за предпазване на селскостопанските животни и културите срещу щети, причинени от диви животни;
  - ii) инвестиции в основни услуги в селските райони и инфраструктура в селското и горското стопанство, както са определени от държавите членки;
  - iii) инвестиции във възстановяването на земеделския или горския потенциал след природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития и инвестиции в подходящи превантивни действия, както и инвестиции в съхраняването на здравето на горите;
  - iv) инвестиции в непроизводствени дейности, подпомогани посредством стратегии за водено от общностите местно развитие, определени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и проекти на оперативните групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочени в член 127, параграф 3 от настоящия регламент.

▼ B

5. Ако според правото на Съюза бъдат наложени нови изисквания за земеделските стопани, може да бъде предоставено подпомагане за инвестиции с цел съобразяване с тези изисквания за не повече от 24 месеца от датата, на която изискванията станат задължителни за стопанствата.

Член 74

Инвестиции в напояване

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за инвестиции в напоителни системи в нови и съществуващи напоявани площи, при условие че са изпълнени условията, определени в член 73 и в настоящия член.

2. За инвестициите в напоителни системи се предоставя подпомагане само ако съответната държава членка е изпратила на Комисията план за управление на речни басейни съгласно предвиденото в Директива 2000/60/ЕО за цялата площ, за която ще се прави инвестицията, както и за всички други площи, чиято околна среда може да бъде засегната от инвестицията. Мерките, които ще се прилагат съгласно плана за управление на речни басейни в съответствие с член 11 от същата директива и които са от значение за селскостопанския сектор, се посочват в съответната програма от мерки.

3. Системата за измерване на потреблението на вода на равнището на подпомаганата инвестиция трябва да е въведена или трябва да се въведе като част от инвестицията.

4. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за инвестиция в подобряване на съществуваща напоителна инсталация или елемент от напоителна инфраструктура само ако:

- а) тя е оценена предварително като осигуряваща потенциални икономии на вода, отразяващи техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура;
- б) ако инвестицията засяга обекти от подпочвени или повърхностни води, чието състояние е определено като недобро в съответния план за управление на речния басейн по причини, свързани с количеството на водите, се постига ефективно намаляване на потреблението на вода, допринасящо за постигането на добро състояние на тези водни обекти, е постигнато както е посочено в член 4, параграф 1 от Директива 2000/60/ЕО.

Държавите членки определят проценти за потенциални икономии на вода и ефективно намаляване на потреблението на вода като условие за допустимост в своите стратегически планове по ОСП в съответствие с член 111, буква г). Тези икономии на вода отразяват нуждите, посочени в плановете за управление на речните басейни, произтичащи от Директива 2000/60/ЕО, изброени в приложение XIII към настоящия регламент.

Никое от условията в настоящия параграф не се прилага за инвестиция в съществуващо съоръжение, която засяга единствено енергийната ефективност, нито до инвестиция за създаване на резервоар, нито до инвестиция в използване на рециклирана вода, която не засяга обект от подпочвени или повърхностни води.

5. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за инвестиции в използването на рециклирана вода като алтернативно водоснабдяване само ако снабдяването със и използването на такива води е в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ОВ L 177, 5.6.2020 г., стр. 32).

▼B

6. Държавите членки могат да предоставят подкрепа за инвестиция, която води до нетно увеличение на напояваната площ, засягаща обект от подпочвени или повърхностни води, само ако:
- а) състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речния басейн поради съображения, свързани с количеството на водите; и
  - б) анализ на въздействието върху околната среда сочи, че инвестицията няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда; този анализ на въздействието върху околната среда или се извършва, или се одобрява от компетентния орган и може да се отнася и до групи стопанства.
7. Държавите членки могат да предоставят подкрепа за инвестиция в създаването или разширяването на резервоар за целите на напояването, само ако това не води до значително отрицателно въздействие върху околната среда.
8. Държавите членки ограничават подпомагането до една или повече стойности, които не надвишават:
- а) 80 % от допустимите разходи за инвестиции за напояване в стопанствата, направени съгласно параграф 4;
  - б) 100 % от допустимите разходи за инвестиции в инфраструктура извън земеделските стопанства в селското стопанство, която ще се използва за напояване;
  - в) 65 % от допустимите разходи за други инвестиции за напояване в стопанствата.

*Член 75***Установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани и стартиране на стопанска дейност в селските райони**

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за установяването на млади земеделски стопани и стартирането на стопански дейности в селските райони, включително установяването на нови земеделски стопани, при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП с цел да допринесат за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.
2. Държавите членки могат да предоставят подпомагане по настоящия член само за да окажат съдействие за:
- а) установяването на млади земеделски стопани, които отговарят на условията, предвидени от държавите членки в техните стратегически планове по ОСП съгласно член 4, параграф 6;
  - б) стартирането на стопанска дейност в селските райони, свързана със селското или горското стопанство, включително установяването на нови земеделски стопани, или диверсификацията на доходите на земеделските домакинства с неселскостопански дейности;
  - в) стартиране на стопанска дейност за неселскостопански дейности в селските райони, свързана със стратегиите за водено от общностите местно развитие, предвидени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

▼ B

3. Държавите членки определят условия за представянето на бизнес план и за неговото съдържание, които трябва да бъдат изпълнени, за да могат бенефициерите да получат подпомагане по настоящия член.

4. Държавите членки предоставят подпомагане под формата на еднократни суми или финансови инструменти, или комбинация от двете. Подпомагането се ограничава до максимален размер на помощта от 100 000 EUR и може да бъде диференцирано в съответствие с обективни критерии.

*Член 76***Инструменти за управление на риска**

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за инструменти за управление на риска, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП.

2. Подпомагане по настоящия член може да бъде предоставяно с цел насърчаване на инструменти за управление на риска, които помагат на активните земеделски стопани при управлението на неподлежащите на контрол от тяхна страна рискове, свързани с производството и с доходите от селскостопанска дейност, и които допринасят за постигане на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.

3. Държавите членки, в съответствие с оценката си на потребностите, могат да предоставят подпомагане за различни видове инструменти за управление на риска, включително инструменти за стабилизиране на доходите, и по-конкретно:

- a) финансов принос за премиите по застрахователните схеми;
- б) финансов принос за взаимоспомагателните фондове, включително за административните разходи по създаването им.

4. При предоставяне на подпомагането, посочено в параграф 3, държавите членки определят следните условия за допустимост:

- a) вида и обхвата на допустимите инструменти за управление на риска;
- б) методиката за изчисляване на загубите и факторите, водещи до компенсации;
- в) правилата за създаването и управлението на взаимоспомагателните фондове и, според случая, на другите допустими инструменти за управление на риска.

5. Държавите членки гарантират, че подпомагането се предоставя само за покриване на загуби, които надвишават праг от поне 20 % от средногодишната продукция или доход на даден земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високия и най-ниския показател. Инструментите за управление на секторния производствен риск изчисляват загубите на ниво стопанство или на равнището на дейност на стопанството в съответния сектор.

▼B

Държавите членки могат да предоставят подпомагане под формата на самостоятелно финансиране на оборотен капитал по финансовите инструменти, посочени в член 80, параграф 3, за компенсиране на загубите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, на земеделски стопани, които не участват в инструмент за управление на риска.

6. Държавите членки ограничават подпомагането до една или повече стойности, които не надвишават 70 % от допустимите разходи.

Настоящият параграф не се прилага по отношение на вноските, посочени в член 19.

7. Държавите членки правят необходимото да се избягва каквато и да е свръхкомпенсация в резултат на комбинирането на интервенциите по настоящия член с други публични или частни схеми за управление на риска.

*Член 77***Сътрудничество**

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за сътрудничество при условията, установени в настоящия член, и както е уточнено допълнително в стратегическите им планове по ОСП за:

- а) подготвяне и изпълнение на проектите на оперативните групи в рамките на ЕПИ, посочени в член 127, параграф 3;
- б) подготвяне и изпълнение на LEADER;
- в) популяризиране и подкрепа на схеми за качество, признати от Съюза или от държавите членки, както и тяхното използване от земеделските стопани;
- г) подпомагане на групи от производители, организации на производители или междубраншови организации;
- д) изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“, определени от държавите членки;
- е) подкрепа за други форми на сътрудничество.

2. Държавите членки могат да предоставят подпомагане по настоящия член само за насърчаване на нови форми на сътрудничество, включително и на съществуващи такива, ако започват нова дейност. Посоченото сътрудничество включва най-малко двама участници и допринася за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2.

3. По настоящия член държавите членки могат да покриват разходите, свързани с всички аспекти на сътрудничеството.

4. Държавите членки могат да предоставят подпомагането като обща сума по настоящия член, която покрива разходите за сътрудничество и разходите по извършените операции, или могат да покриват само разходите за сътрудничество и да използват средствата от други видове интервенции за развитие на селските райони или от други инструменти за подпомагане на национално равнище и на равнището на Съюза, за да покриват разходите по извършването на операциите.

▼B

Когато подпомагането се изплаща като обща сума, държавите членки гарантират, че извършваната операция отговаря на съответните правила и изисквания, определени в членове 70—76 и 78.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф, по отношение на стратегията LEADER:

- a) подпомагането за всички разходи, допустими за подготвително подпомагане по член 34, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060, и за изпълнението на подбрани стратегии по букви б) и в) от същия параграф, се отпуска само като обща сума по настоящия член; и
  - б) държавите членки гарантират, че извършените операции, които се състоят от инвестиции, отговарят на съответните правила и изисквания на Съюза по вид интервенция за инвестиции, определени в член 73 от настоящия регламент.
5. Съгласно настоящия член държавите членки не подпомагат сътрудничество само с участието на научноизследователски организации.
6. При сътрудничество във връзка с наследяване на земеделско стопанство, по-специално при приемственост между поколенията на равнището на стопанството, държавите членки могат да предоставят подпомагане само на земеделски стопани, които са навършили или ще навършат до края на операцията пенсионната възраст, определена от съответната държава членка съгласно нейното национално законодателство.
7. Държавите членки ограничават подпомагането до максимален срок от седем години. Това условие не се прилага по отношение на стратегията LEADER, а в надлежно обосновани случаи - и по отношение на съвместни действия в областта на околната среда и климата, необходими за постигане на специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е).
8. Държавите членки ограничават подпомагането за:
- a) информационни и насърчителни дейности за схеми за качество до една или повече стойности, които не надвишават 70 % от допустимите разходи;
  - б) създаване на групи производители, организации на производители или междубраншови организации до 10 % от годишната предлагана на пазара продукция на групата или организацията при максимален размер от 100 000 евро годишно; посоченото подпомагане е прогресивно намаляващо и се ограничава до първите пет години след признаването.

*Член 78***Обмен на знания и разпространение на информация**

1. Държавите членки могат да предоставят подпомагане за обмен на знания и разпространение на информация при условията, установени в настоящия член, и както е описано по-подробно в стратегическите им планове по ОСП, с цел да допринесат за постигане на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, което подпомагане едновременно с това е насочено специално към опазването на природата, околната среда и климата, включително действия за образование и повишаване на осведомеността в областта на околната среда и развитието на предприятията и общностите в селските райони.

▼B

2. Подпомагането по настоящия член може да покрива разходите за всяко съответно действие за насърчване на иновациите, обучението и консултациите, както и другите форми на обмен на знания и разпространение на информация, включително чрез изготвяне и актуализиране на планове и проучвания с цел обмен на знания и разпространение на информация. Тези действия допринасят за постигането на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2.
3. Подпомагането за консултантски услуги се предоставя само за консултантски услуги, при които са спазени изискванията на член 15, параграф 3.
4. За създаване на консултантските услуги държавите членки могат да предоставят подпомагане под формата на фиксирана сума от максимум 200 000 EUR. Те гарантират, че подпомагането е ограничено във времето.
5. Държавите членки гарантират, че дейностите, подкрепяни по този вид интервенции, се основават на и са в съответствие с описанието на AKIS, предвидено в стратегическите им планове по ОСП, в съответствие с член 114, буква а), точка i).

Раздел 2

Характеристики, които се прилагат за няколко вида интервенции*Член 79***Подбор на операции**

1. След консултация с мониторинговия комитет, посочен в член 124 (наричан по-нататък „мониторингов комитет“), националният управляващ орган, регионалните управляващи органи, когато е целесъобразно, или определените междинни звена установяват критериите за подбор на интервенции, свързани със следните видове интервенции: инвестиции, установяване на млади земеделски стопани и на нови земеделски стопани и стартиране на стопанска дейност в селските райони, сътрудничество, обмен на знания и разпространение на информация. Тези критерии за подбор имат за цел да гарантират еднакво третиране на кандидатите, по-добро използване на финансовите средства и насочване на подпомагането според целта на интервенциите.

Държавите членки могат да решат да не прилагат критерии за подбор за интервенциите в инвестиции, които са ясно ориентирани към цели, свързани с околната среда, или се осъществяват във връзка с дейности по възстановяване.

Чрез дерогация от първата алинея, в надлежно обосновани случаи може да се установи друг метод за подбор след консултация с мониторинговия комитет.

2. Отговорността на управителните органи или определените междинни звена, установени в параграф 1, не засяга задачите на местните групи за действие, посочени в член 33 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

3. Параграф 1 не се прилага, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼ **B**

4. Държавите членки могат да решат да не прилагат критериите за подбор, посочени в параграф 1, за операциите, които са били сертифицирани с отличие по програмите „Хоризонт 2020“, установена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁴⁾, по „Хоризонт Европа“ или по Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE), установена с Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁵⁾, при условие че тези операции са съвместими със стратегическия план по ОСП.

5. Цяла операция или част от операция може да се изпълнява извън съответната държава членка, включително извън територията на Съюза, при условие че операцията допринася за постигането на целите на стратегическия план по ОСП.

*Член 80***Специални правила за финансовите инструменти**

1. Подпомагането под формата на финансови инструменти, посочено в член 58 от Регламент (ЕС) 2021/1060, може да се предоставя по видовете интервенции, посочени в членове 73—78 от настоящия регламент.

2. Когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, се прилагат определенията за „финансов инструмент“, „финансов продукт“, „краен получател“, „холдингов фонд“, „специален фонд“, „ефект на ливъридж“, „коефициент на мултиплициране“, „разходи за управление“ и „такси за управление“, установени в член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и разпоредбите на дял V, глава II, раздел II от посочения регламент.

Освен това се прилагат параграфи 3, 4 и 5 от настоящия член.

3. В съответствие с член 58, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 оборотният капитал, включително самостоятелният оборотен капитал, може да бъде допустим разход по членове 73, 74, 76, 77 и 78 от настоящия регламент, ако той допринася за постигането на поне една конкретна цел, свързана със съответната интервенция. Подпомагането за самостоятелно финансиране на оборотен капитал по който и да е от тези членове може да се предоставя, без да се прилага изискването крайният получател да получава подпомагане за други разходи съгласно същия член.

За дейности, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, общият размер на подпомагането за оборотен капитал, предоставено на даден краен получател, не надвишава brutния еквивалент на безвъзмездна помощ от 200 000 EUR за който и да е период от три финансови години.

4. Чрез дерогация от членове 73, 74, 76, 77 и 78 ставките на подпомагане, предвидени в тези членове, не се прилагат за самостоятелно финансиране на оборотен капитал.

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 53).

▼B

5. Допустимите разходи по даден финансов инструмент представляват общата сума на изплатените допустими публични разходи без допълнителното национално финансиране, предвидено в член 115, параграф 5, или, когато става въпрос за гаранции — заделени за договори за гаранция от финансовия инструмент в рамките на периода на допустимост. Посочената сума съответства на:

- а) плащания към крайни получатели, когато става дума за заеми, капиталови или квазикапиталови инвестиции;
- б) средствата, заделени за договори за гаранция, независимо дали са текущи, или вече са достигнали своя падеж, за да се отговори на евентуални искания за активиране на гаранции за загуби, изчислени въз основа коефициент на мултиплициране, установен за съответните изплатени нови заеми или капиталови инвестиции в крайни получатели;
- в) плащания към или в полза на крайни получатели, когато финансовите инструменти се съчетават с други приноси на Съюза в рамките на една операция на даден финансов инструмент съгласно член 58, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060;
- г) плащания на такси за управление и възстановяване на разходите за управление, направени от организациите, които изпълняват финансовия инструмент.

Когато даден финансов инструмент се изпълнява през последователни програмни периоди, може да се предоставя подпомагане на крайни получатели или в полза на крайни получатели, включително разходи и такси за управление, въз основа на споразумения, сключени в рамките на предишния програмен период, при условие че това подпомагане е в съответствие с правилата за допустимост на следващия програмен период. В такива случаи допустимостта на разходите, представени в декларациите за разходите, се определя в съответствие с правилата на съответния програмен период.

За целите на първа алинея, буква б), ако субектът, който се ползва от гаранциите, не е изплатил новите заеми, капиталови или квазикапиталови инвестиции на крайните получатели в планирания размер в съответствие с коефициента на мултиплициране, допустимият разход се намалява пропорционално. Коефициентът на мултиплициране може да се преразгледа, когато това е оправдано от настъпили промени в пазарните условия. Такова преразглеждане не може да има обратно действие.

За целите на първа алинея, буква г) от настоящия параграф таксите за управление се определят въз основа на качеството на изпълнение. Когато организациите, изпълняващи холдингов фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка съгласно член 59, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060, за размера на разходите и таксите за управление, изплатени на тези организации, които могат да бъдат декларирани като допустими разходи, се определя праг до 5 % от общия размер на допустимите публични разходи, изплатен на крайните получатели под формата на заеми или заделен за договори за гаранция, и до 7 % от общия размер на допустимите публични разходи, изплатен на крайните получатели под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции.

Когато организациите, изпълняващи специален фонд, се избират чрез пряко възлагане на поръчка съгласно член 59, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060, за размера на разходите и таксите за управление, изплатени на тези организации, които могат да бъдат декларирани като допустими разходи, се определя праг до 7 % от общия размер на допустимите публични разходи, изплатен на крайните получатели под формата на заеми или заделен за договори за гаранция, и до 15 % от общия размер на допустимите публични разходи, изплатен на крайните получатели под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции.

▼B

За целите на първа алинея, буква г), когато организациите, изпълняващи холдингов фонд или специален фонд, се избират чрез конкурентна тръжна процедура в съответствие с приложимото законодателство, сумата на разходите и таксите за управление се определя в споразумението за финансиране и отразява резултатите от конкурентната тръжна процедура.

Когато таксите за предоставяне на кредит или част от тях се начисляват на краен потребител, те не се декларират като допустими разходи.

*Член 81***Използване на ЕЗФРСР, изпълняван чрез InvestEU**

1. В предложението за стратегически план по ОСП, посочено в член 118, или в искането за изменение на стратегически план по ОСП, посочено в член 119, държавите членки могат да разпределят сума в размер до 3 % от първоначалните общи разпределяни по ЕЗФРСР средства за стратегическия план по ОСП, която да се внесе в InvestEU и да се изпълнява чрез гаранцията на ЕС и консултантския център InvestEU. Стратегическият план по ОСП съдържа обосновка за използването на InvestEU и неговия принос за постигането на една или повече от специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2 и избрани по линия на стратегическия план по ОСП.

Сумата, предоставена за InvestEU, се оползотворява в съответствие с правилата, установени в Регламент (ЕС) 2021/523.

2. Държавите членки определят общата сума на вноските за всяка година. В случай на искане за изменение на стратегически план по ОСП, тези суми се отнасят само за бъдещи години.

3. Посочената в параграф 1 сума се използва за обезпечаване на частта от гаранцията на ЕС по подразделението на държавата членка и за консултантския център InvestEU при сключване на споразумението за финансов принос, посочено в член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/523. Поемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяко споразумение за финансов принос може да се извършва от Комисията на годишни вноски в периода между 1 януари 2023 г. и 31 декември 2027 г.

4. Ако в срок от четири месеца от приемането на решението за изпълнение на Комисията за одобряване на стратегическия план по ОСП в съответствие с член 118 от настоящия регламент не бъде сключено споразумение за финансов принос съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/523 за посочената в параграф 1 от настоящия член сума, разпределена в същия стратегически план по ОСП, съответната сума се преразпределя в стратегическия план по ОСП след одобрение на искане за изменение, отправено от държавата членка в съответствие с член 119 от настоящия регламент.

Споразумение за финансов принос за сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член, разпределена в искане за изменение на даден стратегически план по ОСП, представена в съответствие с член 119 от настоящия регламент, се сключва едновременно с приемането на решение за изпълнение на Комисията за одобряване на посоченото изменение на стратегическия план по ОСП.

5. Ако в срок от девет месеца след одобряването на споразумението за финансов принос не бъде сключено гаранционно споразумение, както е предвидено в член 10, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/523, споразумението за финансов принос се прекратява или продължава по взаимно съгласие.

▼B

Ако членството на дадена държава членка в InvestEU бъде прекратено, съответните суми, внесени в общия обезпечителен фонд като обезпечение, се възстановяват като вътрешни целеви приходи съгласно член 21, параграф 5 от Финансовия регламент и държавата членка внася искане за изменение на стратегическия си план по ОСП, за да използва възстановените и разпределените суми за бъдещи календарни години съгласно параграф 2 от настоящия член.

Прекратяването или изменението на споразумението за финансов принос се сключва едновременно с приемането на решението за изпълнение на Комисията за одобряване на съответното изменение на стратегическия план по ОСП, но не по-късно от 31 декември 2026 г.

6. Ако гаранционното споразумение, посочено в член 10, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/523, не е било надлежно приложено в рамките на договорения в споразумението за финансов принос срок, но не повече от четири години след подписването на гаранционното споразумение, споразумението за финансов принос се изменя. Държавата членка може да поиска сумите, внесени в гаранцията на ЕС съгласно параграф 1 от настоящия член и за които е поето задължение в гаранционното споразумение, но които не покриват съответните заеми, капиталови инвестиции или други рискови инструменти, да бъдат третирани в съответствие с параграф 5 от настоящия член.

7. Средствата, генерирани от или относими към приноса за гаранцията на ЕС, се предоставят на държавите членки в съответствие с член 10, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/523 и се използват за подпомагане на същата цел или същите цели, посочени в параграф 1 от настоящия член, под формата на финансови инструменти или бюджетни гаранции.

8. Предвиденият в член 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116 срок за автоматична отмяна за сумите, подлежащи на повторно използване в стратегическия план по ОСП в съответствие с параграфи 4, 5 и 6 от настоящия член, започва да тече през годината, в която са поети съответните бюджетни задължения.

*Член 82***Адекватност и точност на изчисленията**

Когато плащанията се отпускат въз основа на допълнителни разходи или на пропуснати приходи в съответствие с членове 70, 71 и 72, държавите членки гарантират, че съответните изчисления са адекватни и точни, както и че са направени предварително въз основа на метода за коректно, справедливо и доказуемо изчисление. За тази цел организации, които са функционално независими от органите, отговарящи за изпълнението на стратегическия план по ОСП, и които разполагат с подходящите експертни знания, правят изчисленията или потвърждават адекватността и точността на изчисленията.

*Член 83***Форми на безвъзмездни средства**

1. Без да се засягат разпоредбите на членове 70, 71, 72 и 75, безвъзмездните средства, предоставяни по тази глава, може да бъдат под една от следните форми:

▼B

- а) възстановяване на действително направени от бенефициера допустими разходи;
- б) единични разходи;
- в) еднократни суми;
- г) финансиране по единна ставка.

2. Размерите за формите безвъзмездни средства, посочени в параграф 1, букви б), в) и г), се определят по един от следните начини:

- а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, основаващ се на:
  - i) статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка;
  - ii) проверени данни за минали периоди за отделните бенефициери; или
  - iii) прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициери;
- б) проектбюджети, изготвени на индивидуална основа и предварително договорени от органа, подбиращ операцията;
- в) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в политиките на Съюза за подобен тип операция;
- г) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в рамките на схеми за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло от държавата членка за подобен тип операция.

3. При определени условия държавите членки могат да предоставят на бенефициерите безвъзмездни средства, които са изцяло или частично възстановими, както е посочено в документа, определящ условията за подпомагане, и в съответствие със следните условия:

- а) възстановяването от бенефициера се извършва при условията, договорени от управляващия орган и бенефициера;
- б) държавите членки използват повторно средствата, възстановени от бенефициера, за същата специфична цел на стратегическия план по ОСП до 31 декември 2029 г. под формата на безвъзмездни средства, отпускани при определени условия, на финансов инструмент или на друга форма на подпомагане; възстановените суми и информацията за повторното им използване се включват в последния годишен доклад за качеството на изпълнението;
- в) държавите членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че средствата се държат в отделни сметки или под подходящи счетоводни кодове;
- г) средствата на Съюза, възстановени от бенефициерите в даден момент, но неизползвани повторно до 31 декември 2029 г., се внасят повторно в бюджета на Съюза в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Член 84

Делегирани правомощия по отношение на допълнителните изисквания за видовете интервенции за развитие на селските райони

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за допълване на настоящия регламент с изисквания, които са в допълнение към предвидените в настоящата глава във връзка с условията за предоставяне на подпомагане за:

- а) поети задължения, свързани с управлението, съгласно предвиденото в член 70, във връзка с генетичните ресурси и хуманното отношение към животните;
- б) схемите за качество, посочени в член 77, по отношение на спецификата на крайния продукт, достъпа до схемата, проверката на задължителните продуктови спецификации, прозрачността на схемата и проследимостта на продуктите, както и признаването от страна на държавите членки на схеми за доброволно сертифициране.

ДЯЛ IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 85

Разходи по линия на ЕФГЗ и ЕЗФРСР

1. По линия на ЕФГЗ се финансират видовете интервенции, свързани със:

- а) директни плащания, предвидени в член 16;
- б) интервенции в някои сектори, предвидени в дял III, глава III.

2. ЕЗФРСР финансира видовете интервенции, посочени в дял III, глава IV, и техническата помощ по инициатива на държавите членки, посочена в член 94.

Член 86

Допустимост на разходите

1. Разходите са допустими:

- а) за принос от ЕФГЗ, считано от 1 януари на годината, следваща годината на одобряването от Комисията на стратегическия план по ОСП;
- б) за принос от ЕЗФРСР, считано от датата на представяне на стратегическия план по ОСП, но не преди 1 януари 2023 г.

2. Разходите, които стават допустими в резултат на изменение на стратегическия план по ОСП, са допустими за принос от ЕФГЗ след одобрението на посоченото изменение от Комисията и от датата на влизане в сила на изменението, определена от съответната държава членка в съответствие с член 119, параграф 8.

▼B

3. Разходите, които са станали допустими в резултат на изменение на стратегически план по ОСП, са допустими за принос от ЕЗФРСР, считано от датата на подаване в Комисията на искането за изменение или от датата на уведомяване за изменението, посочено в член 119, параграф 9.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф и от параграф 4, втора алинея, в стратегическия план по ОСП може да се предвиди, че в случаи, когато става дума за извънредни мерки поради природни бедствия, катастрофални събития или неблагоприятни климатични явления или за съществени и внезапни промени в социално-икономическите условия в държавата членка или региона, разходите, финансирани по ЕЗФРСР и свързани с измененията в стратегическия план по ОСП, може да започнат да се считат за допустими от датата на настъпване на събитието.

4. Разходите са допустими за принос от ЕЗФРСР, ако са направени от бенефициер и са платени до 31 декември 2029 г. Освен това разходите са допустими за принос от ЕЗФРСР само ако съответното подпомагане действително е платено от разплащателната агенция до 31 декември 2029 г.

Държавите членки определят началната дата на допустимост на разходите, направени от бенефициера. Началната дата не може да бъде преди 1 януари 2023 г.

Не са допустими за подпомагане операции, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на заявлението за подпомагане до управляващия орган, независимо от това дали всички съответни плащания са направени.

Независимо от това, операциите, свързани с ранното отглеждане на посеви за разсад и отглеждането на млади посеви в съответствие с принципите за устойчивото управление на горите и допринасящи за постигането на една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), определени от държавата членка, могат да бъдат допустими за подпомагане, дори ако физически са били завършени преди заявлението за подпомагане да бъде подадено до управляващия орган.

5. Непарични вноски и разходи за амортизация могат да бъдат допустими за подпомагане по линия на ЕЗФРСР при условия, които се определят от държавите членки.

*Член 87***Разпределени финансови средства за видове интервенции под формата на директни плащания**

1. Без да се засягат разпоредбите на член 17 от Регламент (ЕС) 2021/2116, общата сума за видове интервенции под формата на директни плащания, която може да бъде отпусната в дадена държава членка съгласно дял III, глава II от настоящия регламент за една календарна година, не надвишава разпределените финансови средства за посочената държава членка, установени в приложение V.

Без да се засяга член 17 от Регламент (ЕС) 2021/2116, максималната сума, която може да бъде отпусната в държава членка през една календарна година в съответствие с дял III, глава II, раздел 3, подраздел 2 от настоящия регламент и преди прилагането на член 17 от настоящия регламент, не надвишава разпределените финансови средства за тази държава членка, установени в приложение VIII.

▼ B

За целите на членове 96, 97 и 98 финансовите средства, разпределени на държава членка съгласно приложение V след приспадането на сумите, установени в приложение VIII и преди прехвърляне в съответствие с член 17, са установени в приложение IX.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за изменение на разпределените за държавите членки средства, установени в приложения V и IX, за да се вземат предвид тенденциите, свързани с общата максимална сума на директните плащания, която може да бъде отпусната, включително прехвърлянията, посочени в членове 17 и 103, прехвърлянията на разпределени финансови средства, посочени в член 88, параграф 5, и всички приспадания, необходими за финансирането на видовете интервенции в други сектори, посочени в член 88, параграф 6.

При адаптирането на приложение IX обаче не се вземат под внимание прехвърлянията в съответствие с член 17.

3. Сумата на индикативно разпределяните финансови средства за интервенция, посочени в член 101, за видовете интервенции под формата на директни плащания, посочени в член 16, които да бъдат отпуснати в държава членка за дадена календарна година, може да надвишава разпределените средства на тази държава членка, установени в приложение V, като прогнозният размер на намалението на плащанията, заявени в стратегическия план по ОСП в съответствие с член 112, параграф 3, буква а), втора алинея.

*Член 88***Разпределени финансови средства за някои видове интервенции в някои сектори**

1. Финансовата помощ от Съюза за видовете интервенции в лозаро-винарския сектор се разпределя на държавите членки, както е установено в приложение VII.

2. Финансовата помощ от Съюза за видовете интервенции в сектора на пчеларството се разпределя на държавите членки, както е установено в приложение X.

3. Финансовата помощ от Съюза за видовете интервенции в сектора на хмела, разпределена на Германия, е в размер на 2 188 000 EUR на финансова година.

4. Финансовата помощ от Съюза за видовете интервенция в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини на финансова година се разпределя, както следва:

а) 10 666 000 EUR за Гърция;

б) 554 000 EUR за Франция; и

в) 34 590 000 EUR за Италия.

5. В стратегическите си планове по ОСП съответните държави членки могат да решат да прехвърлят общия размер на разпределените финансови средства, посочени в параграфи 3 и 4, към разпределените за тях средства за директни плащания. Посоченото решение не може да се преразглежда.

Разпределените финансови средства за държавите членки, прехвърлени към средствата за директни плащания, вече не може да се използват за видовете интервенции, посочени в параграфи 3 и 4.

▼B

6. В стратегическите си планове по ОСП държавите членки могат да решат да използват до 3 % от разпределените си средства за директни плащания, установени в приложение V, когато е уместно след приспадането на разпределените средства, налични за памук, установени в приложение VIII, за видовете интервенции в други сектори, посочени в дял III, глава III, раздел 7.

Държавите членки могат да решат да увеличат процента, посочен в първа алинея, до 5 %. В този случай сумата, съответстваща на това увеличение, се приспада от максималния размер, определен в член 96, параграф 1, 2 или 5, и вече не може да се използва за разпределяне на средства за интервенциите за обвързано с производството подпомагане на доходите, посочени в дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1.

Сумата, съответстваща на процента на разпределените за държавите членки средства за директни плащания, предвидена в първа и втора алинеи от настоящия параграф, и използвана за видове интервенции в други сектори за дадена финансова година, се смята, че представлява разпределените средства за държавата членка за финансова година за видовете интервенции в други сектори.

7. През 2025 г. държавите членки могат да преразгледат своите решения, посочени в параграф 6, като част от искане за изменение на стратегическите им планове по ОСП, направено в съответствие с член 119.

8. Сумите, установени в одобрения стратегически план по ОСП и произлизащи от прилагането на параграфи 6 и 7, са задължителни за съответната държава членка.

*Член 89***Разпределени финансови средства за видове интервенции в областта на развитието на селските райони**

1. Общият размер на подпомагането от Съюза за видовете интервенции за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент за периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2027 г. е 60 544 439 600 EUR по текущи цени в съответствие с многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 г., определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093.

2. 0,25 % от средствата, посочени в параграф 1, се заделят за финансиране на дейностите по техническата помощ по инициативата на Комисията, както е посочено в член 7 от Регламент (ЕС) 2021/2116, включително европейската мрежа по ОСП, посочена в член 126, параграф 2 от настоящия регламент и ЕПИ, посочено в член 127 от настоящия регламент. Тези дейности могат да се отнасят до предходни програмни периоди и последващи периоди на стратегическия план по ОСП.

3. Годишната разбивка по държави членки на сумите по параграф 1, след като се приспадне сумата по параграф 2, се съдържа в приложение XI.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за изменение на приложение XI за преразглеждане на годишната разбивка по държави членки, за да се вземат под внимание съответните тенденции, включително прехвърлянията, посочени в членове 17 и 103, за извършване на технически корекции без промяна в общите разпределени средства или да се вземат предвид други промени, предвидени в съответен законодателен акт след приемането на настоящия регламент.

▼B*Член 90***Принос на ЕЗФРСР**

В решението за изпълнение на Комисията за одобряване на даден стратегически план по ОСП съгласно член 118, параграф 6 се посочва максималният размер на приноса на ЕЗФРСР за плана. Приносът на ЕЗФРСР се изчислява въз основа на размера на допустимите публични разходи, с изключение на допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5.

*Член 91***Процентно участие на ЕЗФРСР****▼C1**

1. В стратегическите планове по ОСП се определя единна ставка за ЕЗФРСР на регионално или национално равнище, приложима за всички интервенции.

▼B

2. Чрез дерогация от параграф 1 максималната ставка за ЕЗФРСР е:

- а) 85 % от допустимите публични разходи в по-слабо развитите региони;
- б) 80 % от допустимите публични разходи в най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море;
- в) 60 % от допустимите публични разходи в регионите в преход по смисъла на член 108, параграф 2, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060;
- г) 43 % от допустимите публични разходи в други региони.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 максималното процентно участие на ЕЗФРСР, ако процентът, посочен в стратегическия план по ОСП в съответствие с параграф 2, е по-нисък, е:

- а) 65 % от допустимите публични разходи за плащания за природни или други специфични за района ограничения съгласно член 71;
- б) 80 % от допустимите публични разходи за плащания по член 70, за плащания по член 72, за подпомагане на инвестициите в непроизводствени дейности, посочени в член 73, за подпомагане за проекти на оперативните групи по ЕПИ съгласно член 77, параграф 1, буква а), както и за стратегията LEADER съгласно член 77, параграф 1, буква б);
- в) 100 % от допустимите публични разходи за операции, получаващи финансиране от средствата, прехвърлени към ЕЗФРСР в съответствие с членове 17 и 103.

4. Минималният процент на участие на ЕЗФРСР е 20 % от допустимите публични разходи.

5. Допустимите публични разходи, посочени в параграфи 2, 3 и 4, изключват допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5.

▼B*Член 92***Минимален размер на разпределяните финансови средства за стратегията LEADER**

1. Най-малко 5 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, както е посочено в приложение XI, се заделят за стратегията LEADER.
2. За целия период на стратегическия план по ОСП общите разходи по ЕЗФРСР за развитие на селските райони, различни от тези за стратегията LEADER, установени във финансовия план в съответствие с член 112, параграф 2, буква а), не надвишават 95 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, установен в приложение XI. Посоченият финансов таван, одобрен от Комисията в съответствие с член 118 или член 119, представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

*Член 93***Минимален размер на разпределяните финансови средства за интервенции, насочени към специфичните цели свързани с околната среда и климата**

1. Най-малко 35 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, както е посочено в приложение XI, се заделят за интервенциите, насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), а по отношение на хуманното отношение към животните — към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, буква и).
2. За целите на определянето на приноса към процента, посочен в параграф 1, държавите членки включват разходи за следните интервенции:
  - а) 100 % за поети задължения, свързани с управлението, посочени в член 70;
  - б) 50 % за природни или други специфични за района ограничения, посочени в член 71;
  - в) 100 % за специфични за района неблагоприятни аспекти, посочени в член 72;
  - г) 100 % за инвестиции по членове 73 и 74, свързани с една или повече от специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), както и по отношение на хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и).
3. За целия период на стратегическия план по ОСП общите разходи по ЕЗФРСР за развитие на селските райони, различни от тези за интервенциите, посочени в параграф 2 от настоящия член, установени във финансовия план в съответствие с член 112, параграф 2, буква а), не надвишават 65 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, установен в приложение XI. Посоченият финансов таван, веднъж одобрен от Комисията в съответствие с член 118 или член 119, представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.
4. Настоящият член не се прилага за разходите за най-отдалечените региони.

*Член 94***Максимален размер на разпределяните финансови средства за техническа помощ**

1. Най-много 4 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, както е посочено в приложение XI, могат да се използват за финансиране на действия, свързани с предоставянето на техническа помощ по инициатива на държавите членки, посочена в член 125.

Приносът на ЕЗФРСР може да бъде увеличен до 6 % за стратегическите планове по ОСП, когато общият размер на подпомагането от Съюза за развитие на селските райони е до 1,1 милиарда евро.

2. Техническата помощ се възстановява под формата на финансиране с единна ставка в съответствие с член 125, параграф 1, буква д) от Финансовия регламент в рамките на междинните плащания съгласно член 32 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Посочената единна ставка представлява процент от общите деклариращи разходи, определен в стратегическия план по ОСП за техническа помощ.

*Член 95***Минимален размер на разпределяните финансови средства за подпомагане за млади земеделски стопани**

1. За всяка държава членка минималният размер, установен в приложение XII, се заделя за принос за постигането на специфичната цел, посочена в член 6, параграф 1, буква ж). Въз основа на анализа на положението по отношение на силните и слабите страни, възможностите и заплахите („SWOT анализ“) и набелязване на потребностите, на които трябва да се обърне внимание, сумата се използва за един или и за двата от следните видове интервенции:

а) допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани, както е предвидено в член 30;

б) установяването на млади земеделски стопани, посочено в член 75, параграф 2, буква а).

2. В допълнение към видовете интервенции, посочени в параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да използват минималната сума, посочена в същия параграф, за инвестиционни интервенции за млади земеделски стопани, посочени в член 73, при условие че се прилага по-висок процент на подпомагане в съответствие с член 73, параграф 4, втора алинея, буква а), точка ii). Когато се използва посочената възможност, максимум 50 % от разходите за инвестиции, посочени в първото изречение, се приспадат от минималната сума, която ще бъде заделена.

3. За всяка календарна година общите разходи за видове интервенции под формата на директни плащания, различни от допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани, както е определено в член 30, не надвишават разпределените финансови средства за директни плащания за съответната календарна година, установени в приложение V, намалени с частта от приложение XII, заделена за допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани за съответната календарна година, установен от държавите членки във финансовите им планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрени от Комисията в съответствие с член 118 или 119. Посоченият финансов таван представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

▼ B

4. За целия период на плана по ОСП общите разходи по ЕЗФРСР за развитие на селските райони, различни от тези за установяване на млади земеделски стопани, посочени в член 75, параграф 2, буква а), не надвишават общия размер на приноса на ЕЗФРСР за стратегическия план по ОСП, установен в приложение XI, намален с частта от приложение XII, заделена за установяването на млади земеделски стопани, посочено в член 75, параграф 2, буква а), за целия период на стратегическия план по ОСП, установен от държавите членки във финансовите им планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а), и одобрен от Комисията в съответствие с член 118 или 119. Този финансов таван представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

5. Когато държава членка реши да използва възможността, предвидена в параграф 2 от настоящия член, делът на разходите за инвестиционни интервенции за млади земеделски стопани с висок процент на подпомагане в съответствие с член 73, параграф 4, втора алинея, буква а), точка ii), който не надвишава 50%, установен от тази държава членка във финансовия им план в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрен от Комисията в съответствие с член 118 или 119, се взема предвид при определянето на финансовия таван, посочен в параграф 4 от настоящия член.

*Член 96***Максимален размер на разпределяните финансови средства за обвързано с производството подпомагане на доходите**

1. Примерните разпределени финансови средства за интервенции за обвързано с производството подпомагане на доходите, посочени в дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1, се ограничават до най-много 13 % от сумите, установени в приложение IX.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки, които, в съответствие с член 53, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 и за целите на доброволното обвързано с производството подпомагане, са използвали над 13 % от своя годишен национален таван, установен в приложение II към посочения регламент, могат да решат да използват за целите на обвързаното с производството подпомагане на доходите над 13 % от сумата, установена в приложение IX към настоящия регламент. Полученият процент не надвишава одобрения от Комисията процент за доброволното обвързано с производството подпомагане по отношение на референтната 2018 година.

3. Процентът, посочен в параграф 1, може да се увеличи с максимум 2 процентни пункта, при условие че сумата, съответстваща на процента, надвишаващ стойността 13 %, се разпределя за подпомагане за протеинови култури съгласно дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1.

4. Сумата, включена в одобрения стратегически план по ОСП, произтичащ от прилагането на параграфи 1, 2 и 3, не може да бъде надвишавана.

5. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 държавите членки могат да предпочетат да използват до 3 милиона евро на година за финансиране на обвързано с производството подпомагане на доходите.

6. Без да се засяга член 17 от Регламент (ЕС) 2021/2116, максималната сума, която може да бъде предоставена на държава членка преди прилагането на член 17 от настоящия регламент съгласно дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1 от настоящия регламент за дадена календарна година, не надвишава сумите, определени в стратегическия план по ОСП в съответствие с настоящия член.

*Член 97***Минимален размер на разпределяните финансови средства за екосхеми**

1. Най-малко 25 % от разпределените средства, установени в приложение IX се заделят за всяка календарна година от 2023 до 2027 г. за екосхемите, посочени в дял III, глава II, раздел 2, подраздел 4.

2. Когато общата сума на приноса на ЕЗФРСР, заделена от държава членка за интервенции в съответствие с членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и), надхвърля 30 % от общия размер на приноса на ЕЗФРСР, определен в приложение XI за периода на стратегическия план по ОСП, държавите членки могат да намалят сбора на сумите, които ще бъдат заделени съгласно параграф 1 от настоящия член. Общото намаление не надвишава сумата, с която е надвишен посоченият в първото изречение процент.

3. Намалението, посочено в параграф 2, не може да води до намаляване съгласно параграф 1 с повече от 50 % на годишната сума, която се заделя за екосхемите, за периода на стратегическия план по ОСП.

4. Чрез дерогация от параграф 3 държавите членки могат да намалят годишната сума, която ще бъде заделена съгласно параграф 1, с до 75 %, ако общата сума, планирана за интервенции по член 70 за периода на стратегическия план по ОСП, възлиза на повече от 150 % от сбора на сумите, които трябва да бъдат заделени съгласно параграф 1 от настоящия член преди прилагането на параграф 2.

5. През календарните 2023 и 2024 г. в съответствие с член 101, параграф 3 държавите членки могат да използват суми, заделени в съответствие с настоящия член за екосхеми, за финансиране през тази година на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, при условие че всички възможности за използване на средствата за екосхеми са изчерпани, като тези суми са

а) в размер до 5 % от сумите, предвидени в приложение IX, за съответната календарна година;

б) в размер, надвишаващ 5 % от сумите, предвидени в приложение IX, за съответната календарна година, при условие че условията на параграф 6 са спазени.

6. При прилагането на параграф 5, буква б) държавите членки изменят своите стратегически планове по ОСП в съответствие с член 119, така че:

а) да увеличат сумите, заделени в съответствие с настоящия член за екосхеми, за оставащите години от периода на стратегическия план по ОСП със сума, равна най-малко на сумата, използвана за финансиране на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, в съответствие с параграф 5, буква б) от настоящия член; или

▼B

б) да увеличат сумите, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и), със сума, която е най-малко равна на сумата, използвана за финансиране на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, в съответствие с параграф 5, буква б) от настоящия член. Допълнителните суми, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74 в съответствие с настоящия параграф, не се вземат предвид, ако държава членка се възползва от възможността, посочена в параграф 2 от настоящия член.

7. Ако при прилагането на параграф 5, буква а) държава членка използва за целия период 2023—2024 г. сума, надвишаваща 2,5 % от сумата на разпределените средства, установени в приложение IX за 2023 г. и 2024 г., за финансиране на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, тя компенсира сумите, надвишаващи 2,5 % от общия размер на разпределените средства, установени в приложение IX за 2023 г. и 2024 г., и използвани за финансиране през тези години на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, като изменя стратегическия си план по ОСП в съответствие с член 119, така че:

а) да увеличи сумите, заделени в съответствие с настоящия член за екосхеми, за оставащите години от периода на стратегическия план по ОСП със сума, равна най-малко на сумите, надвишаващи 2,5 % от общия размер на разпределените средства, установен в приложение IX за 2023 г. и 2024 г.; или

б) да увеличат сумите, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и), със сума, която е най-малко равна на сумата, надвишаваща 2,5 % от общия размер на разпределените средства, установен в приложение IX за 2023 г. и 2024 г. Допълнителните суми, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74 в съответствие с настоящия параграф, не се вземат предвид, ако държава членка се възползва от възможността, посочена в параграф 2 от настоящия член.

8. През календарните 2025 г и 2026 г. в съответствие с член 101, параграф 3 държавите членки могат да използват сума в размер до 2 % от сумите, установени в приложение IX за съответната календарна година и заделени в съответствие с настоящия член за екосхеми, за финансиране през тази година на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, при условие че всички възможности за използване на средствата за екосхеми са изчерпани и условията, посочени в параграф 9, са изпълнени.

9. При прилагането на параграф 8 държавите членки изменят стратегическите си планове по ОСП в съответствие с член 119, така че:

а) да увеличат сумите, заделени в съответствие с настоящия член за екосхеми, за оставащите години от периода на стратегическия план по ОСП със сума, равна най-малко на сумата, използвана за финансиране на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, в съответствие с параграф 8, или

▼ B

- б) да увеличат сумите, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и) със сума, която е най-малко равна на сумата, използвана за финансиране на други интервенции, посочени в дял III, глава II, раздел 2, в съответствие с параграф 8 от настоящия член. Допълнителните суми, заделени за интервенции по членове 70, 72, 73 и 74 в съответствие с настоящия параграф, не се вземат предвид, ако държава членка се възползва от възможността, посочена в параграф 2 от настоящия член.

10. За всяка календарна година, считано от календарната 2025 г., общите разходи за видовете интервенции под формата на директни плащания, различни от тези за екосхеми, не надвишават разпределените финансови средства за директни плащания за съответната календарна година, установени в приложение V, намалени със сума, съответстваща на 23 % от сумата, предвидена в приложение IX, заделена за екосхеми в съответствие с настоящия параграф за календарните години 2025 г. и 2026 г., и съответстваща на 25 % от сумата, предвидена в приложение IX, заделена за екосхеми в съответствие с настоящия параграф за календарната година 2027 г., по целесъобразност коригирана със сумата, която се получава от прилагането на параграфи 2, 3, 4, 6, 7 и 9 от настоящия член, установена от държавите членки във финансовите им планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрена от Комисията съгласно член 118 или 119. Посоченият финансов таван представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

11. Ако държавите членки прилагат параграфи 2, 3, 4, 6, 7 и 9 от настоящия член за целия период на стратегическия план по ОСП общите разходи по ЕЗФРСР за развитие на селските райони, различни от сумите, заделени за интервенции в съответствие с членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на специфичните цели, свързани с хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и), не надвишават общия размер на приноса на ЕЗФРСР за развитие на селските райони за целия период на стратегическия план по ОСП, установен в приложение XI, намален със сумите, заделени за интервенции в съответствие с членове 70, 72, 73 и 74, доколкото тези интервенции са насочени към специфичните цели в областта на околната среда и климата, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), и по отношение на специфичните цели, свързани с хуманното отношение към животните по член 6, параграф 1, буква и), след прилагането на параграфи 2, 6, 7 и 9 от същия член, установени от държавите членки във финансовите им планове в съответствие с член 112, параграф 2, буква а), и одобрени от Комисията в съответствие с член 118 или 119. Посоченият финансов таван представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

*Член 98***Минимален размер на разпределяните финансови средства за преразпределително подпомагане на доходите**

1. Най-малко 10 % от разпределяните средства, установени в приложение IX, се заделят годишно за преразпределителното подпомагане на доходите, посочено в член 29.

▼B

2. За всяка календарна година общите разходи за видове интервенции под формата на директни плащания, различни от преразпределителното подпомагане на доходите, не надвишават разпределените финансови средства за директни плащания за съответната календарна година, установени в приложение V, намалени със сума, съответстваща на 10 % от разпределените финансови средства за директни плащания за съответната календарна година, установени в приложение IX, коригирана по целесъобразност след прилагането на член 29, параграф 1, втора алинея, както е установено от държавите членки във финансовия им план в съответствие с член 112, параграф 2, буква а) и одобрено от Комисията в съответствие с член 118 или 119. Посоченият финансов таван представлява финансов таван, определен от правото на Съюза.

*Член 99***Доброволен принос от разпределяните по ЕЗФРСР средства за действия по програмите LIFE и Еразъм+**

В своите стратегически планове по ОСП държавите членки могат да решат да използват определен дял от разпределяните по ЕЗФРСР средства за увеличаване на подпомагането и за разширяване на мащаба на интегрираните стратегически проекти за природата в полза на общностите на земеделските стопани съгласно Регламент (ЕС) 2021/783 и за финансиране на действия по отношение на трансграничната мобилност с учебна цел на лица, заети в областта на селското стопанство и развитието на селските райони, с акцент върху младите земеделски стопани и жените в селските райони, в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾.

*Член 100***Проследяване на разходите за дейности в областта на климата**

1. Въз основа на информацията, предоставена от държавите членки, Комисията извършва оценка на приноса на политиката към постигането на целите, свързани с изменението на климата чрез използването на проста и обща методология.

2. Приносът към постигането на целевата стойност за разхода се изчислява посредством прилагането на специални коефициенти, диференцирани въз основа на това дали подпомагането има значителен или умерен принос за постигането на целите, свързани с изменението на климата. Тези коефициенти са, както следва:

- а) 40 % за разходите съгласно основното подпомагане на доходите и допълнителното подпомагане на доходите, посочени в дял III, глава II, раздел 2, подраздели 2 и 3;
- б) 100 % за разходите по екосхемите, посочени в дял III, глава II, раздел 2, подраздел 4;

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ – програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1).

▼B

- в) 100 % за разходите за интервенциите, посочени в член 93, параграф 1, различни от посочените в буква г) от настоящия параграф;
- г) 40 % за разходите за природни или други специфични за района ограничения, посочени в член 71.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове след 31 декември 2025 г. в съответствие с член 152 за изменение на параграф 2 от настоящия член с цел изменение на коефициентите, посочени в него, когато такова изменение е обосновано с оглед на по-точното проследяване на разходите, свързани с целите в областта на околната среда и климата.

*Член 101***Индикативни разпределяни финансови средства**

1. В своите стратегически планове по ОСП държавите членки определят индикативни финансови средства, разпределяни за всяка интервенция по години. Тези индикативни разпределяни финансови средства представляват очакваното равнище на плащанията по стратегическия план по ОСП за интервенцията през съответната финансова година, с изключение на очакваните плащания въз основа на допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5.

2. Чрез дерогация от параграф 1 за видовете интервенции в секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е), държавите членки установяват в своите стратегически планове по ОСП индикативно разпределение на средствата за всеки сектор и за всяка година, което отразява очакваното равнище на плащанията за интервенциите в посочения сектор за финансова година, с изключение на очакваните плащания въз основа на националната финансова помощ, посочена в член 53.

3. Индикативните разпределяни финансови средства, определени от държавите членки в съответствие с параграфи 1 и 2, не възпрепятстват държавите членки да използват средства от тези индикативни разпределяни финансови средства за други интервенции, без да изменят стратегическите си планове по ОСП в съответствие с член 119, при спазване на настоящия регламент, и по-специално на членове 87, 88, 89, 90, 92 до 98 и 102 от него, и на Регламент (ЕС) 2021/2116, и по-специално на член 32, параграф 6, буква б) от него, както и на следните условия:

- а) разпределяните финансови средства за интервенции под формата на директни плащания се използват за други интервенции под формата на директни плащания;
- б) разпределяните финансови средства, отпускани за интервенции в областта на развитието на селските райони, се използват за други интервенции за развитие на селските райони;
- в) разпределяните финансови средства за интервенции в сектора на пчеларството и в лозаро-винарския сектор се използват само за други интервенции в същия сектор;
- г) разпределяните финансови средства, отпускани за интервенции в други сектори, посочени в член 42, буква е), се използват за интервенции в други сектори, посочени в същата буква, заложи в стратегическия план по ОСП, и използването им не засяга одобрените оперативни програми.

▼B

За целите на първа алинея, буква а) държавите членки, които са решили да предоставят основно подпомагане на доходите въз основа на правата на плащане в съответствие с член 23 могат линейно да увеличават или намаляват сумите, които трябва да бъдат изплатени въз основа на стойността на правата на плащане, активирани през календарната година, в рамките на минималните и максималните планирани единични суми, определени за интервенции в рамките на основното подпомагане на доходите в съответствие с член 102, параграф 2.

*Член 102***Планирани единични суми и планирани крайни продукти**

1. Държавите членки определят една или повече планирани единични суми за всяка интервенция, включена в техните стратегически планове по ОСП. Планираната единична сума може да е единна или средна, както определят държавите членки. „Планирана единна единична сума“ е стойността, която се очаква да бъде платена за всеки съответен краен продукт. „Планирана средна единична сума“ е средната стойност на различните единични суми, които се очаква да бъдат платени за съответните крайни продукти.

За интервенции, обхванати от интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 се определят единни единични суми, освен когато единните единични суми не са възможни или подходящи заради концепцията или обхвата на интервенцията. В такива случаи се определят средни единични суми.

2. За видове интервенции под формата на директни плащания държавите членки могат да определят максимални или минимални планирани единични суми, или и двете, за всяка единична сума, която е планирана преди всяка интервенция.

„Максималната планирана единична сума“ и „минималната планирана единична сума“ са максималните и минималните единични суми, които се очаква да бъдат изплатени за съответните крайни продукти.

Когато определят максималните или минималните планирани единични суми, или и двете, държавите членки могат да обосноват тези стойности с необходимата гъвкавост за преразпределяне, така че да се избегне неусвояването на средства.

Реализираната единична сума, посочена в член 134, параграф 5, първа алинея, буква в), може да бъде по-ниска от планираната единична сума или от минималната планирана единична сума, когато такава сума е определена, единствено с цел да се предотврати надвишаване на разпределяните финансови средства за видовете интервенции под формата на директни плащания, посочени в член 87, параграф 1.

3. За видовете интервенции за развитие на селските райони, когато се използват планирани средни единични суми, държавите членки могат да определят максимална планирана средна единична сума.

„Максималната планирана средна единична сума“ е максималната сума, която се очаква да бъде изплатена средно за съответните крайни продукти.

▼B

4. Когато за дадена интервенция са установени различни единични суми, параграфи 2 и 3 се прилагат за всяка съответна единична сума за тази интервенция.

5. Държавите членки определят годишните планирани крайни продукти за всяка интервенция, които се определят количествено за всяка планирана единна или средна единична сума. В рамките на дадена интервенция годишните планирани крайни продукти могат да бъдат представени в обобщен вид за всички единични суми или за група единични суми.

*Член 103***Гъвкавост между разпределените средства за директни плащания и разпределените средства по ЕЗФРСР**

1. Като част от предложението за своя стратегически план по ОСП, посочено в член 118, параграф 1, всяка държава членка може да реши да прехвърли:

- а) до 25 % от разпределените ѝ средства за директни плащания, установени в приложение V, когато е уместно след приспадане на разпределените средства за памук, посочени в приложение VIII, за календарните години 2023—2026 г., към разпределените ѝ средства по ЕЗФРСР за финансовите години 2024—2027 г.; или
- б) до 25 % от разпределените ѝ средства по ЕЗФРСР за финансовите години 2024—2027 г. към разпределените ѝ средства за директни плащания, установени в приложение V, за календарните години 2023—2026 г.

2. Процентът на прехвърляне от разпределени средства за държава членка за директни плащания към разпределените за нея средства по ЕЗФРСР, посочени в параграф 1, буква а), може да бъде увеличен с:

- а) до 15 процентни пункта, ако посочената държава членка използва съответното увеличение за финансирани от ЕЗФРСР интервенции, насочени към специфичните цели, посочени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е);
- б) до 2 процентни пункта, ако посочената държава членка използва съответното увеличение в съответствие с член 95, параграф 1, буква б).

3. Процентът на прехвърляне от разпределените за държавата членка средства по ЕЗФРСР към разпределените ѝ средства за директни плащания, посочени в параграф 1, буква б), може да бъде увеличен на 30 % за държавите членки, чиито директни плащания на хектар са под 90 % от средната стойност за Съюза. Това условие е изпълнено в случая на България, Естония, Испания, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Финландия и Швеция.

4. В решенията, посочени в параграф 1, се определя процентът, определен в параграфи 1, 2 и 3, който може да е различен за всяка календарна година.

5. През 2025 г. държавите членки могат да преразгледат своите решения, посочени в параграф 1, като част от искане за изменение на стратегическите им планове по ОСП, посочени в член 119.

ДЯЛ V

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ПО ОСП

ГЛАВА I

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Член 104

Стратегически планове по ОСП

1. Държавите членки изготвят стратегически планове по ОСП в съответствие с настоящия регламент за изпълнение на подпомагането от Съюза, финансирано от ЕФГЗ и ЕЗФРСР, за постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2.

2. Всяка държава членка изготвя един стратегически план по ОСП за цялата си територия, като взема предвид своите конституционни и институционални разпоредби.

Когато бъдат установени характеристиките на даден стратегически план по ОСП на регионално равнище, държавите членки осигуряват съгласуваността и последователността му с характеристиките на стратегическия план по ОСП на национално равнище. Установените на регионално равнище характеристики се отразяват по подходящ начин в съответните раздели на стратегическия план по ОСП, както е посочено в член 107.

3. Въз основа на SWOT анализа, посочен в член 115, параграф 2, и на оценката на потребностите, посочена в член 108, в стратегическия си план по ОСП съответната държава членка определя интервенционна стратегия, посочена в член 109, в които се поставят количествени целеви стойности и междинни цели с цел постигане на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2. Целевите стойности се определят, като се използва общ набор от показатели, определени в приложение I.

За постигането на тези целеви стойности държавите членки определят интервенциите въз основа на видовете интервенции, определени в дял III.

4. Всеки стратегически план по ОСП обхваща периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2027 г.

Член 105

По-големи амбиции по отношение на целите в областта на околната среда и климата

1. Посредством своите стратегически планове по ОСП и най-вече посредством характеристиките на интервенционната стратегия, посочени в член 109, параграф 2, буква а), държавите членки се стремят към по-голям цялостен принос за постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), в сравнение с цялостния принос за постигането на целта, посочена в член 110, параграф 2, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013, посредством подпомагане по линия на ЕФГЗ и ЕЗФРСР в периода 2014—2020 г.

▼B

2. Въз основа на наличната информация, в своите стратегически планове по ОСП държавите членки обясняват по какъв начин възнамеряват да постигнат по-големия цялостен принос, установен в параграф 1. Това обяснение се основава на съответната информация, като например характеристиките, посочени в член 107, параграф 1, букви а)–е) и член 107, параграф 2, буква б), както и очакваните подобрения спрямо съответните показатели за въздействието, установени в приложение I.

*Член 106***Процедурни изисквания**

1. Държавите членки съставят стратегическите планове по ОСП въз основа на прозрачни процедури и, ако е приложимо, в сътрудничество със своите региони, в съответствие със своята институционална и правна уредба.

2. Органът на държавата членка, който отговаря за изготвянето на стратегическия план по ОСП, гарантира, че:

а) когато е приложимо, съответните органи на регионално равнище участват ефективно в изготвянето на стратегическия план по ОСП; и

б) публичните компетентни органи в областта на околната среда и климата участват ефективно в изготвянето на свързаните с околната среда и климата аспекти на стратегическия план по ОСП.

3. Всяка държава членка организира партньорство с компетентните регионални и местни органи. В това партньорство се включват поне следните партньори:

а) съответните органи на регионално и местно равнище, както и други публични органи, включително органите, компетентни по въпросите на околната среда и климата;

б) икономическите и социалните партньори, включително представители на селскостопанския сектор;

в) съответните организации, представляващи гражданското общество, и където е приложимо, организациите, отговарящи за насърчаване на социалното приобщаване, основните права, равенството между половете и недискриминацията.

Държавите членки включват ефективно тези партньори в изготвянето на стратегическите планове по ОСП и се консултират със съответните заинтересовани страни, включително по отношение на минималните стандарти, посочени в член 13, когато е уместно.

4. Държавите членки, включително, когато е приложимо, техните региони, и Комисията си сътрудничат за осигуряване на ефективна координация при изпълнението на стратегическите планове по ОСП, като вземат предвид принципите на пропорционалност и споделено управление.

5. Организацията и осъществяването на партньорството се извършват в съответствие с делегирания акт, приет въз основа на член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

ГЛАВА II

Съдържание на стратегическия план по ОСП

Член 107

Съдържание на стратегическия план по ОСП

1. Всеки стратегически план по ОСП съдържа раздели относно:
  - а) оценката на потребностите;
  - б) интервенционната стратегия;
  - в) характеристиките, общи за няколко интервенции;
  - г) директните плащания, интервенциите в определени сектори и интервенциите за развитие на селските райони, определени в стратегията;
  - д) планове за целевите стойности и финансови планове;
  - е) системата за управление и координация;
  - ж) характеристиките, които осигуряват модернизацията на ОСП;
  - з) когато характеристиките на стратегическия план по ОСП са установени на регионално равнище — кратко описание на националната и регионалната структура на държавите членки, и по-специално на характеристиките, установени на национално и регионално равнище.
2. Всеки стратегически план по ОСП съдържа следните приложения:
  - а) приложение I относно предварителната оценка и стратегическата екологична оценка (СЕО), посочена в Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁷⁾;
  - б) приложение II относно SWOT анализа;
  - в) приложение III относно провеждането на консултации с партньорите;
  - г) когато е приложимо, приложение IV относно специалното плащане за културата памук;
  - д) приложение V относно допълнителното национално финансиране, предвидено в рамките на обхвата на стратегическия план по ОСП;
  - е) когато е приложимо, приложение VI относно преходната национална помощ.
3. Подробните правила за съдържанието на разделите и приложенията на стратегическите планове по ОСП, посочени в параграфи 1 и 2, са определени в членове 108—115.

Член 108

Оценка на потребностите

Оценката на потребностите, посочена в член 107, параграф 1, буква а), включва следното:

⁽¹⁷⁾ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

▼B

- а) обобщение на SWOT анализа, както е посочено в член 115, параграф 2;
- б) набелязване на потребностите за всяка специфична цел, установена в член 6, параграфи 1 и 2, въз основа на данни от SWOT анализа; описват се всички потребности, произтичащи от SWOT анализа, независимо дали те ще бъдат удовлетворени посредством стратегическия план по ОСП, или не;
- в) за специфичната цел за подпомагане на надеждни земеделски доходи и устойчивост, посочена в член 6, параграф 1, буква а), оценка на потребностите във връзка с по-справедливото разпределение и по-ефективното и по-ефикасно насочване на директните плащания, като по целесъобразност се взема предвид структурата на тяхното земеделско стопанство, и във връзка с управлението на риска;
- г) когато е целесъобразно, анализ на потребностите на специфични географски райони, като например най-отдалечените региони, както и планинските и островните райони;
- д) приоритизиране на потребностите, включително достоверна обосновка на направения избор, обхващаща, ако е приложимо, основанията защо за някои установени потребности не са набелязани частични или цялостни решения в стратегическия план по ОСП.

По отношение на специфичните цели, посочени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), в оценката на потребностите се вземат предвид националните планове в областта на околната среда и климата, произтичащи от законодателните актове, изброени в приложение XIII.

За тяхната оценка на потребностите държавите членки използват актуална и надеждна информация и, когато са налични, данни с разбивка по полов признак.

*Член 109***Интервенционна стратегия**

1. В интервенционната стратегия, посочена в член 107, параграф 1, буква б), за всяка специфична цел, посочена в член 6, параграфи 1 и 2 и разгледана в стратегическия план по ОСП, се определят:

- а) целевите стойности и свързаните с тях междинни цели за съответните показатели за резултатите, използвани от държавата членка въз основа на нейната оценка на потребностите, посочена в член 108. Размерът на тези целеви стойности се обосновава въз основа на посочената оценка на потребностите. По отношение на специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), се извеждат целеви стойности от обяснителната информация, предоставена в параграф 2, буква а) от настоящия член;
- б) интервенциите, основани на видовете интервенции, установени в дял III, като те се планират така, че да отговарят на конкретната ситуация в съответната област, като се следва неоспорима логика за интервенциите, подкрепена от предварителната оценка, посочена в член 139, SWOT анализа, посочен в член 115, параграф 2, и оценката на потребностите, посочена в член 108;

▼B

- в) характеристики, които показват как интервенциите позволяват да бъдат постигнати целевите стойности и начина, по който те са взаимно съгласувани и съвместими;
- г) характеристики, с които се доказва, че разпределянето на финансови средства за интервенциите по стратегическия план по ОСП е обосновано и адекватно за постигането на поставените целеви стойности и че то е в съответствие с финансовия план, посочен в член 112.
2. Интервенционната стратегия показва последователността на стратегията и допълняемостта на интервенциите в рамките на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, като тя съдържа:
- а) преглед на аспектите на стратегическия план по ОСП, свързани с околната среда и климата, който описва следното:
- i) за всеки стандарт за ДЗЕС, посочен в приложение III, начина, по който се прилага стандартът на Съюза, включително следните характеристики: обобщение на селскостопанските практики, териториален обхват, видовете земеделски стопани и други бенефициери, които са обект на стандарта, и когато е необходимо, описание на начина, по който практиката допринася за постигане на посочената основна цел на стандарта за ДЗЕС;
- ii) цялостния принос на предварителните условия за постигане на специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е);
- iii) допълняемостта между съответните базови условия, посочени в член 31, параграф 5 и член 70, параграф 3, предварителните условия и различните интервенции, включително подпомагането за биологично земеделие, насочени към специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е);
- iv) начина за постигане на по-големия общ принос, посочен в член 105;
- v) по какъв начин се предвижда аспектите на стратегическия план по ОСП, свързани с околната среда и климата, да допринесат за постигането на и да бъдат съвместими с дългосрочните национални целеви стойности, установени в законодателните актове, изброени в приложение XIII, или произтичащи от тези актове;
- б) по отношение на специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква ж) — преглед на съответните интервенции и специфични условия за младите земеделски стопани, изложени в стратегическия план по ОСП, като например посочените в член 26, параграф 4, буква а), членове 30, 73 и 75 и член 77, параграф 6. Когато държавите членки представят финансовия си план във връзка с видовете интервенции, посочени в членове 30, 73 и 75, те се позовават конкретно на член 95. В този преглед също така се обяснява като цяло взаимодействието с националните актове с оглед на подобряването на последователността между действията на Съюза и националните действия в тази област;
- в) обяснение как интервенциите по обвързаното с производството подпомагане на доходите, посочено в дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1, са в съответствие с Директива 2000/60/ЕО;

▼B

- г) във връзка със специфичната цел, установена в член 6, параграф 1, буква а), преглед на начина, по който се постига целта за по-справедливо разпределение и по-ефективно и ефикасно насочване на подпомагането на доходите, което ще се предоставя на земеделските стопани в рамките на стратегическия план по ОСП, включително, когато е приложимо, информация, обосноваваща използването на дерогацията, предвидена в член 29, параграф 1, втора алинея. Когато е целесъобразно, този преглед включва и съгласуваността и допълняемостта на териториализацията на основното подпомагане на доходите, посочено в член 22, параграф 2, с подпомагането по линия на други интервенции, по-специално плащанията за природни или други специфични за района ограничения, посочени в член 71;
- д) преглед на свързаните със сектора интервенции, включително на обвързаното с производството подпомагане на доходите, както е посочено в дял III, глава II, раздел 3, подраздел 1, и на интервенциите в някои сектори, посочени в дял III, глава III, като се представят обосновка за набелязването на съответните сектори, списъкът на интервенциите по сектори и тяхната допълняемост;
- е) когато е целесъобразно, обяснение за това кои интервенции имат за цел да допринесат за осигуряването на последователен и интегриран подход към управлението на риска;
- ж) когато е целесъобразно, описание на взаимодействието между националните и регионалните интервенции, включително разпределението на финансовите средства по интервенции и по фондове;
- з) преглед на начина, по който стратегическият план по ОСП допринася за постигането на специфичната цел за подобряване на хуманното отношение към животните и борба с антимикробната резистентност, посочена в член 6, параграф 1, буква и), включително базовите условия и допълняемостта между предварителните условия и различните интервенции;
- и) обяснение на начина, по който интервенциите и характеристиките, които са общи за няколко интервенции, допринасят за опростяване за крайните бенефициери и за намаляване на административната тежест.
3. Когато бъдат установени характеристиките на даден стратегически план по ОСП на регионално равнище, интервенционната стратегия осигурява съгласуваността и последователността на тези характеристики с характеристиките на стратегическия план по ОСП на национално равнище.

*Член 110***Характеристики, общи за няколко интервенции**

Разделът относно характеристиките, които са общи за няколко интервенции, посочени в член 107, параграф 1, буква в), включва:

- а) определенията и условията, предвидени от държавите членки в съответствие с член 4, както и минималните изисквания за интервенции под формата на директни плащания съгласно член 18;
- б) описание на използването на техническа помощ, както е посочено в членове 94 и 125, и описание на националните мрежи по ОСП, посочени в член 126;
- в) във връзка със специфичните цели, установени в член 6, параграф 1 определението за „селски райони“, използвано в стратегическия план по ОСП, както е определен от държавите членки);

▼B

- г) друга информация, свързана с изпълнението, и по-конкретно:
- i) кратко описание на определянето на стойността на правата на плащане и на това как функционира резервът, когато е приложимо;
  - ii) когато е целесъобразно, използването на прогнозния резултат от намалението на директните плащания, посочено в член 17;
  - iii) решението и основанията за него по отношение на прилагането на член 17, параграф 4, член 29, параграф 6 и член 30, параграф 4 от настоящия регламент и на член 17, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/2116;
  - iv) когато е приложимо, решението и описанието на основните му елементи по отношение на прилагането на член 19;
  - v) преглед на координацията, разграничаването и взаимно допълващите се елементи между ЕЗФРСР и други фондове на Съюза, използвани в селските райони.

*Член 111***Интервенции**

Разделът за всяка посочена в стратегията интервенция по член 107, параграф 1, буква г), включително интервенциите, установени на регионално равнище, включва:

- а) вида интервенция, на която той се основава;
- б) териториалния обхват;
- в) конкретния план или изискванията на тази интервенция, които гарантират ефективен принос за постигането на специфичната цел или цели по член 6, параграфи 1 и 2; за интервенциите в областта на околната среда и климата съчетаването с изискванията за предварителните условия трябва да показва, че практиките се допълват и не се припокриват;
- г) условията за допустимост;
- д) показателите за резултати, посочени в приложение I, за които интервенцията следва да допринесе пряко и значително;
- е) за всяка интервенция, която се основава на видовете интервенции, изброени в приложение II към настоящия регламент: как тя отговаря на съответните разпоредби на приложение 2 към Споразумението на СТО за селското стопанство, както е определено в член 10 от настоящия регламент и в приложение II към настоящия регламент; а за всяка интервенция, която не се основава на видовете интервенции, изброени в приложение II към настоящия регламент: дали и ако да — как тя отговаря на съответните разпоредби на член 6, параграф 5 от Споразумението на СТО за селското стопанство или на приложение 2 към същото споразумение;
- ж) един показател за крайните продукти и годишните планирани крайни продукти за интервенцията съгласно член 102, параграф 5;
- з) годишните планирани единни или средни единични суми, посочени в член 102, параграф 1, и по целесъобразност максималните или минималните планирани единични суми, посочени в член 102, параграфи 2 и 3;
- и) обяснителна информация относно начина на определяне на сумите, посочени в буква з) от настоящия параграф;

▼B

й) когато е приложимо:

- i) формата и ставката на подпомагането;
- ii) метода за изчисляване на планираните единични суми на подпомагането и неговото удостоверяване в съответствие с член 82;

к) годишното разпределение на финансовите средства за интервенцията, посочена в член 101, параграф 1, или за секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е), годишното разпределение на финансовите средства за съответния сектор, посочен в член 101, параграф 2, включително, когато е приложимо, разбивка на сумите, планирани за безвъзмездни средства, и на сумите, предвидени за финансовите инструменти;

л) указва се дали интервенцията попада извън приложното поле на член 42 от ДФЕС и дали подлежи на оценка за държавна помощ.

Буква д) от първа алинея не се прилага за интервенции в рамките на вида интервенции в сектора на пчеларството, посочени в член 55, параграф 1, буква а) и букви в) — ж), за интервенции в рамките на вида интервенции в лозаро-винарския сектор, посочени в член 58, параграф 1, букви з) — к), и за информационните и насърчителни дейности за схеми за качество в рамките на вида интервенции за сътрудничество, посочени в член 77.

*Член 112***Планове за целевите стойности и финансови планове**

1. Планът за целевите стойности, посочен в член 107, параграф 1, буква д), се състои от обобщаваща таблица, показваща целевите стойности и междинните цели, посочени в член 109, параграф 1, буква а).

2. Финансовият план, посочен в член 107, параграф 1, буква д), съдържа обзорна таблица, в която се посочват:

а) разпределените за държавата членка средства за видовете интервенции под формата на директни плащания, както е посочено в член 87, параграф 1, за видовете интервенции за лозаро-винарския сектор, посочени в член 88, параграф 1, за видовете интервенции за сектора пчеларство, посочени в член 88, параграф 2, както и за видовете интервенции за развитие на селските райони, както е посочено в член 89, параграф 3, като се определят годишните и общите суми, заделени от държавите членки за спазване на изискванията за минимални разпределяни финансови средства, предвидени в членове 92—98;

б) прехвърлянията на сумите, посочени в буква а), между видовете интервенции под формата на директни плащания и видовете интервенции за развитие на селските райони в съответствие с член 103 и всякакви удръжки на разпределените за държавата членка средства за видовете интервенции под формата на директни плащания, за да се осигурят суми за видовете интервенции в други сектори, посочени в дял III, глава III, раздел 7, в съответствие с член 88, параграф 6;

в) разпределените за държавата членка средства за видовете интервенции за сектора хмел, посочен в член 88, параграф 3, и за видовете интервенции за сектора маслиново масло и трапезни маслини, посочен в член 88, параграф 4, и ако съответните видове интервенции не са изпълнени, решението за включване на съответните разпределени средства във финансовите средства за държавата членка, разпределени за директни плащания в съответствие с член 88, параграф 5;

▼B

г) когато е целесъобразно, прехвърлянето на разпределените за държавата членка средства от ЕЗФРСР за подпомагане по InvestEU в съответствие с член 81 от настоящия регламент, съгласно Регламент (ЕС) 2021/783 или съгласно Регламент (ЕС) 2021/817 в съответствие с член 99 от настоящия регламент;

д) когато е приложимо, планираните суми за най-отдалечените региони.

3. В допълнение към параграф 2 подробният финансов план предвижда за всяка финансова година, под формата на прогнози на държавата членка за изпълнението на плащанията, следните таблици в съответствие с член 111, букви ж) и к):

а) разбивка на разпределените за държавата членка средства за видовете интервенции под формата на директни плащания след прехвърлянията, както е посочено в параграф 2, букви б) и в), въз основа на индикативните финансови средства, разпределяни по видове интервенции и по интервенции, като се посочват планираните крайни продукти за всяка интервенция, планираните средни или единни единични суми, посочени в член 102, параграф 1, и, когато е целесъобразно, максималните или минималните планирани единични суми, или и двете, както е посочено в член 102, параграф 2. Когато е приложимо, разбивката включва сумата на резерва за правата на плащане.

Уточнява се общият прогнозен резултат от намалението на плащанията, както е посочено в член 17.

Като се отчита употребата на прогнозния резултат от намалението на плащанията, както е посочено в член 17 и член 87, параграф 3, тези индикативни разпределяни финансови средства, свързаните с тях планирани крайни продукти и съответните планирани средни или единни единични суми се определят преди намаляването на плащанията;

б) разбивка на средствата, разпределяни за видовете интервенции, посочени в дял III, глава III по интервенции и с посочване на планираните крайни продукти, а за секторите, посочени в член 42, букви а), г), д) и е) — индикативно разпределяните финансови средства по сектори, с посочване на планираните крайни продукти, изразени като брой оперативни програми по сектори;

в) разбивка на разпределените за държавата членка средства за развитие на селските райони след прехвърлянията към и от директните плащания, както е посочено в буква б), по видове интервенции и по интервенции, включително общо за периода на стратегическия план по ОСП, като се посочва също така приложимото процентно участие на ЕЗФРСР, разбита по интервенции и по видове региони, когато е приложимо. При прехвърляне на средства от преките плащания се посочват интервенциите или част от интервенциите, финансирани по прехвърлянето. В тази таблица се посочват и планираните крайни продукти по интервенции и планираните средни или единни единични суми, посочени в член 102, параграф 1, както и, когато е приложимо, максималните планирани средни единични суми, посочени в член 102, параграф 3. Когато е приложимо, таблицата включва също разбивка на безвъзмездните средства и на сумите, предвидени за финансови инструменти. Посочват се и сумите за техническа помощ.;

*Член 113***Системи за управление и координация**

Разделът относно системите за управление и координация, посочени в член 107, параграф 1, буква е), включва:

▼B

- а) определянето на всички управленски структури, посочени в дял II, глава II от Регламент (ЕС) 2021/2116, както и на националния управляващ орган, и по целесъобразност и на регионалните управляващи органи;
- б) определянето и ролята на междинните звена, посочени в член 123, параграф 4 от настоящия регламент;
- в) информация за системите за контрол и санкции, посочени в дял IV от Регламент (ЕС) 2021/2116, включително:
  - і) интегрираната система за администриране и контрол, посочена в дял IV, глава II от Регламент (ЕС) 2021/2116;
  - іі) системата за контрол и санкции за предварителни условия, посочена в дял IV, глави IV и V от Регламент (ЕС) 2021/2116;
  - ііі) компетентните контролни органи, отговарящи за проверките;
- г) преглед на структурата за мониторинг и докладване.

*Член 114***Модернизация**

В раздела относно характеристиките, които осигуряват модернизацията на ОСП, посочени в член 107, параграф 1, буква ж), се поставя акцент върху характеристиките на стратегическия план по ОСП, които подпомагат модернизацията на селското стопанство и селските райони и на ОСП, като по-специално се включва следното:

- а) преглед на начина, по който стратегическият план по ОСП ще допринесе за постигане на междусекторната цел, посочена в член 6, параграф 2, по-специално чрез:
  - і) описание на организационната структура на AKIS;
  - іі) описание на начина, по който консултантските услуги, посочени в член 15, националните изследователските мрежи и мрежите по ОСП, посочени в член 126, ще си сътрудничат с оглед на предоставянето на консултации, обмен на знания и иновационни услуги, и на начина, по който действията, подпомагани в рамките на интервенциите по член 78, или други съответни интервенции, се интегрират в AKIS;
- б) описание на стратегията за развитието на цифровите технологии в селското стопанство и селските райони и за използването на тези технологии с цел подобряване на ефективността и ефикасността на интервенциите по стратегическия план по ОСП.

*Член 115***Приложения**

1. Приложение I към стратегическия план по ОСП, посочено в член 107, параграф 2, буква а), включва резюме на основните резултати от предварителната оценка, посочена в член 139, и стратегическата екологична оценка (СЕО), посочена в Директива 2001/42/ЕО, както и на евентуалните решения по тях или обосновка на това защо не са били взети предвид, а така също и връзка към пълния доклад за предварителната оценка и доклада за СЕО.

▼B

2. Приложение II към стратегическия план по ОСП, посочено в член 107, параграф 2, буква б), включва SWOT анализ на настоящото положение в района, попадащ в обхвата на стратегическия план по ОСП.

SWOT анализът се основава на настоящото положение в района, попадащ в обхвата на стратегическия план по ОСП, и за всяка специфична цел, установена в член 6, параграфи 1 и 2, включва цялостно описание на настоящото положение в района, попадащ в обхвата на стратегическия план по ОСП, въз основа на общи показатели за контекста и друга количествена и качествена актуална информация, като например проучвания, доклади от оценки, правени преди, секторен анализ и поуки, извлечени от досегашния опит.

Когато е целесъобразно, SWOT анализът включва анализ на териториалните аспекти, включително регионалните особености, с акцент върху териториите, към които са конкретно насочени интервенциите, както и анализ на секторните аспекти, по-специално за секторите, които са обект на специфични интервенции или програми.

Освен това във въпросното описание се поставя по-специално акцент във връзка с всяка обща и специфична цел, установена в член 5 и член 6, параграфи 1 и 2:

- а) силни страни, набелязани в района в обхвата на стратегическия план по ОСП;
- б) слаби страни, набелязани в района в обхвата на стратегическия план по ОСП;
- в) възможности, набелязани в района в обхвата на стратегическия план по ОСП;
- г) заплахи, набелязани в района в обхвата на стратегическия план по ОСП.

По отношение на специфичните цели, установени в член 6, параграф 1, букви г), д) и е), при SWOT анализа се вземат предвид националните планове, произтичащи от законодателните актове, изброени в приложение XIII.

За специфичната цел, определена в член 6, параграф 1, буква ж), SWOT анализът съдържа кратък анализ на достъпа до земя, мобилността във връзка със земята и реструктурирането на земята, достъпа до финансиране и кредити и достъпа до знания и консултации.

За междусекторната цел, посочена в член 6, параграф 2, SWOT анализът също така предоставя съответната информация относно функционирането на системата AKIS и свързаните с нея структури.

3. Приложение III към стратегическия план по ОСП, посочено в член 107, параграф 2, буква в), включва резултатите от консултациите с партньорите, и по-специално със съответните органи на регионално и местно равнище, както и кратко описание на начина, по който е проведена консултацията.

4. В приложение IV към стратегическия план по ОСП, посочено в член 107, параграф 2, буква г), се включва кратко описание на специалното плащане за културата памук, и на допълняемостта му с други интервенции съгласно стратегическия план по ОСП.

▼B

5. В приложение V към стратегическия план по ОСП, посочено в член 107, параграф 2, буква д), се включва следното:

- а) кратко описание на допълнителното национално финансиране за интервенциите в развитието на селските райони, установени в дял III, глава IV, което се предоставя в рамките на стратегическия план по ОСП, включително сумите по интервенции и посочване на съответствието с изискванията по настоящия регламент;
- б) описание на допълняемостта с интервенциите по стратегическия план по ОСП;
- в) посочване дали допълнителното национално финансиране попада извън приложното поле на член 42 от ДФЕС и дали подлежи на оценка за държавна помощ; и
- г) националната финансова помощ в сектора на плодовете и зеленчуците, посочена в член 53.

6. Приложение VI към стратегическия план по ОСП, посочен в член 107, параграф 2, буква е), съдържа следната информация относно преходната национална помощ:

- а) годишния специфичен за сектора финансов пакет за всеки сектор, за който се отпуска преходна национална помощ;
- б) когато е приложимо, максималната единична ставка на подпомагането за всяка година от периода;
- в) когато е приложимо, информация по отношение на референтния период, изменен в съответствие с член 147, параграф 2, втора алинея;
- г) кратко описание на допълняемостта на преходната национална помощ с интервенциите по стратегическия план по ОСП.

*Член 116***Делегирани правомощия за съдържанието на стратегическия план по ОСП**

В съответствие с член 152 Комисията е оправомощена да приема до 31 декември 2023 г. делегирани актове, които изменят настоящата глава по отношение на съдържанието на стратегическия план по ОСП и приложенията към него. Тези делегирани актове са строго ограничени до решаване на срещнатите от държавите членки проблеми.

*Член 117***Изпълнителни правомощия за съдържанието на стратегическия план по ОСП**

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за представянето на характеристиките, описани в членове 108—115, в стратегическите планове по ОСП. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*ГЛАВА III***ОДОБРЯВАНЕ И ИЗМЕНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ПО ОСП***Член 118***Одобряване на стратегическия план по ОСП**

1. Всяка държава членка представя на Комисията предложение за стратегически план по ОСП със съдържанието, посочено в член 107, не по-късно от 1 януари 2022 г.

2. Комисията прави оценка на предложението стратегически план по ОСП, що се отнася до неговата изчерпателност, последователност и съгласуваност с общите принципи на правото на Съюза, с настоящия регламент и с приетите в съответствие с него делегирани актове и актове за изпълнение, както и с Регламент (ЕС) 2021/2116, на неговия ефективен принос за постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, и на неговото въздействие върху правилното функциониране на вътрешния пазар и нарушаването на конкуренцията, както и върху нивото на административната тежест върху бенефициерите и администрацията. В оценката се разглежда по-специално адекватността на стратегията в стратегическия план по ОСП, съответните специфични цели, целеви стойности, интервенции и разпределението на бюджетните средства за постигане на конкретните цели по стратегическия план по ОСП посредством предложения набор от интервенции въз основа на SWOT анализа и предварителната оценка.

3. В зависимост от резултатите от оценката, посочена в параграф 2, Комисията може да отправи коментари към държавите членки в срок от три месеца от датата на подаване на стратегическия план по ОСП.

Държавата членка предоставя на Комисията цялата необходима допълнителна информация и когато е целесъобразно, преразглежда предложението план.

4. Комисията одобрява предложението стратегически план по ОСП, при условие че е представена необходимата информация и планът е съвместим с член 9 и с останалите изисквания, установени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116, както и с приетите в съответствие с тях делегирани актове и актове за изпълнение. Одобрението се основава изключително на актове, които са правно обвързващи за държавите членки.

5. Одобряването на всеки стратегически план по ОСП се извършва не по-късно от шест месеца след представянето му от съответната държава членка.

Одобряването не включва информацията, посочена в член 113, буква в) и в приложения I—IV към стратегическия план по ОСП, посочен в член 107, параграф 2, букви а)—г).

В надлежно обосновани случаи всяка държава членка може да поиска от Комисията да одобри стратегически план по ОСП, който не съдържа всички характеристики. В този случай съответната държава членка посочва кои части от стратегическия план по ОСП липсват и задава индикативни целеви стойности и финансови планове, както е посочено в член 112 за целия стратегически план по ОСП с цел да се докаже цялостната последователност и съгласуваност на плана. Липсващите части от стратегическия план по ОСП се представят на Комисията като изменение на плана в съответствие с член 119 в срок, ненадвишаващ три месеца от датата на одобрение на стратегическия план по ОСП.

▼B

6. Всеки стратегически план по ОСП се одобрява от Комисията посредством решение за изпълнение, без да се прилага процедурата на комитет, посочена в член 153.
7. Стратегическите планове по ОСП имат правно действие едва след като бъдат одобрени от Комисията.

*Член 119***Изменение на стратегическия план по ОСП**

1. Държавите членки могат да подадат до Комисията искания за изменение на стратегическите планове по ОСП.
2. Исканията за изменение на стратегическите планове по ОСП са надлежно обосновани и в тях по-конкретно се посочва какво е очакваното въздействие от промените в плана върху постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2. Те се придружават от изменения план, включително и актуализираните приложения, ако има такива.
3. Комисията прави оценка на съгласуваността на изменението с настоящия регламент и с приетите в съответствие с него и с Регламент (ЕС) 2021/2116 делегирани актове и актове за изпълнение и на ефективния му принос за постигането на специфичните цели.
4. Комисията одобрява исканото изменение на стратегически план по ОСП, при условие че е представена необходимата информация и измененият план е съвместим с член 9 и с останалите изисквания, установени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116, както и с приетите в съответствие с тях делегирани актове и актове за изпълнение.
5. Комисията може да направи коментари в срок от 30 работни дни от подаването на искането за изменение на стратегическия план по ОСП. Държавата членка предоставя на Комисията цялата необходима допълнителна информация.
6. Одобряването на искане за изменение на стратегически план по ОСП се извършва не по-късно от три месеца след подаването му от държавата членка.
7. Искане за изменение на стратегическия план по ОСП може да се подава веднъж на календарна година с възможните изключения, предвидени в настоящия регламент или определени от Комисията в съответствие с член 122. Освен това в рамките на периода на стратегическия план по ОСП може да бъдат подавани още три допълнителни искания за изменение на стратегическия план по ОСП. Настоящият параграф не се прилага за искания за изменения с цел подаване на липсващите характеристики съгласно член 118, параграф 5.

Искане за изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7, член 103, параграф 5 или член 120 не се взема предвид по отношение на ограничението, предвидено в първа алинея от настоящия параграф.

8. Изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7 или член 103, параграф 1 във връзка с ЕФГЗ влиза в сила от 1 януари на календарната година след годината на одобрение на искането за изменение от Комисията и след съответстващото изменение на разпределените средства в съответствие с член 87, параграф 2.

▼B

Изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с член 103, параграф 1, букви а) и б) във връзка с ЕЗФРСР влиза в сила след одобрението на искането за изменение от Комисията и след съответстващото изменение на разпределените средства в съответствие с член 89, параграф 4.

Изменение на стратегическия план по ОСП във връзка с ЕФГЗ, различно от измененията, посочени в първа алинея от настоящия параграф, влиза в сила от дата, определена от държавата членка, която е по-късна от датата на одобрение на искането за посоченото изменение от Комисията. Държавите членки могат да определят различна дата или дати за пораждаване на действие за различните елементи на изменението. При определянето на тази дата държавите членки вземат предвид сроковете за процедурата за одобрение, предвидена в настоящия член, както и необходимостта земеделските стопани и другите бенефициери да разполагат с достатъчно време, за да вземат предвид изменението. Планираната дата се посочва от държавата членка заедно с искането за изменение на стратегическия план по ОСП и подлежи на одобрение от Комисията в съответствие с параграф 10 от настоящия член.

9. Чрез дерогация от параграфи 2—8, 10 и 11 от настоящия член държавите членки могат да правят и прилагат по всяко време промени в елементите на своя стратегически план по ОСП, отнасящи се до интервенции по дял III, глава IV, включително в условията за допустимост за такива интервенции, които не водят до промени в целевите стойности, посочени в член 109, параграф 1, буква а). Те уведомяват Комисията за тези изменения, преди да започнат да ги прилагат, и ги включват в следващото искане за изменение на стратегическия план по ОСП в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

10. Всяко изменение на стратегическия план по ОСП се одобрява от Комисията посредством решение за изпълнение, без да се прилага процедурата на комитет, посочена в член 153.

11. Без да се засягат разпоредбите на член 86, измененията на стратегическите планове по ОСП имат правно действие само след като за тях бъде получено одобрение от Комисията.

12. Поправки на грешки от езиков характер или на очевидни грешки, или на грешки от очевиден редакционен характер, които не засягат прилагането на политиката и интервенцията, не се считат за искане за изменение съгласно настоящия член. Държавите членки уведомяват Комисията за такива поправки.

*Член 120***Преглед на стратегическите планове по ОСП**

Когато се прави изменение на някой от законодателните инструменти, изброени в приложение XIII, всяка държава членка преценява дали нейният стратегически план по ОСП следва да бъде съответно изменен, по-специално обяснението, посочено в член 109, параграф 2, буква а), точка v), и допълнителните елементи на стратегическия план по ОСП, посочени в това обяснение. В срок от шест месеца след крайния срок за транспониране на изменението в случай на директива, изброена в приложение XIII, или в срок от шест месеца след датата на прилагане на изменението в случай на регламент, посочен в приложение XIII, всяка държава членка уведомява Комисията за резултата от своята оценка заедно с придружаващо обяснение и при необходимост представя искане за изменение на своя стратегически план по ОСП в съответствие с член 119, параграф 2.

Член 121

Изчисляване на сроковете за действията на Комисията

За целите на настоящата глава, когато за дадено действие от страна на Комисията е определен срок, този срок започва да тече, когато е подадена цялата информация, отговаряща на изискванията, определени в настоящия регламент, и на разпоредбите, приети в съответствие с него.

Този срок не включва:

- а) периода, който започва от датата, следваща датата, на която Комисията изпрати коментарите си или искането си за поправка на документи до държавата членка, и изтича на датата, на която държавата членка отговори на Комисията;
- б) за измененията, свързани с член 17, параграф 5, член 88, параграф 7 и член 103, параграф 5, срока за приемане на делегиран акт за изменение на разпределените средства в съответствие с член 87, параграф 2.

Член 122

Делегирани правомощия по отношение на изменения на стратегическите планове по ОСП

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152, които допълват настоящата глава по отношение на:

- а) процедурите и сроковете за подаването на исканията за изменение на стратегическите планове по ОСП;
- б) определянето на други случаи, при които максималният брой изменения, посочен в член 119, параграф 7, не се зачита.

ДЯЛ VI

КООРДИНАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

Член 123

Управляващ орган

1. Всяка държава членка определя национален управляващ орган за своя стратегически план по ОСП.

Като вземат предвид конституционните и институционалните си разпоредби, държавите членки могат да определят регионални управляващи органи, които да отговарят за някои или за всички задачи, посочени в параграф 2.

Държавите членки гарантират, че съответната система за управление и контрол е създадена по начин, който осигурява ясно възлагане и разделяне на функциите между националния управляващ орган и, когато е целесъобразно, регионалните управляващи органи и други органи. Държавите членки отговарят за гарантирането на ефективното функциониране на системата за целия период на стратегическия план по ОСП.

2. Управляващият орган отговаря за управлението и изпълнението на стратегическия план по ОСП по ефективен, ефикасен и правилен начин. По-специално той гарантира, че:

▼B

- а) е налице електронна информационна система, както е посочено в член 130;
- б) земеделските стопани, другите бенефициери и другите структури, участващи в изпълнението на интервенциите:
  - i) са информирани за задълженията си, произтичащи от отпуснатото подпомагане, и или поддържат отделна счетоводна система, или следват подходящ счетоводен кодекс за всички трансакции, свързани с дадена операция, когато е целесъобразно;
  - ii) са запознати с изискванията за предоставяне на данни на управляващия орган и за отразяване на крайните продукти и резултатите;
- в) на съответните земеделски стопани и други бенефициери се предоставя, ако е подходящо по електронен път, ясна и точна информация за законоустановените изисквания за управление и минималните стандарти за ДЗЕС, установени съгласно дял III, глава I, раздел 2, както и за изискванията, свързани с предварителните условия в социалната сфера, установени съгласно дял III, глава I, раздел 3, които да се прилагат на равнище земеделско стопанство;
- г) предварителната оценка, посочена в член 139, съответства на системата за оценка и мониторинг и се представя на Комисията;
- д) планът за оценка, посочен в член 140, параграф 4, е наличен и последващите оценки, посочени в същия член, са извършени в сроковете, определени в настоящия регламент, като се гарантира, че тези оценки съответстват на системата за мониторинг и оценка и че са представени на мониторинговия комитет и на Комисията;
- е) на мониторинговия комитет се предоставя информацията и документите, необходими за мониторинг на изпълнението на стратегическия план по ОСП, с оглед на конкретните цели и приоритети по него;
- ж) се изготвя годишният доклад за качеството на изпълнението заедно с обобщени таблици за мониторинга и след като докладът бъде представен на мониторинговия комитет за становище, се представя на Комисията в съответствие с член 9, параграф 3, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/2116;
- з) предприемат се съответните последващи действия по коментарите на Комисията по годишните доклади за качеството на изпълнението;
- и) разплащателната агенция получава цялата необходима информация, по-специално за прилаганите процедури и всички извършвани проверки във връзка с интервенциите, подбрани за финансиране, преди плащанията да бъдат разрешени;

▼C1

- й) бенефициерите по интервенции, финансирани от ЕЗФРСР, различни от интервенциите, свързани с площта и броя на животните, потвърждават полученото финансово подпомагане, включително подходящото използване на емблемата на Съюза в съответствие с правилата, установени от Комисията в съответствие с параграф 5;

▼B

- к) се популяризира стратегическият план по ОСП, включително чрез националната мрежа по ОСП, чрез информиране на:

▼B

- i) потенциалните бенефициери, професионалните организации, икономическите и социалните партньори, организациите, занимаващи се с насърчаване на равенството между мъжете и жените, и заинтересованите неправителствени организации, включително екологичните организации — за възможностите, предоставяни по стратегическия план по ОСП, и за правилата за получаване на достъп до финансиране по стратегическия план по ОСП; както и
- ii) земеделските стопани, другите бенефициери и широката общественост — за подкрепата на Съюза за селското стопанство и развитието на селските райони чрез стратегическия план по ОСП.

По отношение на подпомагането, финансирано от ЕФГЗ, според случая, държавите членки предвиждат възможност управляващият орган да използва инструментите и структурите за видимост и комуникация, използвани от ЕЗФРСР.

3. Когато за задачите, посочени в параграф 2, отговарят регионалните управляващи органи, посочени в параграф 1, втора алинея, националният управляващ орган осигурява подходяща координация между тези органи с цел гарантиране на съгласуваността и последователността при планирането и изпълнението на стратегическия план по ОСП.

4. Националният управляващ орган или, когато е уместно, регионалните управляващи органи, могат да делегират задачи на междинни звена. В такъв случай делегиращият управляващ орган остава изцяло отговорен за ефективното и коректно управление и изпълнение на посочените задачи и гарантира въвеждането на подходящи разпоредби, даващи възможност на междинното звено да получава всички необходими данни и информация за изпълнението на тези задачи.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на еднакви условия за прилагането на изискванията за информация, публичност и видимост, посочени в параграф 2, букви й) и к). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*Член 124***Мониторингов комитет**

1. Всяка държава членка учредява национален комитет с цел мониторинг на изпълнението на стратегическия план по ОСП в срок от три месеца от датата, на която Комисията уведомява държавата членка за решението за изпълнение, с което се одобрява стратегическият план по ОСП.

Всеки мониторингов комитет приема свой процедурен правилник, който включва разпоредби относно координацията с регионалните мониторингови комитети, когато са създадени в съответствие с параграф 5, относно предотвратяването на конфликти на интереси и относно прилагането на принципа на прозрачност.

Мониторинговият комитет заседава поне веднъж годишно и прави преглед на всички въпроси, които засягат напредъка на стратегическия план по ОСП при в постигането на целите по него.

Всяка държава членка публикува процедурния правилник и становищата на мониторинговия комитет.

2. Всяка държава членка определя състава на мониторинговия комитет и осигурява балансирано представителство на съответните публични органи, на междинните структури и на представителите на партньорите, посочени в член 106, параграф 3.

▼B

Всеки член на мониторинговия комитет има един глас.

Държавата членка публикува списъка на членовете на мониторинговия комитет онлайн.

В работата на мониторинговия комитет със съвещателна функция участват представители на Комисията.

3. Мониторинговият комитет разглежда по-специално:

- а) напредъка в изпълнението на стратегическия план по ОСП и в постигането на междинните цели и на целевите стойности;
- б) всички проблеми, които засягат качеството на изпълнението на стратегическия план по ОСП, и действията, предприети за справяне с тези проблеми, включително напредъка към опростяване и намаляване на административната тежест за крайните бенефициери;
- в) характеристиките на предварителната оценка, изброени в член 58, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и стратегическия документ, посочен в член 59, параграф 1 от същия регламент;
- г) напредъка в извършването на оценките, обобщенията на оценките и евентуалните последващи действия по констатациите от тях;
- д) съответната информация, свързана с качеството на изпълнението на стратегическия план по ОСП, предоставена от националната мрежа по ОСП;
- е) изпълнението на действията за комуникация и видимост;
- ж) изграждането на административен капацитет за публичните органи и земеделските стопани и другите бенефициери, когато това е приложимо.

4. Мониторинговият комитет дава становището си по следните въпроси:

- а) методологията и критериите, използвани за подбора на операции;
- б) годишните доклади за качеството на изпълнението;
- в) плана за оценка и неговите изменения;
- г) предложение от управляващия орган за изменение на стратегическия план по ОСП.

5. Когато са установени елементи на регионално равнище, съответната държава членка може да създаде регионални мониторингови комитети, които да наблюдават прилагането на регионалните елементи и да предоставят на националния мониторингов комитет информация в това отношение. Настоящият член се прилага за тези регионални мониторингови комитети *mutatis mutandis* по отношение на елементите, установени на регионално равнище.

Член 125

Техническа помощ по инициатива на държавите членки

1. По инициатива на дадена държава членка ЕЗФРСР може да подпомага действия, които са необходими за ефективното администриране и изпълнение на подпомагането във връзка със стратегическия план по ОСП, включително създаването и обслужването на националните мрежи по ОСП, посочени в член 126, параграф 1. Действията, посочени в настоящия параграф, могат да се отнасят до предходни програмни периоди и следващи периоди на стратегическите планове по ОСП.

▼B

2. Могат да бъдат подпомагани и действия на компетентния орган на водещия фонд в съответствие с член 31, параграфи 4, 5 и 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060, при условие че LEADER включва подкрепа от ЕЗФРСР.

3. С техническа помощ по инициатива на държавите членки не се финансират сертифициращите органи, посочени в член 12 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

*Член 126***Национални и европейски мрежи**

1. Всяка държава членка създава национална мрежа за общата селскостопанска политика (наричана по-нататък „национална мрежа по ОСП“) с цел работа в мрежа на организации и администрации, консултанти, научни работници и други участници в процеса на иновации и други участници в областта на селското стопанство и развитието на селските райони на национално равнище най-късно 12 месеца след одобряването от Комисията на стратегическия план по ОСП. Националните мрежи по ОСП се основава на вече съществуващите практики и опит в работата в мрежа в държавата членка.

2. Комисията създава Европейска мрежа по общата селскостопанска политика („европейската мрежа по ОСП“) за свързване в мрежа на националните мрежи, организации и администрации в областта на селското стопанство и развитието на селските райони на равнището на Съюза.

3. Работата в националните и европейските мрежи по ОСП има следните цели:

- а) засилване на участието на всички съответни заинтересовани страни в изпълнението на стратегическите планове по ОСП и, когато е целесъобразно, при изготвянето им;
- б) съдействие на администрациите на държавите членки при изпълнението на стратегическите планове по ОСП и прехода към основан на качеството на изпълнението модел за осъществяване на политиката;
- в) принос за повишаване на качеството при изпълнението на стратегическите планове по ОСП;
- г) принос за информирането на обществеността и потенциалните бенефициери относно ОСП и възможностите за финансиране;
- д) насърчаване на иновациите в селското стопанство и развитието на селските райони и подкрепа за партньорското обучение и включването на всички заинтересовани страни в процеса на обмен и изграждане на знания и тяхното взаимодействие;
- е) принос за капацитета и дейностите за мониторинг и оценка;
- ж) допринасяне за разпространението на резултатите от стратегическите планове по ОСП.

За изпълнението на целта, посочена в буква г), първа алинея се използват по-специално националните мрежи по ОСП.

4. Задачите на националните и европейските мрежи по ОСП за постигането на целите, установени в параграф 3, са следните:

▼B

- а) събиране, анализ и разпространение на информация за изпълнените или подкрепените по стратегическите планове по ОСП действия и добри практики, както и анализ на развитието в селското стопанство и селските райони, имащо отношение към специфичните цели, посочени в член 6, параграфи 1 и 2;
  - б) допринасяне за изграждането на капацитет за администрациите на държавите членки и на други участници в изпълнението на стратегическите планове по ОСП, включително по отношение на процесите за мониторинг и оценка;
  - в) създаване на платформи, организиране на форуми и прояви, за да се улеснят обменът на опит между заинтересованите страни и партньорското обучение, включително, когато е приложимо, обмен с мрежи в трети държави;
  - г) събиране на информация и улесняване на разпространението ѝ, както и работа в мрежи от финансирани структури и проекти, като например местните групи за действие, посочени в член 33 от Регламент (ЕС) 2021/1060, оперативните групи по ЕПИ, както е посочено в член 127, параграф 3 от настоящия регламент, и еквивалентни структури и проекти;
  - д) подпомагане за проекти за сътрудничество между оперативните групи в рамките на ЕПИ, посочени в член 127, параграф 3 от настоящия регламент, местните групи за действие, посочени в член 33 от Регламент (ЕС) 2021/1060, или подобни структури за местно развитие, включително за транснационално сътрудничество;
  - е) изграждане на връзки с други финансирани от Съюза стратегии или мрежи;
  - ж) допринасяне за по-нататъшното развитие на ОСП и подготовка на всеки следващ период на стратегически план по ОСП;
  - з) за националните мрежи по ОСП — участие и принос в дейностите на европейската мрежа по ОСП;
  - и) за европейската мрежа по ОСП, която оказва съдействие и допринася за дейностите на националните мрежи по ОСП.
5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на организационната структура и дейността на европейската мрежа по ОСП. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*Член 127***Европейско партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост**

1. Целта на европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (ЕПИ) е да се стимулират иновациите и да се подобрява обменът на знания.

ЕПИ подпомага AKIS чрез свързване на политиките и инструментите за ускоряване на иновациите.

2. ЕПИ допринася за постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2.

В частност с него:

- а) се създава добавена стойност чрез по-добро свързване на научноизследователската дейност и селскостопанската практика и насърчаване на по-широкото използване на наличните иновационни мерки;

▼B

- б) се установяват връзки между участниците в областта на иновациите и съответните проекти;
- в) се насърчава по-бързо и по-широкообхватно прилагане на новаторските решения в практиката, включително обменът между земеделските стопани; и
- г) се информира научната общност за нуждите от изследвания в полза на селскостопанската практика.

3. Оперативните групи в рамките на ЕПИ, подпомагани чрез интервенцията от вида „сътрудничество“, посочена в член 77, представляват част от ЕПИ. Всяка оперативна група по ЕПИ изготвя план за новаторски проект, който да се разработва или изпълнява. Новаторският проект е основан на интерактивен модел за иновации, чиито основни принципи са:

- а) разработване на новаторски решения, насочени към потребностите на земеделските или горските стопани, като същевременно се работи по взаимодействието в рамките на цялата верига на доставки, когато това е полезно;
- б) обединяване на партньори с взаимно допълващи се знания, като например земеделски стопани, консултанти, научни работници, предприятия или неправителствени организации, в целенасочени комбинации, най-подходящи за постигане на целите по проекта; и
- в) съвместно вземане на решения и съвместно творческо участие в етапите на проекта.

Оперативните групи по ЕПИ могат да действат на транснационално, включително на трансгранично равнище. Планираните иновации могат да се основават на нови практики, но също така и на традиционни практики в нов географски или екологичен контекст.

Оперативните групи по ЕПИ разпространяват резюме на плановете и на резултатите от своите проекти, по-специално чрез националните и европейските мрежи по ОСП.

ДЯЛ VII

МОНИТОРИНГ, ДОКЛАДВАНЕ И ОЦЕНКА

ГЛАВА I

РАМКА ЗА КАЧЕСТВОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Член 128

Определяне на рамката за качеството на изпълнението

1. При споделена отговорност на държавите членки и Комисията се установява рамка за качеството на изпълнението. Рамката за качеството на изпълнението дава възможност за докладване, мониторинг и оценка на качеството на изпълнението на стратегическите планове по ОСП по време на нейното изпълнение.

2. Рамката за качеството на изпълнението включва следните елементи:

▼B

- а) набор от общи показатели за крайния продукт, резултатите, въздействието и контекста, посочени в член 7, които ще бъдат използвани като основа за мониторинг, оценка и ежегодното отчитане на качеството на изпълнението;
- б) целеви стойности и годишни междинни цели, установени във връзка със съответната конкретна цел с помощта на съответните показатели за резултатите;
- в) събиране, съхранение и предаване на данни;
- г) редовно докладване относно качеството на изпълнението и дейностите, свързани с мониторинга и оценката;
- д) предварителни, междинни и последващи оценки и всички останали дейности по оценка, свързани със стратегическия план по ОСП.

*Член 129***Цели на рамката за качеството на изпълнението**

Целите на рамката за качеството на изпълнението са следните:

- а) оценка на въздействието, ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност на ОСП за Съюза;
- б) мониторинг на напредъка към постигането на целевите стойности на стратегическите планове по ОСП;
- в) оценка на въздействието, ефективността, ефикасността, целесъобразността и съгласуваността на интервенциите на стратегическите планове по ОСП;
- г) подпомагане на общия процес на обучение, свързан с мониторинга и оценката.

*Член 130***Електронна информационна система**

Държавите членки установяват сигурна електронна информационна система или използват съществуваща такава, в която регистрират и съхраняват ключова информация относно изпълнението на съответния стратегически план по ОСП, която е необходима за мониторинг и оценка, по-специално за наблюдение на напредъка към заложените цели и целеви стойности, включително информация за всеки бенефициер и операция.

*Член 131***Предоставяне на информация**

Държавите членки гарантират, че бенефициерите на подпомагането в рамките на интервенциите по стратегическия план по ОСП и местните групи за действие, посочени в член 33 от Регламент (ЕС) 2021/1060, предоставят на управляващия орган или на други структури, на които са делегирани функции от негово име, цялата необходима информация за целите на мониторинга и оценката на стратегическия план по ОСП.

▼B

Държавите членки гарантират, че се установяват изчерпателни, навременни и надеждни източници на данни, за да се даде възможност за ефективно проследяване на напредъка по изпълнението на политиката към постигането на целите, като се използват целеви стойности, резултати и показатели за въздействието.

*Член 132***Процедури за мониторинг**

Управляващият орган и мониторинговият комитет извършват мониторинг на изпълнението на стратегическия план по ОСП и на напредъка при постигането на целевите стойности на стратегическия план по ОСП въз основа на крайните продукти и на показателите за резултатите.

*Член 133***Изпълнителни правомощия за рамката за качеството на изпълнението**

Комисията приема актове за изпълнение относно съдържанието на рамката за качеството на изпълнението. Тези актове съдържат показатели, различни от включените в приложение I, които са необходими за подходящия мониторинг и оценка на политиката, методите за изчисление на показателите, установени в приложение I или извън него, и необходимите разпоредби, за да се гарантира точността и надеждността на данните, събирани от държавите членки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

*ГЛАВА II***ГОДИШНИ ДОКЛАДИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО***Член 134***Годишни доклади за качеството на изпълнението**

1. В съответствие с член 9, параграф 3 и член 10 от Регламент (ЕС) 2021/2116 държавите членки представят годишен доклад за качеството на изпълнението на стратегическия план по ОСП през предходната финансова година.
2. Последният годишен доклад за качеството на изпълнението, който трябва да бъде представен в съответствие с член 9, параграф 3 и член 10 от Регламент (ЕС) 2021/2116, съдържа обобщение на оценките, извършени по време на периода на изпълнение.
3. За да бъде счетен за допустим, годишният доклад за качеството на изпълнението съдържа цялата информация, изисквана по параграфи 4, 5, 7, 8, 9 и 10 и, когато е приложимо, параграф 6. Без да се засягат годишните процедури за уравниване, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/2116, Комисията информира съответната държава членка в срок от 15 работни дни от представянето на годишния доклад за качеството на изпълнението, ако той е счетен за недопустим, като в противен случай той се счита за допустим.

▼ B

4. Годишните доклади за качеството на изпълнението съдържат ключова качествена и количествена информация относно изпълнението на стратегическия план по ОСП по отношение на финансовите данни и на показателите за крайните продукти и резултатите, включително, когато е приложимо, на регионално равнище.

5. Количествената информация, посочена в параграф 4, включва:

- а) реализираните крайни продукти;
- б) разходите, декларирани в годишните отчети и отнасящи се до крайните продукти, посочени в буква а), преди прилагането на санкции или други намаления, а за ЕЗФРСР — при отчитане на преразпределението на отменените или възстановени средства съгласно член 57 от Регламент (ЕС) 2021/2116;
- в) съотношението между разходите, посочени в буква б), и съответните крайни продукти, посочени в буква а) (наричано по-нататък „реализирана единична сума“);
- г) резултатите и отклонението от съответните междинни цели, определени в съответствие с член 109, параграф 1, буква а).

Информацията, посочена в първа алинея, букви а), б) и в), съдържа разбивка по единична сума, както е установено в стратегическия план по ОСП в съответствие с член 111, буква з), за целите на уравниването с оглед на качеството на изпълнението. За показателите за крайните продукти, посочени в приложение I като използвани само за мониторинг, се включва само информацията, посочена в първа алинея, буква а) от настоящия параграф.

6. За интервенция, която не е част от интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, държавите членки могат да решат, в допълнение към информацията, предвидена в параграф 5 от настоящия член, да предоставят във всеки годишен доклад за качеството на изпълнението:

- а) средните единични суми за операциите, избрани през предходната финансова година, и свързания с тях брой крайни продукти и разходи; или
- б) съотношението между общите публични разходи, с изключение на допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5, за които са поети задължения за операции, за които са извършени плащания през предходната финансова година, и реализираните крайни продукти, както и съответния брой крайни продукти и разходи.

Тази информация се използва от Комисията за целите на членове 40 и 54 от Регламент (ЕС) 2021/2116 за всяка от годините, в които се правят плащания за съответните операции.

7. Качествената информация, посочена в параграф 4, включва:

- а) обобщение на актуалното състояние на изпълнението на стратегическия план по ОСП по отношение на предходната финансова година;
- б) всякакви въпроси, засягащи качеството на изпълнението на стратегическия план по ОСП, по-специално по отношение на отклоненията от междинните цели, когато е целесъобразно, като се посочват причините и когато е уместно, се описват предприетите мерки.

8. За целите на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 държавите членки могат да решат да включат в рамките на качествена информация, посочена в параграф 4 от настоящия член, и:

▼B

- а) обосновка за всяко превишение на реализираната единична сума в сравнение със съответната планирана единична сума, или, ако е приложимо, максималната планирана единична сума, посочена в член 102 от настоящия регламент; или
- б) когато държава членка реши да използва една от възможностите, предвидени в параграф 6 от настоящия член, обосновка за всяко превишение на реализираната единична сума в сравнение със съответната средна единична сума за избрани операции или съотношението между общите публични разходи, с изключение на допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5, за които са поети задължения за операции, за които са извършени плащания през предходната финансова година, и свързаните с тях реализирани крайни продукти, в зависимост от избора на държавата членка.

9. Обосновката се включва за целите на член 40, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, когато превишението, посочено в параграф 8, буква а) от настоящия член надвишава 50 %.

Като алтернатива, когато някоя държава членка реши да се възползва от възможността, предвидена в параграф 6, обосновката се изисква, само ако превишението, предвидено в параграф 8, буква б), надвишава 50 %.

10. За финансовите инструменти в допълнение към данните, които се предоставят съгласно параграф 4, се предоставя и информация за:

- а) допустимите разходи по видове финансови продукти;
- б) размера на управленските разходи и такси, декларирани като допустими разходи;
- в) размера — по видове финансови продукти — на публичните и частните средства, мобилизирани в допълнение към ЕЗФРСР;
- г) лихви и други печалби, генерирани от подпомагането с приноса на ЕЗФРСР за финансовите инструменти, в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и върнати средства, които могат да бъдат отнесени към подпомагането от ЕЗФРСР, в съответствие с член 62 от посочения регламент;
- д) общия размер на заемите, капиталовите или квазикапиталовите инвестиции в крайни получатели, които са били гарантирани с допустими публични разходи без допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5 от настоящия регламент, и които в действителност са били изплатени на крайните получатели.

Когато държавите членки решат да прилагат параграф 6 от настоящия член по отношение на финансовите инструменти, информацията, посочена в същия параграф, се предоставя на равнището на крайните получатели.

11. За целите на двугодишния преглед на качеството на изпълнението по член 135 годишният доклад за качеството на изпълнението съдържа информация за допълнителното национално финансиране, посочено в член 115, параграф 5, букви а) и г). Това финансиране се взема предвид при двугодишния преглед на качеството на изпълнението.

12. Годишните доклади за качеството на изпълнението и обобщение за гражданите на тяхното съдържание се оповестяват публично.

▼B

13. Без да се засягат процедурите по годишното уравниване, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/2116, в срок от един месец от представянето на допустимите годишни доклади за качеството на изпълнението Комисията може да направи коментари по тях. Ако Комисията не представи коментари в посочения срок, докладите се считат за приети. Член 121 от настоящия регламент относно изчисляването на сроковете за действията на Комисията се прилага *mutatis mutandis*.

14. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за представянето на съдържанието на годишните доклади за качеството на изпълнението. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

Член 135**Двугодишен преглед на качеството на изпълнението**

1. Въз основа на информацията, предоставена в годишните доклади за качеството на изпълнението, Комисията извършва двугодишен преглед на качеството на изпълнението.

2. Когато отчетената в съответствие с член 134 стойност на един или повече от показателите, използвани от съответната държава членка за прегледа на качеството на изпълнението в стратегическия план по ОСП в съответствие с приложение I, показва дефицит от над 35 % спрямо съответната междинна цел за финансовата 2024 година и 25 % за финансовата 2026 година, съответната държава членка представя обосновка за това отклонение. След оценка на тази обосновка, ако е необходимо, Комисията може да поиска от съответната държава членка да представи план за действие в съответствие с член 41, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, описващ планираните коригиращи действия и очакваните срокове.

3. През 2026 г. Комисията прави преглед на информацията, предоставена в докладите за качеството на изпълнението за финансовата 2025 година. Когато отчетената в съответствие с член 134 стойност на един или повече от показателите, използвани от съответната държава членка за прегледа на качеството на изпълнението в стратегическия план по ОСП в съответствие с приложение I, показва дефицит от над 35 % спрямо съответната междинна цел за финансовата 2025 година, Комисията може да поиска от съответната държава членка да предприеме коригиращи действия.

Член 136**Срещи за годишен преглед**

1. Всяка година държавите членки организират среща за преглед с Комисията. Срещата за прегледа, която се председателства съвместно с Комисията или от нея се провежда не по-рано от два месеца след предаването на годишния доклад за качеството на изпълнението.

2. Срещата за преглед има за цел да се разгледа качеството на изпълнението по всеки план, включително напредъка при постигането на определените целеви стойности, и наличната информация за значими последици, както и проблемни моменти, засягащи качеството на изпълнението и минали или бъдещи действия, които трябва да бъдат предприети за разрешаването им.

ГЛАВА III

ДОКЛАДВАНЕ ЗА СПЕЦИАЛНОТО ПЛАЩАНЕ ЗА КУЛТУРАТА ПАМУК И ПРЕХОДНАТА НАЦИОНАЛНА ПОМОЩ

Член 137

Годишни доклади

До 15 февруари 2025 г. и до 15 февруари на всяка следваща година до 2030 г. държавите членки, които отпускат специалното плащане за културата памук, предвидено в дял III, глава II, раздел 3, подраздел 2, представят на Комисията следната информация относно изпълнението на това плащане през предходната финансова година:

- а) броя на бенефициерите;
- б) размерът на плащането на хектар; и
- в) броят хектари, за които е било предоставено плащане.

Член 138

Годишно докладване относно преходната национална помощ

До 15 февруари 2025 г. и до 15 февруари на всяка следваща година до 2030 г. държавите членки, които отпускат преходната национална помощ, предвидена в член 147, представят на Комисията следната информация относно изпълнението на тази помощ през предходната финансова година за всеки съответен сектор:

- а) броя на бенефициерите;
- б) общия размер на отпуснатата преходна национална помощ; и
- в) броя хектари, животни или други единици, за които е отпусната тази помощ.

ГЛАВА IV

ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ПО ОСП

Член 139

Предварителни оценки

1. Държавите членки извършват предварителни оценки за подобряване на качеството при изготвянето на своите стратегически планове по ОСП.
2. Предварителната оценка се извършва под отговорността на органа, който отговаря за изготвянето на стратегическия план по ОСП.
3. С предварителната оценка се оценяват:
  - а) приносът на стратегическия план по ОСП за постигането на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, като се отчитат националните и регионалните потребности и потенциалът за развитие, както и извлечените поуки от изпълнението на ОСП в предишни програмни периоди;

▼B

- б) вътрешната съгласуваност на предложения стратегически план по ОСП и неговата връзка с други съответни инструменти;
- в) съгласуваността на разпределението на бюджетните средства с онези специфични цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, които са включени в стратегическия план по ОСП;
- г) начинът, по който очакваните крайни продукти ще допринесат за резултатите;
- д) дали количествените целеви стойности за резултатите и междинните цели са подходящи и реалистични, като се отчита предвиденото подпомагане от ЕФГЗ и ЕЗФРСР;
- е) планираните мерки за намаляване на административната тежест за бенефициерите;
- ж) когато е целесъобразно, обосновката за използването на финансови инструменти, финансирани от ЕЗФРСР.

4. Предварителната оценка може да включва изискванията за стратегическата екологична оценка, установени в Директива 2001/42/ЕО, като се вземат предвид потребностите във връзка със смекчаването на изменението на климата.

*Член 140***Оценка на стратегическите планове по ОСП през периода на изпълнение и последваща оценка**

1. Държавите членки извършват оценки на своите стратегически планове по ОСП по време на изпълнението и впоследствие с цел подобряване на качеството на изготвянето и изпълнението на плановете. Държавите членки извършват оценка на ефективността, ефикасността, относимостта, последователността на своите стратегически планове по ОСП, добавената стойност от Съюза и въздействието им във връзка с приноса им за постигането на общите цели на ОСП, установени в член 5, и към онези специфични цели по член 6, параграфи 1 и 2, които са включени в съответния стратегически план по ОСП. Цялостното въздействие на стратегическия план по ОСП се оценява само с последващата оценка.
2. Държавите членки поверяват оценките на функционално независими експерти.
3. Държавите членки гарантират, че са създадени процедури за получаване и събиране на данните, необходими за оценките.
4. Държавите членки изготвят план за оценка, като предоставят указания за планираните дейности във връзка с оценката по време на периода на изпълнение.
5. Държавите членки представят плана за оценката на мониторинговия комитет не по-късно от една година след приемането на стратегическия план по ОСП.
6. Управляващият орган е отговорен за извършването на цялостна последваща оценка на стратегическия план по ОСП до 31 декември 2031 г.
7. Държавите членки предоставят на обществеността достъп до всички оценки.

ГЛАВА V

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ КОМИСИЯТА

Член 141

Оценка на качеството на изпълнението и други оценки

1. Комисията разработва многогодишен план за оценка на ОСП, който се изпълнява под нейното ръководство. Този план за оценка обхваща също мерките по Регламент (ЕС) № 1308/2013.
2. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета обобщен доклад за стратегическите планове по ОСП на държавите членки до 31 декември 2023 г. Докладът включва анализ на съвместните усилия и колективната амбиция на държавите членки за постигане на специфичните цели, установени в член 6, параграфи 1 и 2, по-специално посочените в член 6, параграф 1, букви г), д), е) и и).
3. До 31 декември 2025 г. Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, за да оцени функционирането на новия модел на изпълнение от държавите членки и съгласуваността и комбинирания принос на интервенциите, предвидени в стратегическите планове по ОСП на държавите членки, за изпълнението на ангажиментите на Съюза, които се отнасят до околната среда и климата. При необходимост Комисията издава препоръки до държавите членки, за да улесни изпълнението на тези ангажименти.
4. Комисията извършва междинна оценка на ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност от Съюза на ЕФГЗ и ЕЗФРСР до 31 декември 2026 г., като се отчитат показателите, установени в приложение I. Комисията може да използва всичката приложима информация, която вече е на разположение в съответствие с член 128 от Финансовия регламент.
5. Комисията извършва последваща оценка на ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност от Съюза на ЕФГЗ и ЕЗФРСР.
6. Въз основа на предоставените доказателства при оценките на ОСП, включително оценките на стратегическите планове по ОСП, както и на други важни източници на информация, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно междинната оценка, включващ първите резултати за качеството на изпълнението на ОСП, в срок до 31 декември 2027 г. До 31 декември 2031 г. се представя втори доклад, включващ оценка на качеството на изпълнението на ОСП.

Член 142

Докладване на базата на основен набор от показатели

В съответствие със задължението за докладване съгласно член 41, параграф 3, буква з), точка iii) от Финансовия регламент Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета посочената в този член информация за качеството на изпълнението, измерено чрез основния набор от показатели, установен в приложение XIV от настоящия регламент.

Член 143

Общи разпоредби

1. Държавите членки предоставят на Комисията наличната информация, необходима ѝ за извършването на мониторинга и оценката на ОСП, посочени в член 141.
2. Данните, необходими за контекста, и показателите за въздействието произлизат предимно от установени източници на данни, като системата за земеделска счетоводна информация и Евростат. Когато няма данни за тези показатели или те не са пълни, липсите се запълват в рамките на Европейската статистическа програма, създадена с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁸⁾, на системата за земеделска счетоводна информация, създадена с Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета⁽¹⁹⁾ или чрез официални споразумения с други доставчици на данни, например Съвместния изследователски център и Европейската агенция за околната среда.
3. Данните от административните регистри, като интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 системата за идентификация на земеделските парцели, посочена в член 68 от същия регламент, и регистрите за животните и лозарските регистри, се използват и за статистически цели в сътрудничество със статистическите органи на държавите членки и с Евростат.
4. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила относно информацията, която държавите членки трябва да изпращат, като взема предвид необходимостта да се избегне излишната административна тежест, както и нуждите от данни и полезните взаимодействия между потенциалните източници на данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

ДЯЛ VIII

РАЗПОРЕДБИ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Член 144

Приложими правила по отношение на предприятията

Когато съгласно дял III от настоящия регламент се предоставя подпомагане за форми на сътрудничество между предприятия, такова подпомагане може да се предоставя само за онези форми на сътрудничество, при които се спазват правилата за конкуренцията, приложими по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и икономическата дейност на земеделските стопанства в Европейската общност (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 27).

Член 145

Държавна помощ

1. Освен ако не е посочено друго в настоящия дял, членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат по отношение на подпомагането, предоставяно съгласно настоящия регламент.
2. Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат по отношение на подпомагането, предоставяно от държавите членки съгласно и в съответствие с настоящия регламент, или на допълнителното национално финансиране, посочено в член 146 от настоящия регламент, попадащо в обхвата на член 42 от ДФЕС.

Член 146

Допълнително национално финансиране

Подпомагането, предоставяно от държавите членки във връзка с операции, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, което има за цел да осигури допълнително финансиране за интервенциите за развитие на селските райони, установени в дял III, глава IV от настоящия регламент, за които е предоставено подпомагане от Съюза в независимо кой момент от периода на стратегическия план по ОСП, може да бъде извършено само ако отговаря на изискванията на настоящия регламент и е включено в приложение V към стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията.

Държавите членки не предоставят подпомагане за интервенции в секторите, посочени в дял III, глава III от настоящия регламент, освен когато това е изрично предвидено в посочената глава.

Член 147

Преходна национална помощ

1. Държавите членки, които са предоставили преходна национална помощ в периода 2015—2022 г. в съответствие с член 37 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, могат да продължат да предоставят преходна национална помощ на земеделските стопани.
2. Условието за предоставяне на преходна национална помощ са идентични с посочените в член 37, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф, когато условията за предоставяне на преходната национална помощ, посочена в първа алинея, са свързани с референтен период, държавите членки могат да решат да променят референтния период, но той не може да е по-късен от 2018 г.

3. Общият размер на преходната национална помощ, която може да бъде предоставена по сектори, се ограничава до следните проценти от равнището на плащанията във всеки от специфичните за секторите финансови пакети, разрешени от Комисията през 2013 г. в съответствие с член 132, параграф 7 или член 133а, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета⁽²⁰⁾:

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16)

▼B

- 50 % през 2023 г.,
- 45 % през 2024 г.,
- 40 % през 2025 г.,
- 35 % през 2026 г.,
- 30 % през 2027 г.

За Кипър процентът се изчислява въз основа на специфичните за секторите финансови пакети, установени в приложение XVIIa към Регламент (ЕО) № 73/2009.

ДЯЛ IX

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 148

Мерки за разрешаване на конкретни проблеми

1. За решаване на конкретни проблеми Комисията приема актове за изпълнение, които са едновременно необходими и обосновани при спешни случаи. Тези актове за изпълнение могат да бъдат в дерогация от някои разпоредби на настоящия регламент в степен и за срок, за които това е строго необходимо. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.
2. При надлежно обосновани наложителни причини за спешност и за да бъдат разрешени конкретни проблеми като посочените в параграф 1, и същевременно да се осигури непрекъснатост на стратегическия план по ОСП в случай на извънредни обстоятелства, Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 153, параграф 3.
3. Мерките, приети съгласно параграф 1 или 2, остават в сила за срок, който не превишава дванадесет месеца. Ако след изтичането на този срок посочените в тези параграфи специфични проблеми продължават да са налице, Комисията може да представи необходимото законодателно предложение с цел да се намери трайно решение.
4. Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета относно приетите съгласно параграф 1 или 2 мерки в срок от два работни дни след приемането им.

Член 149

Прилагане по отношение на най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море

1. Дял III, глава II не се прилага за най-отдалечените региони.
2. За директните плащания, отпускани в най-отдалечените региони на Съюза в съответствие с глава IV от Регламент (ЕС) № 228/2013 и на малките острови в Егейско море в съответствие с глава IV от Регламент (ЕС) № 229/2013, се прилагат член 3, точки 1) и 2), член 4, параграфи 2, 3 и 5, член 4, параграф 4, втора алинея, дял III, глава I, раздели 2 и 3 и дял IX от настоящия регламент. Член 4, параграфи 2, 3 и 5 и дял III, глава I, раздел 2 се прилагат без задължения, свързани със стратегическия план по ОСП.

ГЛАВА II

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Член 150

Обмен на информация и документи

1. В сътрудничество с държавите членки Комисията създава информационна система, която позволява сигурен обмен на данни от общ интерес между Комисията и всяка държава членка.
2. Комисията гарантира, че има подходяща сигурна електронна система, в която може да се записва, съхранява и управлява ключова информация и доклад за мониторинга и оценката.
3. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят правилата за работата със системата, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 153, параграф 2.

Член 151

Обработване и защита на личните данни

1. Без да се засягат разпоредбите на членове 98, 99 и 100 от Регламент (ЕС) 2021/2116, държавите членки и Комисията събират лични данни за целите на изпълнението на съответните си задължения за управление, контрол, мониторинг и оценка съгласно настоящия регламент, и по-конкретно за целите на задълженията, предвидени в дялове VI и VII, и не обработват тези данни по несъвместим с тази цел начин.
2. Когато лични данни се обработват за целите на мониторинга и оценката съгласно дял VII, като се използва сигурната електронна система, посочена в член 150, те се анонимизират.
3. Личните данни, включително когато те се обработват от доставчиците на консултантски услуги в селското стопанство, посочени в член 15, се обработват в съответствие с регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субекта на данните, за срок, по-дълъг от необходимото за целите, за които са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимото национално право и право на Съюза.
4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни може да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те могат да се ползват от правата за защита на данните, предвидени в регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725.

ГЛАВА III

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ И АКТОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 152

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

▼B

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 4, параграф 8, член 7, параграф 2, член 13, параграф 3, член 17, параграф 6, член 35, член 37, параграф 5, член 38, параграф 5, член 39, параграф 3, членове 45, 56 и 84, член 87, параграф 2, член 89, параграф 4, член 100, параграф 3 и членове 116, 122 и 158, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 7 декември 2021 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 4, параграф 8, член 7, параграф 2, член 13, параграф 3, член 17, параграф 6, член 35, член 37, параграф 5, член 38, параграф 5, член 39, параграф 3, членове 45, 56 и 84, член 87, параграф 2, член 89, параграф 4, член 100, параграф 3 и членове 116, 122 и 158, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за него едновременно Европейския парламент и Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 4, параграф 8, член 7, параграф 2, член 13, параграф 3, член 17, параграф 6, член 35, член 37, параграф 5, член 38, параграф 5, член 39, параграф 3, членове 45, 56 и 84, член 87, параграф 2, член 89, параграф 4, член 100, параграф 3 и членове 116, 122 и 158, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 153***Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет за общата селскостопанска политика“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

При актовете, посочени в член 133 и член 143, параграф 4 от настоящия регламент, когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

▼B

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

*ГЛАВА IV***ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ***Член 154***Отмяна**

1. Регламент (ЕС) № 1305/2013 се отменя, считано от 1 януари 2023 г.

Въпреки това, при спазване на Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета⁽²¹⁾, той продължава да се прилага за изпълнението на програмите за развитие на селските райони съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013 до 31 декември 2025 г. При същите условия той се прилага за разходите, направени от бенефициерите и платени от разплащателната агенция в рамките на тези програми за развитие на селските райони до 31 декември 2025 г.

Член 32 и приложение III от Регламент (ЕС) № 1305/2013 продължават да се прилагат по отношение на определянето на райони с природни или други специфични за района ограничения. Позоваванията на програмите за развитие на селските райони се считат за позовавания на стратегическите планове по ОСП.

До създаването на националните и европейските мрежи по ОСП, посочени в член 126 от настоящия регламент, Европейската мрежа за развитие на селските райони, мрежата за Европейско партньорство за иновации и националните мрежи на селските райони, посочени в членове 52, 53 и 54 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, могат да извършват, в допълнение към дейностите, упоменати в посочените членове, и дейностите, посочени в членове 126 и 127 от настоящия регламент.

След създаването им националните и европейските мрежи по ОСП, посочени в член 126 от настоящия регламент, могат да изпълняват до 31 декември 2025 г. освен дейностите, посочени в членове 126 и 127 от настоящия регламент, също и задачите, посочени в член 52, параграф 3, член 53, параграф 3 и член 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, свързани с изпълнението на програмите за развитие на селските райони съгласно същия регламент.

2. Регламент (ЕС) № 1307/2013 се отменя, считано от 1 януари 2023 г.

Той обаче продължава да се прилага по отношение на заявления за подпомагане относно референтни години, започващи преди 1 януари 2023 г.

3. Позоваванията в настоящия регламент на регламенти (ЕО) № 73/2009 и (ЕС) № 1307/2013 се считат за позовавания на тези регламенти във вида, в който са били в сила преди да бъдат отменени.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) през 2021 г. и 2022 г. и за изменение на регламенти (ЕС) № 1305/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1307/2013 по отношение на ресурсите и на прилагането през 2021 г. и 2022 г. и Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на ресурсите и разпределението на това подпомагане за 2021 г. и 2022 г. (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 1).

*Член 155***Допустимост на някои видове разходи, свързани с периода на стратегическия план по ОСП**

1. Разходи, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети по посочените в член 31 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 или в член 39 или член 43 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 мерки, които получават подпомагане по Регламент (ЕС) № 1305/2013, може да останат допустими за принос от ЕЗФРСР през периода на стратегическия план по ОСП при следните условия:

- а) тези разходи да са предвидени в съответния стратегически план по ОСП съобразно настоящия регламент и да са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2116;
- б) да се прилага процентното участие на ЕЗФРСР за интервенцията, посочено в стратегическия план по ОСП в съответствие с настоящия регламент, така че да обхваща посочените мерки;
- в) интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 да се прилага към правните задължения, поети по мерки, съответстващи на свързаните с площи и животни видове интервенции, изброени в дял III, глави II и IV от настоящия регламент, и съответните операции да са ясно определени; и
- г) плащанията за посочените в буква в) правни задължения да се извършват в срока, предвиден в член 44, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

2. Разходи, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети по посочените в член 23 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 мерки, може да продължат да бъдат допустими за принос от ЕЗФРСР през периода на стратегическия план по ОСП, при условие че:

- а) тези разходи се съобщават на Комисията като допълнителна информация в частта от стратегическия план по ОСП, посветена на интервенционната стратегия, посочена в член 109, и чрез посочване на разходите във финансовия план на стратегическия план по ОСП, посочен в член 112, параграф 2;
- б) те са в съответствие с Регламент (ЕС) № 1306/2013, който продължава да се прилага за такива разходи, в съответствие с член 104, параграф 1, втора алинея, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/2116; и
- в) се прилага процентното участие на ЕЗФРСР, определено в стратегическия план по ОСП съгласно член 91, параграф 2, буква г) от настоящия регламент.

3. Разходи, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети по посочените в членове 22, 28, 29, 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Съвета многогодишни мерки, може да бъдат допустими за принос от ЕЗФРСР през периода на стратегическия план по ОСП при следните условия:

- а) тези разходи да са предвидени в съответния стратегически план по ОСП съобразно настоящия регламент и да са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2116;
- б) да се прилага процентното участие на ЕЗФРСР за интервенцията, посочена в стратегическия план по ОСП в съответствие с настоящия регламент, така че да обхваща посочените мерки;

▼B

- в) интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, се прилага към правните задължения, поети по мерки, съответстващи на свързаните с площи и животни видове интервенции, изброени в дял III, глави II и IV от настоящия регламент, и съответните операции са ясно определени; и
- г) плащанията за правните задължения, посочени в буква в) от настоящия параграф, се извършват в срока, предвиден в член 44, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116.
4. Разходи, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети след 31 декември 2025 г. по мерките, посочени в членове 14—18, член 19, параграф 1, букви а) и б) и членове 20, 23—27, 35, 38, 39 и 39а от Регламент (ЕС) № 1305/2013, член 35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 4 от Регламент (ЕС) 2020/2220, може да бъдат допустими за принос от ЕЗФРСР през периода на стратегическия план по ОСП при следните условия:
- а) разходите да са предвидени в съответния стратегически план по ОСП в съответствие с настоящия регламент, с изключение на член 73, параграф 3, първа алинея, буква е) от него, и да отговарят на предвиденото в Регламент (ЕС) 2021/2116;
- б) да се прилага процентното участие на ЕЗФРСР за интервенцията, предвидено в стратегическия план по ОСП в съответствие с настоящия регламент за покриване на посочените мерки.
5. Разходи, свързани с правните задължения към бенефициерите, поети по посочените в членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Съвета многогодишни мерки, може да бъдат допустими за подпомагане на ЕФГЗ през периода на стратегическия план по ОСП при следните условия:
- а) тези разходи да са предвидени в съответния стратегически план по ОСП в съответствие с член 31, параграф 7, първа алинея, буква б) от настоящия регламент, и да отговарят на Регламент (ЕС) 2021/2116;
- б) интегрираната система, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, да се прилага към правните задължения, поети по мерки, съответстващи на екосхемите, посочени в член 31 от настоящия регламент, и съответните операции да са ясно определени;
- в) плащанията за посочените в буква б) от настоящия параграф правни задължения да са извършени в срока, предвиден в член 44, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

*Член 156***Преход за разпределените финансови средства за някои видове интервенции в някои сектори**

Считано от датата, от която стратегически план по ОСП има правно действие в съответствие с член 118, параграф 7 от настоящия регламент, сборът от плащанията, извършени през дадена финансова година в рамките на всяка от схемите за помощ, посочени в членове 29—31 и членове 39—60 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, и в рамките на всеки от видовете интервенции за някои сектори, посочени в член 42, букви б) — д) от настоящия регламент, не надвишава разпределените финансови средства по член 88 от настоящия регламент, определяни за всяка финансова година за всеки от видовете интервенции.

Член 157

Допустимост на разходите за водено от общностите местно развитие, финансирано от различни източници

Чрез дерогация от член 86, параграф 1 и член 118, параграф 7 от настоящия регламент разходите, направени съгласно член 31, параграф 2, буква в) и член 31, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 във връзка с член 77, параграф 1, буква б) и член 2, параграф 2 от настоящия регламент, са допустими за финансиране от ЕЗФРСР от датата на представяне на стратегическия план по ОСП, при условие че подпомагането се изплаща от разплащателната агенция, считано от 1 януари 2023 г. Регламент (ЕС) № 1306/2013 се прилага по отношение на такива разходи от датата на представяне на стратегическия план по ОСП до 31 декември 2022 г.

Член 158

Преходни мерки

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 152 за допълване на настоящия регламент с мерки за защита на всички придобити права и оправдани правни очаквания на бенефициерите до степента, необходима за прехода от разпоредбите, предвидени в регламенти (ЕС) № 1305/2013, (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013, към разпоредбите в настоящия регламент. С посочените преходни правила по-специално се определят условията, при които подпомагането, одобрено от Комисията съгласно регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1308/2013, може да се интегрира в подпомагането, предвидено съгласно настоящия регламент, включително за техническа помощ и за последващите оценки.

Член 159

Преглед на приложение XIII

До 31 декември 2025 г. Комисията извършва преглед на списъка в приложение XIII на базата на съществуващите към този момент достижения на правото на Съюза в областта на околната среда и климата и, когато е целесъобразно, прави законодателни предложения за добавяне на допълнителни законодателни актове към този списък.

Член 160

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, РЕЗУЛТАТИТЕ, КРАЙНИЯ ПРОДУКТ И КОНТЕКСТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 7

Оценка на качеството на изпълнението на политиката (многогодишна) — ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Цели и съответните показатели за въздействието ⁽¹⁾

Преглед на качеството на изпълнението — РЕЗУЛТАТ ⁽²⁾

Само въз основа на интервенции, подпомагани по линия на ОСП

Междусекторна цел на ЕС:	Показатели за въздействието
Модернизиране на селското стопанство и селските райони чрез стимулиране и споделяне на знания, иновации и цифровизация в селското стопанство и селските райони и чрез насърчаване на използването им в по-голяма степен от земеделските стопани чрез по-добър достъп до обмен на научни изследвания, иновации и знания и чрез обучение.	I.1 Споделяне на знанията и иновациите: дял от бюджета на ОСП за споделяне на знанията и иновациите

Показатели за резултатите
R.1 ^{PR} Подобряване на качеството на изпълнението чрез знания и иновации: Брой на лицата, ползващи се от консултации, обучения и обмен на знания или участващи в оперативни групи на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ), подпомагани от ОСП с цел подобряване на устойчивото качество на изпълнението в икономически, социален, екологичен, свързан с климата и с ресурсната ефективност аспект.
R.2 Създаване на връзка между консултациите и системите за знания: Брой на получаващите подпомагане консултанти, които да бъдат интегрирани в Системите за знания и иновации в селското стопанство (AKIS)
R.3 Цифровизация на селското стопанство: дял на земеделските стопанства, ползващи подпомагане за цифрови технологии за земеделие по линия на ОСП

⁽¹⁾ Данни за повечето показатели за въздействието вече се събират чрез други канали (европейски статистически данни, Съвместен изследователски център, Европейска агенция за околна среда и т.н.) и се използват в рамките на други законодателни актове на Съюза или целите за устойчиво развитие. Честотата на събиране на данните невинаги е на годишна основа и е възможно да има забавяне от две или три години.

⁽²⁾ Приблизителни данни за резултатите. Данни, съобщавани ежегодно от държавите членки с цел мониторинг на напредъка към целевите стойности, които са заложили в стратегическите си планове по ОСП. Показателите за резултатите, които са задължителни за прегледа на качеството на изпълнението, когато се използват от държавите членки в съответствие с член 109, параграф 1, буква а), се обозначават с PR. Държавите членки могат да използват за преглед на ефективността всеки друг съответен показател за резултатите, определен в настоящото приложение, в допълнение към показателите, отбелязани с PR.

Специфични цели на ЕС	Показатели за въздействието	Показатели за резултатите
<p>Подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор в целия Съюз с цел подобряване на дългосрочната продоволствена сигурност и разнообразието в селското стопанство, както и гарантиране на икономическата устойчивост на селскостопанското производство в Съюза;</p>	<p>I.2 Намаляване на разликите в доходите: промяна в доходите от селскостопанска дейност в сравнение с икономиката като цяло</p> <p>I.3 Намаляване на променливостта на доходите на земеделските стопанства: промяна в доходите от селскостопанска дейност</p> <p>I.4 Подпомагане за надеждни земеделски доходи: промяна в равнището на доходите от селскостопанска дейност по вид стопанство (в сравнение със средната стойност в селското стопанство)</p> <p>I.5 Допринасяне за териториалния баланс: промяна в доходите от селскостопанска дейност в райони с природни ограничения (в сравнение със средната стойност)</p>	<p>R.4 Създаване на връзка между подпомагането на доходите и стандартите и добрите практики: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), включена в подпомагането на доходите и обвързана със спазване на предварителните условия</p> <p>R.5 Управление на риска: дял на земеделските стопанства с инструменти за управление на риска, подпомагани по ОСП</p> <p>R.6^{PR} Преразпределяне към по-малките земеделски стопанства: процент на допълнителните директни плащания на хектар за отговарящи на условията за подпомагане земеделски стопанства, с размер под средния за земеделските стопанства (в сравнение със средната стойност)</p> <p>R.7^{PR} Засилване на подпомагането за земеделски стопанства в райони със специфични потребности: процент на допълнителното подпомагане на хектар в районите с по-големи потребности (в сравнение със средната стойност)</p>
<p>Засилване на пазарната ориентация и повишаване на конкурентоспособността на стопанствата, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, включително поставяне на по-голям акцент върху научните изследвания, технологиите и цифровизацията</p>	<p>I.6 Повишаване на производителността на земеделските стопанства: Обща факторна производителност в селското стопанство</p> <p>I.7 Оползотворяване на търговията с продукти на хранително-вкусовата промишленост: внос и износ с продукти на хранително-вкусовата промишленост</p>	<p>R.8 Насочване към земеделски стопанства в конкретни сектори:</p> <p>дял на земеделските стопанства, ползващи обвързано с производството подпомагане на доходите с цел подобряване на конкурентоспособността, устойчивостта или качеството</p> <p>R.9^{PR} Модернизация на земеделските стопанства: дял на земеделските стопанства, получаващи подпомагане за инвестиции с цел реструктуриране и модернизиране, включително подобряване на ресурсната ефективност</p>
<p>Подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността</p>	<p>I.8 Подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата за храни: добавената стойност за първичните производители във веригата за храни</p>	<p>R.10^{PR} Подобряване на организацията на веригата на доставки: дял на земеделските стопани, участващи в подпомагани по ОСП групи на производители, организации на производители, местни пазари, къси вериги на доставки и схеми за качество</p> <p>R.11 Концентрация на предлагането: дял на стойността на предлаганата на пазара продукция, по секторни организации на производителите или групи производители с оперативни програми в определени сектори</p>

Специфични цели на ЕС	Показатели за въздействието	Показатели за резултатите
<p>Принос за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на улавянето на въглерод, както и насърчаване на устойчивата енергия</p>	<p>I.9 Подобряване на устойчивостта на селското стопанство на изменението на климата: Показател за напредъка по отношение на устойчивостта на селското стопанство</p> <p>I.10 Допринасяне за смекчаване на изменението на климата: емисии на парникови газове от селското стопанство</p> <p>I.11 Засилване на улавянето на въглерод: Органичен въглерод в почвата в земеделската земя</p> <p>I.12 Повишаване на устойчивата енергия в селското стопанство: устойчиво производство на енергия от възобновяеми източници от селското и горското стопанство</p>	<p>R.12 Адаптация към изменението на климата: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения за подобряване на адаптацията към изменението на климата</p> <p>R.13^{PR} Намаляване на емисиите в сектора на животновъдството: дял на животинските единици (ЖЕ), за които са поети подпомагани задължения с цел намаляване на емисиите на парникови газове и/или на амоняк, включително управлението на оборския тор</p> <p>R.14^{PR} Съхранение на въглероден диоксид в почвата и в биомаса: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), обхваната от подпомагани задължения за намаляване на емисиите или за запазване или засилване на съхранението на въглероден диоксид (постоянно затревени площи, трайни насаждения с трайна зелена покривка, земеделска земя във влажни зони и торфища)</p> <p>R.15 Енергия от възобновяеми източници от селското, горското стопанство и от други възобновяеми източници: подпомагани инвестиции в капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници, включително на биологична основа (в MW)</p> <p>R.16 Инвестиции, свързани с климата: дял на стопанствата, които се ползват от инвестиционно подпомагане по линия на ОСП, допринасящо за смекчаване на последиците от и адаптиране към изменението на климата, както и за производството на енергия от възобновяеми източници или биоматериали</p> <p>R.17^{PR} Залесена площ: площ, подпомагана за залесяване, агролесовъдство и възстановяване, включително разбивки</p> <p>R.18 Инвестиционно подпомагане за горския сектор: общо инвестиции за подобряване на качеството на изпълнение в горския сектор</p>
<p>Насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химикали;</p>	<p>I.13 Намаляване на почвената ерозия: процент на земеделската земя с умерено до силно изразена почвена ерозия</p>	<p>R.19^{PR} Подобряване и опазване на почвите: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), обхваната от подпомагани задължения, благоприятни за управлението на почвите с цел подобряване на качеството на почвата и на флората и фауната (като например намаляване на обработката, почвената покривка с култури, сеитбооборот, включително бобови култури)</p>

Специфични цели на ЕС	Показатели за въздействието	Показатели за резултатите
	<p>I.14 Подобряване на качеството на въздуха: емисии на амоняк от селското стопанство</p> <p>I.15 Подобряване на качеството на водата: брутен баланс на хранителните вещества в земеделската земя</p> <p>I.16 Намаляване на изтичането на хранителни вещества: нитрати в подземните води — процент на станциите за подземни води, в които концентрацията на нитрати е над 50 mg/l съгласно Директива 91/676/ЕИО</p> <p>I.17 Намаляване на натиска върху водните ресурси: експлоатационен воден индекс (WEI+)</p> <p>I.18 Устойчива и намалена употреба на пестициди: рискове, употреба и въздействия на пестицидите</p>	<p>R.20^{PR} Подобряване на качеството на въздуха: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети получаващи подпомагане задължения за намаляване на емисиите на амоняк</p> <p>R.21^{PR} Опазване на качеството на водата: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети получаващи подпомагане задължения по отношение на качеството на водоемите</p> <p>R.22^{PR} Устойчиво управление на хранителните вещества: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения, свързани с подобряване на управлението на хранителните вещества</p> <p>R.23^{PR} Устойчиво използване на водите: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения за подобряване на водния баланс</p> <p>R.24^{PR} Устойчива и намалена употреба на пестициди: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), засегната от подпомагани специфични задължения, които водят до устойчива употреба на пестициди, за да се намалят рисковете и въздействията от употребата на пестициди, като например изтичането на пестициди.</p>
		<p>R.25 Екологично качество на изпълнението в сектора на животновъдството: дял на животинските единици (ЖЕ), попадащи в обхвата на подпомагани задължения за подобряване на екологичната устойчивост</p> <p>R.26 Инвестиции, свързани с природните ресурси: дял на земеделските стопанства, които се ползват от инвестиционно подпомагане по линия на ОСП, свързано с грижа за природните ресурси</p> <p>R.27 Качество на изпълнението, свързано с околната среда или климата, постигано чрез инвестиции в селските райони: брой на операциите, допринасящи за екологичната устойчивост и за постигането на целите за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към това изменение в селските райони</p> <p>R.28 Качество на изпълнението с оглед на околната среда или климата чрез знания и иновации: брой на лицата, ползващи се от консултации, обучения и обмен на знания или участващи в оперативни групи на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ), подпомагани от ОСП, във връзка с качеството на изпълнението свързано с околната среда климата</p>

Специфични цели на ЕС	Показатели за въздействието	Показатели за резултатите
Принос за предотвратяване на загубата на биологично разнообразие и обръщане на тази тенденция, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта;	<p>I.19 Увеличаване на птичите популации върху земеделски земи: Индекс на птиците, живеещи върху земеделски земи</p> <p>I.20 Засилване на опазването на биологичното разнообразие: процент на видовете и местообитанията от интерес за Общността, свързани със селското стопанство със стабилни или нарастващи тенденции, с разбивка на процента за дивите видове опрашители ⁽¹⁾</p> <p>I.21 Засилване на предоставянето на екосистемни услуги: дял на земеделската земя с особености на ландшафта</p> <p>I.22 Увеличаване на биологичното разнообразие в селскостопанските системи: разнообразие на културите</p>	<p>R.29^{PR} Развитие на биологичното земеделие: Дял на използваната земеделска площ (ИЗП), подпомагана от ОСП за биологично земеделие, с разделение между поддържане и конверсия</p> <p>R.30^{PR} Подпомагане на устойчивото управление на горите: дял на горската земя, обхваната от задължения в подкрепа на опазването на горите и управлението на екосистемните услуги</p> <p>R.31^{PR} Опазване на местообитанията и видовете: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения в подкрепа на опазването или възстановяването на биологичното разнообразие, включително земеделски практики с висока природна стойност</p> <p>R.32 Инвестиции, свързани с биологичното разнообразие: дял на стопанствата, които се ползват от инвестиционно подпомагане по линия на ОСП, допринасящи за биологичното разнообразие</p> <p>R.33 Подобряване на управлението на „Натура 2000“: дял на общата площ по „Натура 2000“, обхваната от подпомагани задължения</p> <p>R.34^{PR} Опазване на особеностите на ландшафта: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения за управление на особеностите на ландшафта, включително живи плетове и дървета</p> <p>R.35 Опазване на пчелните кошери: дял на пчелните кошери, подпомагани по линия на ОСП</p>
Привличане и подкрепа на млади земеделски стопани и други нови земеделски стопани и улесняване на устойчивото развитие на стопанска дейност в селските райони;	I.23 Привличане на млади земеделски стопани: развитие на броя на новите управители на земеделски стопанства и броя на новите млади управители на земеделски стопанства, включително разбивка по пол	R.36 ^{PR} Приемственост между поколенията: брой на младите земеделски стопани, ползващи се от подпомагане за създаване на стопанство по линия на ОСП, включително разбивка по полове
Насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селскостопанската дейност, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото горско стопанство;	I.24 Допринасяне за създаване на работни места в селските райони: Промяна в равнището на заетост в селските райони, включително разбивка по полове	<p>R.37 Растеж и заетост в селските райони: нови работни места, подпомагани в рамките на проекти по ОСП</p> <p>R.38 Обхват на LEADER: дял от населението в селските райони, обхванат от стратегиите за местно развитие</p>

⁽¹⁾ Оценката на тенденциите при опрашителите се извършва, като се използват съответните мерки на Съюза за показателите за опрашителите, по-специално чрез показател за опрашителите и други мерки, приети чрез рамката за управление на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. (Съобщение на Комисията от 20 май 2020 г.) въз основа на инициативата на ЕС за опрашителите (Съобщение на Комисията от 1 юни 2018 г.).

Специфични цели на ЕС	Показатели за въздействието	Показатели за резултатите
	<p>I.25 Допринасяне за растежа в селските райони: изменение на брутният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението в селските райони</p> <p>I.26 По-справедлива ОСП: разпределение на подпомагането по ОСП</p> <p>I.27 Насърчаване на приобщаването в селските райони: промяна в индекса на бедността в селските райони</p>	<p>R.39 Развитие на икономиката в селските райони: брой на предприятията в селски райони, включително предприятията, занимаващи се с биоикономика, развити с подпомагане от ОСП</p> <p>R.40 Интелигентен преход на икономиката в селските райони: брой на подпомаганите стратегии за „интелигентни селища“</p>
		<p>R.41^{PR} Свързване на селските райони в Европа: дял на населението в селските райони, ползващо подобрен достъп до услуги и инфраструктура чрез подпомагане по ОСП</p> <p>R.42 Насърчаване на социалното приобщаване: брой лица, обхванати от подпомагани проекти за социално приобщаване</p>
<p>Подобряване на реакцията на селското стопанство в Съюза в отговор на обществените изисквания по отношение на храните и здравето, включително висококачествена, безопасна и питателна храна, произведена по устойчив начин, намаляване на хранителните отпадъци, както и подобряване на хуманното отношение към животните и борба с антимикробната резистентност</p>	<p>I.28 Ограничаване на използването на антимикробни средства при селскостопанските животни: продажби/използване на антимикробни средства за животни, отглеждани за производство на храни</p> <p>I.29 Реакция в отговор на потребителското изискване за качествена храна: Стойност на продукцията съгласно схеми за качеството на Съюза и биологични продукти</p>	<p>R.43^{PR} Ограничаване на използването на антимикробни средства: Дял на животинските единици (ЖЕ), засегнати от подпомагани действия за ограничаване на използването на антимикробни средства (предотвратяване/намаляване)</p> <p>R.44^{PR} Подобряване на хуманното отношение към животните: дял на животинските единици (ЖЕ), попадащи в обхвата на подпомагани действия за подобряване на хуманното отношение към животните</p>

Годишно уравниване с оглед на качеството на изпълнението — КРАЕН ПРОДУКТ

Видове интервенции и техните показатели за крайния продукт ⁽¹⁾

Видове интервенция	Показатели за крайния продукт ⁽²⁾
Сътрудничество (член 77)	O.1 Брой на проектите на оперативните групи на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ)
Обмен на знания и разпространение на информация (член 78)	O.2 Брой на консултантските дейности или звената за предоставяне на подпомагане за иновации за изготвяне или изпълнение на проекти на оперативни групи на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ)
Хоризонтален показател	O.3 ^{MO} Брой на бенефициерите на подпомагане по линия на ОСП
Основно подпомагане на доходите (член 21)	O.4 Брой на хектарите, ползвачи се от основно подпомагане на доходите
Плащане за дребни земеделски стопани (член 28)	O.5 Брой бенефициери или хектари, ползвачи се от плащания за дребни земеделски стопани
Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани (член 30)	O.6 Брой на хектарите, ползвачи се от допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани
Преразпределително подпомагане на доходите (член 29)	O.7 Брой на хектарите, ползвачи се от преразпределително подпомагане на доходите
Екосхеми (член 31)	O.8 Брой хектари или брой животински единици, ползвачи се от екосхеми
Инструменти за управление на риска (член 76)	O.9 Брой единици, обхванати от подпомагани инструменти на ОСП за управление на риска
Подпомагане на доходите, обвързано с производството (член 32)	O.10 Брой на хектарите, за които се ползва обвързано с производството подпомагане на доходите
	O.11 Брой на животните, за които се ползва обвързано с производството подпомагане на доходите
Природни или други специфични за района ограничения (член 71)	O.12 Брой хектари, ползвачи се от подпомагане за райони с природни или други специфични ограничения, включително разбивка по видове райони
Специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания (член 72)	O.13 Брой на хектарите, ползвачи се от подпомагане по линия на „Натура 2000“ или Директива 2000/60/ЕО

⁽¹⁾ Data notified annually for their declared expenditure.⁽²⁾ Показателите за крайните продукти, използвани само за мониторинг, са отбелязани с MO.

Видове интервенция	Показатели за крайния продукт (2)
Задължения в областта на околната среда, климата и други задължения в областта на управлението (член 70)	O.14 Брой на хектарите (с изключение на горите) или брой на други единици, за които са поети задължения в областта на околната среда или климата, които надхвърлят задължителните изисквания
	O.15 Брой на хектарите (гори) или брой на други единици, за които са поети задължения в областта на околната среда или климата, които надхвърлят задължителните изисквания
	O.16 Брой хектари или брой други единици, обхванати от задължения за поддръжка за залесяване и агролесовъдство
	O.17 Брой хектари или брой други единици, ползващи се от подпомагане за биологично земеделие
	O.18 Брой на животинските единици, ползващи се от подпомагане за мерки, насочени към хуманното отношение към животните, здравеопазването или повишаването на биологичната сигурност
	O.19 Брой на операциите или единиците в подкрепа на генетичните ресурси
Инвестиции (членове 73 и 74)	O.20 Брой на подпомаганите операции или единици за инвестиции в производствени дейности в земеделските стопанства
	O.21 Брой на подпомаганите операции или единици за инвестиции в непроизводствени дейности в земеделските стопанства
	O.22 Брой на подпомаганите операции или единици за инвестиции в инфраструктури
	O.23 Брой на подпомаганите операции или единици за инвестиции в непроизводствени дейности извън земеделските стопанства
	O.24 Брой на подпомаганите операции или единици за инвестиции в производствени дейности извън земеделските стопанства
Установяване на млади земеделски стопани и нови земеделски стопани и стартиране на стопанска дейност в селските райони (член 75)	O.25 Брой на младите земеделски стопани, получаващи подпомагане за установяване
	O.26 Брой нови земеделски стопани, получаващи подпомагане за установяване (различни от младите земеделски стопани по O.25)
	O.27 Брой на предприятията от селски райони, получаващи подпомагане за стартиране на стопанска дейност

▼ **B**

Видове интервенция	Показатели за крайния продукт (2)
Сътрудничество (член 77)	O.28 Брой на подпомаганите групи и организации на производители
	O.29 Брой на бенефициерите, които получават подпомагане, за да участват в официалните схеми за качество
	O.30 Брой на подпомаганите операции или единици за приемственост между поколенията (с изключение на подпомагането за установяване)
	O.31 Брой на подпомаганите стратегии за местно развитие (LEADER) или подготвителни действия
	O.32 Брой на подпомаганите други операции или единици за сътрудничество (освен в рамките на ЕПИ, които се докладват по O.1)
Обмен на знания и разпространяване на информация (член 78)	O.33 Брой на подпомаганите дейности или звена за обучение, консултации и повишаване на осведомеността
Хоризонтален показател	O.34 ^{MO} брой на хектарите, на които се прилагат екологични практики (обобщаващ показател за физическата площ, за която се изисква спазване на предварителни условия, екосхеми, задължения за управление по отношение на селското и горското стопанство, околната среда и климата)
Видове интервенции в определени сектори (членове 47)	O.35 Брой на подпомаганите оперативни програми
Видове интервенции във винарския сектор (член 58)	O.36 Брой на действията или единиците, подпомогани в лозаровинарския сектор
Видове интервенции в селскостопанския сектор (член 55)	O.37 Брой на действията или единиците за запазване или подобряване на пчеларството

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КОНТЕКСТА

	Показател номер	Показател за контекста
Население	C.01	Общ брой на населението
	C.02	Гъстота на населението
	C.03	Възрастова структура на населението
Обща площ	C.04	Обща площ
	C.05	Земна покривка
Пазар на труда	C.06	Заетост в селските райони
	C.07	Равнище на безработицата в селските райони
	C.08	Заетост (по сектори, по видове региони, по икономически дейности)
Икономика	C.09	БВП на глава от населението
	C.10	Ниво на бедност
	C.11	Обща добавена стойност по сектори, по видове региони, в селското стопанство и за първичните производители
Земеделски стопанства и стопани	C.12	Земеделски стопанства
	C.13	Земеделска работна ръка
	C.14	Възрастова структура на управителите на селски стопанства
	C.15	Земеделска квалификация на управителите на селски стопанства
	C.16	Нови управители на стопанства и нови млади управители на земеделски стопанства
Земеделска земя	C.17	Използвана земеделска площ
	C.18	Поливни земи
	C.19	Селско стопанство в зоните по „Натура 2000“
	C.20	Райони с природни и други специфични ограничения
	C.21	Земеделска земя с особености на ландшафта
	C.22	Разнообразие на културите
Животни	C.23	Животински единици
	C.24	Гъстота на животните
Доходи от земеделска и селскостопанска дейност	C.25	Факторен доход от земеделска дейност
	C.26	Сравнение между доходите от земеделска дейност и разходите за неселскостопански труд

	Показател номер	Показател за контекста
	C.27	Доходи от селскостопанска дейност по вид селскостопанска дейност, регион и размер на стопанството в райони с природни и други специфични ограничения
	C.28	Формиране на брутният фиксиран капитал в селското стопанство
Селскостопанска производителност	C.29	Обща факторна производителност в селското стопанство
	C.30	Производителност на труда в селското стопанство, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост
Търговия със селскостопански продукти	C.31	Внос и износ на селскостопански продукти
Други доходоносни дейности	C.32	Инфраструктура на туризма
Селскостопански практики	C.33	Земеделска площ за биологично земеделие
	C.34	Интензивност на селското стопанство
	C.35	Стойност на продукцията съгласно схеми за качеството на Съюза и биологични продукция
Биологично разнообразие	C.36	Индекс на птиците, живеещи върху земеделски земи
	C.37	процент на видовете и местообитанията от интерес на Общността, свързани със селското стопанство, при които се наблюдават тенденции на запазване или нарастване
Води	C.38	Използване на води за земеделски нужди
	C.39	Качество на водата Брутен баланс на хранителните вещества — азот Брутен баланс на хранителните вещества — фосфор Нитрати в подземните води
Почва	C.40	Органичен въглерод в почвата в земеделската земя
	C.41	Почвена ерозия от вода
Енергетика	C.42	Устойчиво производство на енергия от възобновяеми източници от селското и горското стопанство
	C.43	Използване на енергията в селското стопанство, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост
Климат	C.44	Емисии на парникови газове от селското стопанство
	C.45	Показател за напредъка по отношение на устойчивостта на селското стопанство
	C.46	Преки загуби за селското стопанство поради природни бедствия
Въздух	C.47	Емисии на амоняк от селското стопанство
Здравеопазване	C.48	Продажби/използване на антимикробни средства за животни, отглеждани за производство на храни
	C.49	Рискове, употреба и въздействия на пестицидите

ПРИЛОЖЕНИЕ II

НАЦИОНАЛНО ПОДПОМАГАНЕ В РАМКИТЕ НА СТО СЪГЛАСНО ЧЛЕН 10

Вид интервенция	Позоваване в настоящия регламент	Параграф от приложение 2 към Споразумението за селското стопанство на СТО („зелена кутия“)
Основно подпомагане на доходите	дял III, глава II, раздел 2, подраздел 2	5 (ако изпълнението не е въз основа на правата на плащане) 6 (ако изпълнението е въз основа на правата на плащане)
Преразпределително подпомагане на доходите	Член 29	5 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите не е въз основа на правата на плащане) 6 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите е въз основа на правата на плащане)
Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани	Член 30	5 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите за устойчивост не е въз основа на правата на плащане) 6 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите за устойчивост е въз основа на правата на плащане)
Схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните - (екосхеми).	Член 31, параграф 7, първа алинея, буква а)	5 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите не е въз основа на правата на плащане) 6 (ако изпълнението на свързаното основно подпомагане на доходите е въз основа на правата на плащане)
Схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните - „(екосхеми)“	Член 31, параграф 7, първа алинея, буква б)	12
Плодове и зеленчуци, хмел, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — инвестиции в материални и нематериални активи, научни изследвания, експериментални и иновативни производствени методи и други действия в области като:	Член 47, параграф 1, буква а)	2, 11 или 12
— опазване на почвата, включително увеличаване на въглеродното съдържание и на структурата на почвата, и намаляване на замърсителите	Член 47, параграф 1, буква а), точка i)	12
— подобряване на използването и доброто управление на водите, включително икономии на вода, опазване на водните ресурси и дренаж;	Член 47, параграф 1, буква а), точка ii)	12
— предотвратяване на щети, причинени от неблагоприятни климатични явления, и популяризиране на разработването и използването на сортове, породи и управленски практики, адаптирани към променящите се климатични условия;	Член 47, параграф 1, буква а), точка iii)	12

Вид интервенция	Позоваване в настоящия регламент	Параграф от приложение 2 към Споразумението за селското стопанство на СТО („зелена кутия“)
— повишаване на икономите на енергия, енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници;	Член 47, параграф 1, буква а), точка iv)	11 или 12
— екологосъобразни опаковки само в областта на научните изследвания и експерименталното производство;	Член 47, параграф 1, буква а), точка v)	2
— биологична сигурност, здраве на животните и хуманно отношение към животните;	Член 47, параграф 1, буква а), точка vi)	12
— намаляване на емисиите и отпадъците, подобряване на използването на вторични продукти, включително повторната им употреба и оползотворяване, както и управление на отпадъците;	Член 47, параграф 1, буква а), точка vii)	11 или 12
— подобряване на устойчивостта срещу вредители и намаляване на рисковете и въздействието, свързани с употребата на пестициди, включително прилагане на техники за интегрирано управление на вредителите;	Член 47, параграф 1, буква а), точка viii)	2, 11 или 12
— подобряване на устойчивостта срещу болести по животните и намаляване на използването на ветеринарни лекарства, включително антибиотици;	Член 47, параграф 1, буква а), точка ix)	2
— създаване и поддържане на местообитания, благоприятстващи биоразнообразието	Член 47, параграф 1, буква а), точка x)	12
— подобряване качеството на продуктите	Член 47, параграф 1, буква а), точка xi)	2
— подобряване на генетичните ресурси	Член 47, параграф 1, буква а), точка xii)	2
— подобряване на условията на заетост и за гарантиране спазването на задълженията на работодателите, както и на здравословните и изискванията за безопасни условия на труд в съответствие с директиви 89/391/ЕИО, 2009/104/ЕО и (ЕС) 2019/1152	Член 47, параграф 1, буква а), точка xiii)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — консултантски услуги и техническа помощ	Член 47, параграф 1, буква б)	2

Вид интервенция	Позоваване в настоящия регламент	Параграф от приложение 2 към Споразумението за селското стопанство на СТО („зелена кутия“)
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — обучение и обмен на добри практики	Член 47, параграф 1, буква в)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — биологично или интегрирано производство	Член 47, параграф 1, буква г)	12
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — действия за повишаване на устойчивостта и ефикасността на транспорта и на складирането	Член 47, параграф 1, буква д)	11, 12 или 2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — популяризиране, комуникация и маркетинг	Член 47, параграф 1, буква е)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — схеми за качество	Член 47, параграф 1, буква ж)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — системи за проследяване и сертифициране	Член 47, параграф 1, буква з)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — адаптация към и смекчаване на изменението на климата	Член 47, параграф 1, буква и)	11, 2 или 12
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — взаимоспомагателните фондове	Член 47, параграф 2, буква а)	7 или 2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — инвестиции в материални и нематериални активи	Член 47, параграф 2, буква б)	11 или 2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — презасаждане на овощни градини или маслинови насаждения	Член 47, параграф 2, буква г)	8

Вид интервенция	Позоваване в настоящия регламент	Параграф от приложение 2 към Споразумението за селското стопанство на СТО („зелена кутия“)
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — възстановяване на запасите с добитък по здравословни причини или поради загуби в резултат на природни бедствия	Член 47, параграф 2, буква д)	8
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — индивидуално обучение	Член 47, параграф 2, буква й)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — изпълнение и управление на фитосанитарните изисквания на трети държави	Член 47, параграф 2, буква к)	2
Плодове и зеленчуци, хмел, маслиново масло, трапезни маслини и други сектори, посочени в член 42, буква е) — комуникационни дейности	Член 47, параграф 2, буква л)	2
Пчеларство — консултантски услуги, техническа помощ, обучение, информация и обмен на добри практики	Член 55, параграф 1, буква а)	2
Пчеларство — инвестиции в материални и нематериални активи, както и други действия, включително действия за борба срещу агресорите и болестите в кошера	Член 55, параграф 1, буква б), точка i)	11 или 12 или 2
Пчеларство — инвестиции в материални и нематериални активи, както и други действия, включително за предотвратяване на щети, причинени от неблагоприятни климатични условия, развитие и използване на управленски практики	Член 55, параграф 1, буква б), точка ii)	11 или 12 или 2
Пчеларство — подпомагане на лабораториите	Член 55, параграф 1, буква в)	2
Пчеларство — изследователски програми	Член 55, параграф 1, буква д)	2
Пчеларство — популяризиране, комуникация и маркетинг	Член 55, параграф 1, буква е)	2
Пчеларство — повишаване на качеството на продукта	Член 55, параграф 1, буква ж)	2
Лозаро-винарски сектор — реструктуриране и конверсия	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква а)	8, 11 или 12

▼B

Вид интервенция	Позоваване в настоящия регламент	Параграф от приложение 2 към Споразумението за селското стопанство на СТО („зелена кутия“)
Лозаро-винарски сектор — инвестиции в материални и нематериални активи	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква б)	11
Лозаро-винарски сектор — материални и нематериални инвестиции в иновации	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква д)	11
Лозаро-винарски сектор — консултантски услуги	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква е)	2
Лозаро-винарски сектор — информационни действия	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква з)	2
Лозаро-винарски сектор — популяризиране на лозаро-винарския туризъм	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква и)	2
Лозаро-винарски сектор — подобряване на познанието на пазара	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква й)	2
Лозаро-винарски сектор — популяризиране и комуникация	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква к)	2
Лозаро-винарски сектор — административни разходи по взаимоспомагателни фондове	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква л)	2
Лозаро-винарски сектор — инвестиции за повишаване на устойчивостта	Член 58, параграф 1, първа алинея, буква м)	11 или 12 или 2
Поети задължения в областта на околната среда, климата и други задължения, свързани с управлението	Член 70	12
Природни или други специфични за района ограничения	Член 71	13
Специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания	Член 72	12
Инвестиции	Член 73	11 или 8
Инвестиции в напояване	Член 74	11
Сътрудничество	Член 77	2
Обмен на знания и разпространяване на информация	Член 78	2

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 12

ЗИУ: законоустановено изискване за управление

ДЗЕС: стандарт за добро земеделско и екологично състояние на земята

Области	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		Основна цел на стандарта
Климат и околна среда	Изменение на климата (смекчаване на изменението и адаптация)	ДЗЕС 1	Поддържане на постоянно затревени площи на основата на съотношението на постоянно затревените площи спрямо земеделската площ на национално, регионално и подрегионално ниво и на ниво група от стопанства или стопанство в сравнение с референтната 2018 г. Максимално намаление от 5 % в сравнение с референтната година.	Обща предпазна мярка срещу конверсия с цел друг вид земеделско ползване, предприета за опазване на запаса на въглерод
		ДЗЕС 2	Подходяща защита на влажните зони и торфищата ⁽¹⁾	Защита на богатите на въглерод почви
		ДЗЕС 3	Забрана за изгаряне на стърнища от полски култури, освен по фитосанитарни причини	Поддържане на нивото на органични вещества в почвата
	Води	ЗИУ 1	Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1): член 11, параграф 3, буква д), а така също и буква з) по отношение на задължителните изисквания за контрол на дифузни източници на замърсяване с фосфати	
		ЗИУ 2	Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1): членове 4 и 5	
		ДЗЕС 4	Изграждане на буферни ивици по продължението на водните басейни ⁽²⁾	Опазване на реките от замърсяване и оттичане

⁽¹⁾ Държавите членки могат да предвидят в своите стратегически планове по ОСП, че това ДЗЕС ще се прилага едва от референтната 2024 или 2025 година. В такива случаи държавите членки доказват, че забавянето е необходимо за създаването на системата за управление в съответствие с подробно планиране.

При установяването на стандарта за ДЗЕС 2 държавите членки гарантират, че на съответната площ може да се поддържа селскостопанска дейност, подходяща за определянето на площта като земеделска площ.

⁽²⁾ Буферните ивици покрай водните басейни съгласно настоящия стандарт за ДЗЕС като общо правило и в съответствие с правото на Съюза отговарят на минимална ширина от 3 метра, без да се използват пестициди и торове.

При площи със значителен брой канали за отводняване и напояване държавите членки могат да коригират, ако това е надлежно обосновано за съответните зони, минималната ширина съобразно специфичните местни обстоятелства.

Области	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		Основна цел на стандарта
	Почва (опазване и качество)	ДЗЕС 5	Управление на обработката на земята, чрез което се намалява рискът от влошаване на качеството на почвите и ерозия, включително като се отчита градиентът на наклона.	Минимално управление на земите съобразно специфичните местни условия с цел ограничаване на ерозията
		ДЗЕС 6	Минимална почвена покривка, за да се избегне гола почва в най-чувствителните периоди ⁽¹⁾	Защита на почвите в най-чувствителните периоди
		ДЗЕС 7	Сеитбооборотът върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода ⁽²⁾	Опазване на почвения потенциал
	Биологично разнообразие и ландшафт (опазване и качество)	ЗИУ 3	Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7): Член 3, параграф 1, член 3, параграф 2, буква б), член 4, параграфи 1, 2 и 4	
		ЗИУ 4	Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7): член 6, параграфи 1 и 2	

⁽¹⁾ В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да адаптират в съответните региони минималните стандарти, за да вземат предвид краткия вегетационен период, произтичащ от продължителността и сериозността на зимния период.

⁽²⁾ Сеитбооборотът се състои от смяна на културата поне веднъж годишно на равнището на парцела (с изключение на многогодишни култури, треви и други тревни фуражи и оставена под угар земя), включително подходящо управляваните вторични култури.

Въз основа на разнообразието от земеделски методи и агроклиматични условия държавите членки могат да разрешат в съответните региони други практики за подобряване на сеитбооборота с бобови култури или диверсификация на културите, които имат за цел подобряване и запазване на почвения потенциал в съответствие с целите на настоящия стандарт за ДЗЕС. Държавите членки може да освободят от задължението по настоящия стандарт стопанства:

- където повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производство на треви или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, засята е с бобови култури или съчетава тези употреби;
- когато повече от 75 % от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, използва се за производството на треви или други тревни фуражи или за производството на култури под вода през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; или
- с площ на обработваемата земя до 10 хектара.

Държавите членки могат да въведат максимална граница на площта, покрита с една култура, с цел предотвратяване на големи монокултури.

Земеделските стопани, сертифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848, се считат за спазващи настоящия стандарт за ДЗЕС.

Области	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		Основна цел на стандарта
		ДЗЕС 8	<ul style="list-style-type: none"> — Минимален дял земеделска площ, предназначена за непроизводствени площи или обекти ⁽¹⁾ — Минимален дял от най-малко 4 % от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, предназначена за непроизводствени площи и обекти, включително земя, оставена под угар. — Когато земеделски стопанин се ангажира да отдели най-малко 7 % от обработваемата си земя за непроизводствени площи или обекти, включително земя, оставена под угар, в рамките на подобрена екосхема в съответствие с член 31, параграф 6, дельт, с който се покрива спазването на настоящия стандарт за ДЗЕС, се ограничава до 3 %. — Минимален дял от най-малко 7 % от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство, ако това включва също междинни култури или култури, които обогатяват почвата с азот, отглеждани без използването на продукти за растителна защита, от които 3 % са земя, оставена под угар, или непроизводствени обекти. Държавите членки следва да използват тегловен коефициент 0,3 за междинните култури. — Запазване на особеностите на ландшафта — Забрана за рязане на живи плетове и дървета през размножителния период и периода на отглеждане при птиците — Прилагане, по възможност, на мерки за избягване на инвазивни растителни видове 	Поддържане на непроизводствени обекти и площи за подобряване на биологичното разнообразие в земеделското стопанство

⁽¹⁾ Държавите членки може да освободят от задължението по това тире стопанства:

- а) в които повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производство на тревни или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, засята е с бобови култури или съчетава тези употреби;
- б) в които повече от 75 % от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, използва се за производството на тревни или други тревни фуражи или за производството на култури под вода през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; или
- в) с площ на обработваемата земя до 10 хектара.

Държавите членки, в които повече от 50 % от общата земяна площ е покрита с гори, могат да освободят от задължението по това тире стопанства, разположени в зони, определени от тези държави членки като райони с природни ограничения в съответствие с член 32, параграф 1, буква а) или б) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, при условие че повече от 50 % от общата земяна площ на единицата, посочена във второто изречение на този параграф, е покрита с гори и съотношението между горските и земеделската земя е по-голямо от 3:1. Площите с гори и съотношението между горите и земеделската земя се оценява на равнище площ, равняващо се на равнището на местните административни единици (LAU2), или на равнището на друга ясно определена единица, която обхваща ясно обособена прилежаща географска единица със сходни селскостопански условия.

Области	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		Основна цел на стандарта
		ДЗЕС 9	Забрана за промяна на предназначението или разораване на постоянно затревени площи, обозначени като екологично чувствителни постоянно затревени площи в зони от обхвата на „Натура 2000“.	Защита на видовете и местообитанията
Обществено здраве и здраве на растенията	Безопасност на храните	ЗИУ 5	Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1): Членове 14 и 15, член 17, параграф 1 (1) и членове 18, 19 и 20	
		ЗИУ 6	Директива 96/22/ЕО на Съвета от 29 април 1996 г. относно забрана на употребата на определени субстанции с хормонално или тиреостатично действие и на бета-агонисти в животновъдството и за отмяна на Директиви 81/602/ЕИО, 88/146/ЕИО и 88/299/ЕИО (ОВ L 125, 23.5.1996 г., стр. 3): Член 3, букви а), б), г) и д) и членове 4, 5 и 7	
	Продукти за растителна защита	ЗИУ 7	Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1): член 55, първо и второ изречение	

(1) Както се прилагат по-специално от:

- член 14 от Регламент (ЕО) № 470/2009 и приложението към Регламент (ЕО) № 37/2010,
- Регламент (ЕО) № 852/2004: член 4, параграф 1 и приложение I, част А, рубрика II, точка 4, букви ж), з) и й), точка 5, букви е) и з), точка 6; рубрика III, точка 8, букви а), б), г) и д), точка 9, букви а) и в),
- Регламент (ЕО) № 853/2004: член 3, параграф 1, приложение III, раздел IX, глава I, рубрика I, точка 1, букви б), в), г) и д); рубрика I, точка 2, буква а), точки i), ii) и iii), буква б), точки i) и ii), буква в); рубрика I, точка 3; рубрика I, точка 4; рубрика I, точка 5; рубрика II-А., точки 1, 2, 3, и 4; рубрика II-Б, точка 1, букви а) и г), точка 2, точка 4, букви а) и б); приложение III, раздел X, глава I, точка 1,
- Регламент (ЕО) № 183/2005: член 5, параграфи 1, 5 и 6, приложение I, част А, рубрика I, точка 4, букви д) и ж), рубрика II, точка 2, букви а), б) и д) и приложение III, раздел „ХРАНЕНЕ“, точка 1 „Складиране“, първото и последното изречение, и точка 2 „Дистрибуция“, третото изречение и
- Регламент (ЕО) № 396/2005: член 18.

▼B

Области	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		Основна цел на стандарта
		ЗИУ 8	<p>Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71):</p> <p>член 5, параграф 2 и член 8, параграфи 1—5</p> <p>член 12 във връзка с ограниченията за употреба на пестициди в защитени зони, определени на основание на Директива 2000/60/ЕО за водите и законодателството по „Натура 2000“</p> <p>член 13, параграфи 1 и 3 относно боравенето със и съхранението на пестициди и обезвреждането на остатъчни количества от тях</p>	
Хуманно отношение към животните	Хуманно отношение към животните	ЗИУ 9	<p>Директива 2008/119/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. за определяне на минимални стандарти за защита на телетата (ОВ L 10, 15.1.2009 г., стр. 7):</p> <p>членове 3 и 4</p>	
		ЗИУ 10	<p>Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете (ОВ L 47, 18.2.2009 г., стр. 5):</p> <p>членове 3 и 4</p>	
		ЗИУ 11	<p>Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели (ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23):</p> <p>Член 4</p>	

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ В СОЦИАЛНАТА СФЕРА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 14

Области	Приложимо законодателство	Съответни разпоредби	Изисквания
Трудова заетост	Прозрачни и предвидими условия на труд Директива 2019/1152	Член 3	Условия за наемане на работа, които се предоставят в писмен вид („трудов договор“)
		Член 4	Гарантиране, че земеделската заетост е предмет на трудов договор
		Член 5	Трудовият договор се предоставя в рамките на първите седем дни от началото на работа
		Член 6	Промени в трудовото правоотношение, които се предоставят в писмена форма
		Член 8	Изпитателен срок
		Член 10	Условия за минимална предвидимост на работата
		Член 13	Задължително обучение
Здраве и безопасност	Мерки за насърчаване на подобряването на безопасността и здравето на работниците Директива 89/391/ЕИО	Член 5	Обща разпоредба, установяваща задължението на работодателя да гарантира безопасността и здравето на работниците
		Член 6	Общо задължение за работодателите да предприемат необходимите мерки за защита на безопасността и здравето, включително предотвратяване на рисковете и предоставяне на информация и обучение
		Член 7	Служби за защита и превенция: работник(ци), който(които) трябва да бъде(ат) назначен(и) за извършване на дейности, свързани със здравето и безопасността, или компетентна външна служба, която ще бъде ангажирана
		Член 8	Работодателят трябва да предприеме мерки за оказване на първа помощ, борба с пожарите и евакуация на работниците
		Член 9	Задължения на работодателите по отношение на оценката на рисковете, защитните мерки и оборудването, записването и докладването на трудови злополуки
		Член 10	Предоставяне на информация на работниците относно рисковете за безопасността и здравето, както и относно защитните и превантивните мерки
		Член 11	Консултации и участие на работниците в обсъжданията по всички въпроси, свързани с безопасността и здравето на работното място
		Член 12	Работодателят трябва да гарантира, че работниците получават подходящо обучение по безопасност и здраве

▼ B

Области	Приложимо законодателство	Съответни разпоредби	Изисквания
	Минимални изисквания за безопасност и здраве на работниците при използването на работно оборудване от тях Директива 2009/104/ЕО	Член 3	Общи задължения, за да се гарантира, че работното оборудване е подходящо за работа, която се извършва от работниците без влошаване на безопасността или здравето
		Член 4	Правила относно работното оборудване: трябва да са в съответствие с директивата и установените минимални изисквания и да се поддържат по подходящ начин
		Член 5	Инспекция на работното оборудване — оборудването подлежи на инспекция след инсталиране, и на периодични проверки от компетентни лица
		Член 6	Работното оборудване, свързано със специфични рискове, трябва да бъде ограничено до лицата, на които е възложено да го използват, и всички ремонти, модификации и поддръжка, да се извършват от определени за това работници
		Член 7	Ергономия и здраве по време на работа
		Член 8	Работниците да получават подходяща информация и, когато е целесъобразно, писмени инструкции за използването на работното оборудване
		Член 9	Работниците да получават подходящо обучение

ПРИЛОЖЕНИЕ V

СРЕДСТВА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 87, ПАРАГРАФ 1, ПЪРВА АЛИНЕЯ

(текущи цени, в евро)

Календарна година	►M2 2023	2024	2025	2026	2027 и следващи години
Белгия	471 996 006	469 703 014	469 703 014	467 410 022	494 925 924
България	808 258 686	816 888 275	825 517 864	834 147 452	834 147 452
Чехия	823 533 615	823 533 615	823 533 615	802 159 932	844 907 297
Дания	806 313 404	817 524 179	814 937 077	817 524 179	862 367 277
Германия	4 424 125 913	4 374 968 959	4 301 233 527	4 178 341 140	4 915 695 459
Естония	196 436 567	199 297 294	202 158 021	205 018 748	205 018 748
Ирландия	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996
Гърция	1 886 490 039	1 886 490 039	1 886 490 039	1 886 490 039	2 075 656 043
Испания	4 874 879 750	4 882 179 366	4 889 478 982	4 896 778 599	4 896 778 599
Франция	6 736 440 037	6 736 440 037	6 736 440 037	6 736 440 037	7 285 000 537
Хърватия	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237
Италия	3 496 243 863	3 496 243 863	3 496 243 863	3 496 243 863	3 622 529 155
Кипър	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540
Латвия	331 043 657	334 864 681	339 685 706	344 506 729	363 483 744
Литва	587 064 372	595 613 853	604 163 335	612 712 816	612 712 816
Люксембург	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827

▼В

(текущи цени, в евро)

Календарна година	► M2 2023	2024	2025	2026	2027 и следващи години
Унгария	1 347 402 452	1 347 402 452	1 347 402 452	1 347 402 452	1 243 185 165
Малта	9 590 135	9 590 135	9 590 135	9 590 135	4 594 021
Нидерландия	609 237 340	579 591 503	550 477 666	521 282 629	717 382 327
Австрия	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846
Полша	3 488 417 133	3 519 600 956	3 550 784 779	3 581 968 602	3 185 968 140
Португалия	698 619 128	707 403 166	716 187 204	724 971 242	639 971 242
Румъния	1 897 051 311	1 924 609 371	1 952 167 430	1 979 725 489	2 029 595 196
Словения	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052
Словакия	394 892 166	397 751 933	400 605 131	402 456 080	407 456 080
Финландия	519 350 246	521 168 786	522 987 325	524 805 865	524 805 865
Швеция	686 131 966	686 360 116	686 588 267	686 816 417	686 816 417 ◀

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

СПИСЪК НА ПРОДУКТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 42, БУКВА Е)

Код по КН	Описание
ex 0101	Живи коне, магарета, мулета и катъри:
	– Коне
0101 21 00	– – Расови за разплод ⁽¹⁾
0101 29	– – Други:
0101 29 10	– – – За клане
0101 29 90	– – – Други
0101 30 00	– Магарета
0101 90 00	– Други
ex 0103	Живи животни от рода на свинете:
0103 10 00	– Расови за разплод ⁽²⁾
ex 0106	Други живи животни:
0106 14 10	– Домашни зайци
ex 0106 19 00	– – Други: северен елен и елен
0106 33 00	– – Щрауси; ему (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)
0106 39 10	– – – Гълъби
0106 39 80	– – – Други птици
ex 0205 00	Меса от животни от рода на конете, пресни, охладени или замразени
ex 0208	Други меса и карантии, годни за консумация, пресни, охладени или замразени:
ex 0208 10 10	– – Месо от домашни зайци
ex 0208 90 10	– – Месо от домашни гълъби
ex 0208 90 30	– – Месо от дивеч, различен от зайците:
ex 0208 90 60	– – Месо от северен елен
ex 0407	Птичи яйца с черупки, пресни, консервирани или варени:
0407 19 90	- Оплодени яйца от птици, различни от домашните

⁽¹⁾ Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в съответните разпоредби на Съюза (вж. Регламент (ЕС) 2016/1012 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/262 на Комисията от 17 февруари 2015 г. за определяне на правила в съответствие с директиви 90/427/ЕИО и 2009/156/ЕО на Съвета по отношение на методите за идентификация на еднокопитни животни (Регламент за паспорт на еднокопитните животни) (ОВ L 59, 3.3.2015 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2016/1012.

▼ B

Код по КН	Описание
0407 29 90	- Други пресни яйца от птици, различни от домашните
0407 90 90	- Други яйца от птици, различни от домашните
0701	Картофи, пресни или охладени
ex 0713	Сухи бобови зеленчуци, сушени, без шушулките, дори с обелени люспи или начупени:
ex 0713 10	- Грах (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	- - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 20 00	- Нахут (<i>Garbanzos</i>):
	- - Различни от предназначенията за посев
	- Фасул (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>):
ex 0713 31 00	- - Фасул от видовете <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper или <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek:
	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 32 00	- - Ситен червен фасул от вида <i>Adzuki</i> (<i>Phaseolus</i> или <i>Vigna angularis</i>):
	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 33	- - Фасул, обикновен, включително с бели зърна (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 34 00	- - Бобови растения от видовете <i>Vigna subterranea</i> или <i>Voandzeia subterranea</i> :
	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 35 00	- - Папуда (<i>Vigna unguiculata</i>):
	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 39 00	- - Други:
	- - - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 40 00	- Леща:
	- - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 50 00	- Видове бакла (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) и (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> и <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
	- - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 60 00	- Бобови растения от вида <i>Sajanus sajan</i> :
	- - Различни от предназначенията за посев
ex 0713 90 00	- Други:
	- - Различни от предназначенията за посев

▼ B

Код по КН	Описание
1201 90 00	Семена от соя, дори натрошени, различни от тези за посев
1202 41 00	Фъстъци непечени, нито претърпели друга топлинна обработка, с черупки, различни от семена за посев
1202 42 00	Фъстъци непечени, нито претърпели друга топлинна обработка, без черупки, дори натрошени, различни от семена за посев
1203 00 00	Копра
1204 00 90	Семена от лен, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1205 10 90	Семена от репица или рапица с ниско съдържание на еруква киселина, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1205 90 00	Други семена от репица или рапица, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1206 00 91	Семена от слънчоглед, белени; с люспи на сиви и бели черти, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1206 00 99	Други семена от слънчоглед, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 29 00	Семена от памук, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 40 90	Семена от сусам, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 50 90	Семена от синап, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 60 00	– Семена от шафранка (<i>Carthamus tinctorius</i>)
1207 91 90	Семена от мак, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 99 91	Конопено семе, дори натрошено, различно от предназначеното за посев
ex 1207 99 96	Други маслодайни семена и плодове, дори натрошени, различни от предназначените за посев
ex 1209 29 50	– – – Семена от лупина, различни от предназначените за посев
ex 1211	Растения, части от растения, семена и плодове от видовете, използвани главно в парфюмерията, медицината или като средство за унищожаване на насекомите, паразитите или други подобни, пресни или сушени, дори нарязани, натрошени или под формата на прах, с изключение на продуктите, изброени под код по КН ex 1211 90 86 в част IX;
1212 94 00	Корени от цикория
ex 1214	Фуражни цвекла, репи, фуражни корени, сено, люцерна, еспарзета, детелина, фуражно зеле, фий, вълчи боб и подобни фуражни култури, дори агломерирани под формата на гранули:
ex 1214 10 00	– Брашна и агломерати от люцерна:
	- - - различни от люцерна, изкуствено изсушена с нагряване, или люцерна, изсушена по друг начин и смляна

▼ B

Код по КН	Описание
ex 1214 90	– Други:
1214 90 10	- - Фуражни цвекла, репи и други фуражни корени
ex 1214 90 90	– – Други, с изключение на:
	- - - Детелина, еспарзета, вълчи боб, фий и подобни фуражни култури, изкуствено изсушени с нагряване, с изключение на сено и фуражно зеле, и продукти, съдържащи сено
	- - - Детелина, еспарзета, вълчи боб, фий, нектарен лотос, нахут и звездан, изсушени по друг начин и смлени
ex 2206	Други ферментирани напитки (например ябълково вино (cider), крушово вино (regu), медовина); смеси от ферментирани напитки и смеси от ферментирани и безалкохолни напитки, неупоменати, нито включени другаде:
ex 2206 00 31 до ex 2206 00 89	– Ферментирани напитки, различни от пикет
5201	Памук, некардиран, нито пениран

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ VII*

СРЕДСТВА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ (ЗА ФИНАНСОВА ГОДИНА), ЗА ВИДОВЕТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ В ЛОЗАРО-ВИНАРСКИЯ СЕКТОР, КАКТО Е ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 1

	EUR (по текущи цени)
България	25 721 000
Чехия	4 954 000
Германия	37 381 000
Гърция	23 030 000
Испания	202 147 000
Франция	269 628 000
Хърватия	10 410 000
Италия	323 883 000
Кипър	4 465 000
Литва	43 000
Унгария	27 970 000
Австрия	13 155 000
Португалия	62 670 000
Румъния	45 844 000
Словения	4 849 000
Словакия	4 887 000

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

СРЕДСТВА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА КУЛТУРАТА ПАМУК, КАКТО Е ПОСОЧЕНО В ЧЛЕН 87, ПАРАГРАФ 1, ВТОРА АЛИНЕЯ

(текущи цени, в евро)

Календарна година	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г. и следващи години
България	2 557 820	2 557 820	2 557 820	2 557 820	2 557 820
Гърция	183 996 000	183 996 000	183 996 000	183 996 000	183 996 000
Испания	59 690 640	59 690 640	59 690 640	59 690 640	59 690 640
Португалия	177 589	177 589	177 589	177 589	177 589

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

СРЕДСТВА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ, БЕЗ ПЛАЩАНИЯ ЗА ПАМУК И ПРЕДИ ПРЕХВЪРЛЯНИЯТА ПО ЧЛЕН 87, ПАРАГРАФ 1, ТРЕТА АЛИНЕЯ

(текущи цени, в евро)

Календарна година	► M2 2023	2024	2025	2026	2027 и следващи години
Белгия	471 996 006	469 703 014	469 703 014	467 410 022	494 925 924
България	805 700 866	814 330 455	822 960 044	831 589 632	831 589 632
Чехия	823 533 615	823 533 615	823 533 615	802 159 932	844 907 297
Дания	806 313 404	817 524 179	814 937 077	817 524 179	862 367 277
Германия	4 424 125 913	4 374 968 959	4 301 233 527	4 178 341 140	4 915 695 459
Естония	196 436 567	199 297 294	202 158 021	205 018 748	205 018 748
Ирландия	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996
Гърция	1 702 494 039	1 702 494 039	1 702 494 039	1 702 494 039	1 891 660 043
Испания	4 815 189 110	4 822 488 726	4 829 788 342	4 837 087 959	4 837 087 959
Франция	6 736 440 037	6 736 440 037	6 736 440 037	6 736 440 037	7 285 000 537
Хърватия	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237
Италия	3 496 243 863	3 496 243 863	3 496 243 863	3 496 243 863	3 622 529 155
Кипър	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540
Латвия	331 043 657	334 864 681	339 685 706	344 506 729	363 483 744
Литва	587 064 372	595 613 853	604 163 335	612 712 816	612 712 816

▼В

(текущи цени, в евро)

Календарна година	► M2 2023	2024	2025	2026	2027 и следващи години
Люксембург	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827
Унгария	1 347 402 452	1 347 402 452	1 347 402 452	1 347 402 452	1 243 185 165
Малта	9 590 135	9 590 135	9 590 135	9 590 135	4 594 021
Нидерландия	609 237 340	579 591 503	550 477 666	521 282 629	717 382 327
Австрия	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846
Полша	3 488 417 133	3 519 600 956	3 550 784 779	3 581 968 602	3 185 968 140
Португалия	698 441 539	707 225 577	716 009 615	724 793 653	639 793 653
Румъния	1 897 051 311	1 924 609 371	1 952 167 430	1 979 725 489	2 029 595 196
Словения	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052
Словакия	399 892 166	402 751 933	405 605 131	407 456 080	407 456 080
Финландия	519 350 246	521 168 786	522 987 325	524 805 865	524 805 865
Швеция	686 131 966	686 360 116	686 588 267	686 816 417	686 816 417 ◀

ПРИЛОЖЕНИЕ X

СРЕДСТВА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ (ЗА ФИНАНСОВА ГОДИНА) ЗА ВИДОВЕТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ В СЕКТОРА НА ПЧЕЛАРСТВОТО, СЪГЛАСНО ПРЕДВИДЕНОТО В ЧЛЕН 88, ПАРАГРАФ 2

	EUR (по текущи цени)
Белгия	422 967
България	2 063 885
Чехия	2 121 528
Дания	295 539
Германия	2 790 875
Естония	140 473
Ирландия	61 640
Гърция	6 162 645
Испания	9 559 944
Франция	6 419 062
Хърватия	1 913 290
Италия	5 166 537
Кипър	169 653
Латвия	328 804
Литва	549 828
Люксембург	30 621
Унгария	4 271 227
Малта	14 137
Нидерландия	295 172
Австрия	1 477 188
Полша	5 024 968
Португалия	2 204 232
Румъния	6 081 630
Словения	649 455
Словакия	999 973
Финландия	196 182
Швеция	588 545

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

РАЗБИВКА НА ПОДПОМАГАНЕТО ОТ СЪЮЗА ЗА ВИДОВЕТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2023 —2027 Г.), ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 89, ПАРАГРАФ 3

(по текущи цени, в евро)

Държави членки	2023	► M2 2024	2025	2026	2027	Общо 2023—2027 г.
Белгия	105 730 894	105 730 812	108 023 804	108 023 804	110 316 796	537 826 110
България	282 979 644	282 162 644	282 162 644	282 162 644	282 162 644	1 411 630 220
Чехия	267 027 708	280 561 390	280 561 390	280 561 390	301 935 073	1 410 646 952
Дания	155 982 060	131 987 933	120 777 158	123 364 260	120 777 158	652 888 569
Германия	1 485 615 738	1 583 929 284	1 633 086 238	1 706 821 670	1 829 714 057	8 239 166 987
Естония	88 031 648	88 016 648	88 016 648	88 016 648	88 016 648	440 098 240
Ирландия	311 641 628	311 640 628	311 640 628	311 640 628	311 640 628	1 558 204 140
Гърция	651 491 600	746 119 604	746 119 604	746 119 604	746 119 604	3 635 970 016
Испания	1 081 552 825	1 080 382 825	1 080 382 825	1 080 382 825	1 080 382 825	5 403 084 125
Франция	2 007 185 070	2 008 000 570	2 008 000 570	2 008 000 570	2 008 000 570	10 039 187 350
Хърватия	268 849 401	297 307 401	297 307 401	297 307 401	297 307 401	1 458 079 005
Италия	1 355 321 375	1 476 206 667	1 476 206 667	1 476 206 667	1 476 206 667	7 260 148 043
Кипър	23 770 514	23 770 514	23 770 514	23 770 514	23 770 514	118 852 570
Латвия	142 745 173	135 677 801	135 942 597	136 207 392	136 472 188	687 045 151
Литва	195 495 162	195 495 162	195 495 162	195 495 162	195 495 162	977 475 810

▼ M1

(по текущи цени, в евро)

Държави членки	2023	► <u>M2</u> 2024	2025	2026	2027	Общо 2023—2027 г.
Люксембург	11 626 644	12 310 644	12 310 644	12 310 644	12 310 644	60 869 220
Унгария	384 539 149	312 651 862	312 651 862	312 651 862	312 651 862	1 635 146 596
Малта	19 334 497	14 988 383	14 988 383	14 988 383	14 988 383	79 288 028
Нидерландия	180 985 369	181 413 356	211 059 193	240 173 030	269 368 067	1 082 999 015
Австрия	520 024 752	520 024 752	520 024 752	520 024 752	520 024 752	2 600 123 760
Полша	1 004 581 539	924 001 077	924 001 077	924 001 077	924 001 077	4 700 585 847
Португалия	455 630 620	455 550 620	455 550 620	455 550 620	455 550 620	2 277 833 100
Румъния	967 049 892	1 016 919 599	1 016 919 599	1 016 919 599	1 016 919 599	5 034 728 288
Словения	110 170 192	110 170 192	110 170 192	110 170 192	110 170 192	550 850 960
Словакия	260 599 909	264 077 909	264 077 909	264 077 909	264 077 909	1 316 911 545
Финландия	354 551 956	354 549 956	354 549 956	354 549 956	354 549 956	1 772 751 780
Швеция	211 889 741	211 889 741	211 889 741	211 889 741	211 889 741	1 059 448 705
Общо ЕС-27	12 904 404 700	13 125 537 974	13 195 687 778	13 301 388 944	13 474 820 736	66 001 840 132
Техническа помощ (0,25%)	30 272 220	30 272 220	30 272 220	30 272 220	30 272 220	151 361 100
Общо	12 934 676 920	13 155 810 194	13 225 959 998	13 331 661 164	13 505 092 956	66 153 201 232 ◀

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

МИНИМАЛНИ СУМИ, ЗАДЕЛЕНИ ЗА СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ, ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 6, ПАРАГРАФ 1, БУКВА ж)

(по текущи цени, в евро)

Календарна година	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г. и следващи години
Белгия	14 847 778	14 847 778	14 847 778	14 847 778	14 847 778
България	24 176 548	24 435 436	24 694 323	24 953 211	24 953 211
Чехия	25 648 419	25 648 419	25 648 419	25 648 419	25 648 419
Дания	25 871 018	25 871 018	25 871 018	25 871 018	25 871 018
Германия	147 470 864	147 470 864	147 470 864	147 470 864	147 470 864
Естония	5 893 097	5 978 919	6 064 741	6 150 562	6 150 562
Ирландия	35 588 460	35 588 460	35 588 460	35 588 460	35 588 460
Гърция	56 749 801	56 749 801	56 749 801	56 749 801	56 749 801
Испания	144 455 673	144 674 662	144 893 650	145 112 639	145 112 639
Франция	218 550 016	218 550 016	218 550 016	218 550 016	218 550 016
Хърватия	11 243 107	11 243 107	11 243 107	11 243 107	11 243 107
Италия	108 855 875	108 855 875	108 855 875	108 855 875	108 855 875
Кипър	1 429 426	1 429 426	1 429 426	1 429 426	1 429 426
Латвия	10 476 789	10 629 363	10 781 938	10 934 512	10 934 512
Литва	17 611 931	17 868 416	18 124 900	18 381 384	18 381 384

▼В

Календарна година	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г. и следващи години
Люксембург	982 435	982 435	982 435	982 435	982 435
Унгария	37 295 555	37 295 555	37 295 555	37 295 555	37 295 555
Малта	137 821	137 821	137 821	137 821	137 821
Нидерландия	21 521 470	21 521 470	21 521 470	21 521 470	21 521 470
Австрия	20 327 455	20 327 455	20 327 455	20 327 455	20 327 455
Полша	92 772 500	93 708 015	94 643 530	95 579 044	95 579 044
Португалия	18 403 246	18 666 767	18 930 288	19 193 810	19 193 810
Румъния	58 407 631	59 234 372	60 061 114	60 887 856	60 887 856
Словения	3 945 902	3 945 902	3 945 902	3 945 902	3 945 902
Словакия	12 026 832	12 172 635	12 318 439	12 464 242	12 464 242
Финландия	15 580 507	15 635 064	15 689 620	15 744 176	15 744 176
Швеция	20 583 959	20 590 803	20 597 648	20 604 493	20 604 493

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА СЪЮЗА В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА, ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЧИИТО ЦЕЛИ СЛЕДВА ДА ДОПРИНАСЯТ, И В СЪОТВЕТСТВИЕ С КОЕТО СЛЕДВА ДА БЪДАТ СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПЛАНОВЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ СЪГЛАСНО ЧЛЕНОВЕ 108, 109 И 115

- Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици;
- Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна;
- Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите;
- Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници;
- Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа;
- Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО;
- Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС;
- Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013;
- Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници;
- Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО;
- Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

ДОКЛАДВАНЕ НА БАЗА НА ОСНОВЕН НАБОР ОТ ПОКАЗАТЕЛИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 142

Показатели за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

Цел	Основен набор от показатели
Да се осигурява подпомагане за надеждни земеделски доходи и устойчивост на селскостопанския сектор в целия Съюз с цел подобряване на дългосрочната продоволствена сигурност и разнообразието в селското стопанство, както и да се гарантира икономическата устойчивост на селскостопанското производство в Съюза	<p>O.3 Брой на бенефициерите на подпомагане по линия на ОСП</p> <p>C.25 Факторен доход от земеделска дейност</p> <p>R.6 Преразпределяне към по-малките земеделски стопанства: процент на допълнителните директни плащания на хектар за отговарящи на условията за подпомагане земеделски стопанства, с размер под средния за земеделските стопанства (в сравнение със средната стойност)</p>
Да се засили пазарната ориентация и да се повиши конкурентоспособността на стопанствата, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, включително да се поставя по-голям акцент върху научните изследвания, технологиите и цифровизацията	R.9 Модернизация на земеделските стопанства: дял на земеделските стопанства, получаващи подпомагане за инвестиции с цел реструктуриране и модернизирание, включително подобряване на ресурсната ефективност
Да се подобри позицията на земеделските стопани във веригата на стойността	R.10 Подобряване на организацията на веригата на доставки: дял на земеделските стопанства, участващи в подпомагани по ОСП групи на производители, организации на производители, местни пазари, къси вериги на доставки и схеми за качество
Да се допринесе за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на улавянето на въглерод, както и да се насърчава устойчивата енергия	<p>I.10 Допринасяне за смекчаване на изменението на климата: емисии на парникови газове от селското стопанство</p> <p>R.14 Съхранение на въглероден диоксид в почвата и в биомаса: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), обхваната от подпомагани задължения за намаляване на емисиите или запазване, или засилване на съхранението на въглероден диоксид (включително постоянно затревени площи, трайни насаждения с трайна зелена покривка, земеделска земя във влажни зони и торфища)</p> <p>R.17 Залесена площ: площ, подпомагана за залесяване, агролесовъдство и възстановяване, включително разбивки</p>
Да се насърчават устойчивото развитие и ефективното управление на природните ресурси като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химикали	O.34 Брой на хектарите, на които се прилагат екологични практики (обобщаващ показател за физическата площ, за която се изисква спазване на предварителни условия, екосхеми, задължения за управление в селското и горското стопанство по отношение на околната среда и климата)
	<p>I.15 Подобряване на качеството на водата: баланс на хранителните вещества в земеделската земя</p> <p>I.16 Намаляване на изтичането на хранителни вещества: нитрати в подземните води — процент на станциите за подземни води, в които концентрацията на нитрати е над 50 mg/l съгласно Директива 91/676/ЕИО</p>

Цел	Основен набор от показатели
	<p>I.18 Устойчива и намалена употреба на пестициди: рискове, употреба и въздействия на пестицидите</p> <p>R.19 Подобряване и опазване на почвите: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), обхваната от подпомагани задължения, благоприятни за управлението на почвите с цел подобряване на качеството на почвата и на флората и фауната (като например намаляване на обработката, почвената покривка с култури, сеитбооборот, включително бобови култури)</p> <p>R.20 Подобряване на качеството на въздуха: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети получаващи подпомагане задължения за намаляване на емисиите на амоняк</p> <p>R.21 Опазване на качеството на водата: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети получаващи подпомагане задължения по отношение на качеството на водоемите</p> <p>R.22 Устойчиво управление на хранителните вещества: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения, свързани с подобряване на управлението на хранителните вещества</p> <p>R.24 Устойчива и намалена употреба на пестициди: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), по подпомагани специфични задължения, които водят до устойчива употреба на пестициди, за да се намалят рисковете и въздействията от употребата на пестициди, като например изтичането на пестициди.</p>
<p>Да се допринася за предотвратяване на загубата на биологично разнообразие и обръщането на тази тенденция, да се подобрят екосистемните услуги и да се опазват местообитанията и ландшафта</p>	<p>C.33 Земеделска площ за биологично земеделие</p> <p>I.21 Засилване на предоставянето на екосистемни услуги: дял на земеделската земя с особености на ландшафта</p> <p>R.29 Развитие на биологичното земеделие: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), подпомагана от ОСП за биологично земеделие, с разделение между поддържане на и преминаване към биологично земеделие</p> <p>R.34 Опазване на особеностите на ландшафта: дял на използваната земеделска площ (ИЗП), за която са поети подпомагани задължения за управление на особеностите на ландшафта, включително живи плетове и дървета</p>
<p>Да се привличат и подкрепят млади земеделски стопани и нови земеделски стопани и да се улеснява устойчивото развитие на стопанска дейност в селските райони</p>	<p>R.36 Приемственост между поколенията: брой на младите и новите земеделски стопани, ползващи се от подпомагане за създаване на стопанство по линия на ОСП, включително разбивка по полове</p>
<p>Да се насърчават заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селското стопанската дейност, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото горско стопанство</p>	<p>R.37 Растеж и заетост в селските райони: нови работни места, подпомагани в рамките на проекти по ОСП</p> <p>R.38 Обхват на LEADER: дял от населението в селските райони, обхванат от стратегиите за местно развитие</p> <p>R.41 Свързване на селските райони в Европа: дял от населението в селските райони, ползващо подобрен достъп до услуги и инфраструктура чрез подпомагане по ОСП</p>

▼ **B**

Цел	Основен набор от показатели
<p>Да се подобрява реакцията на селското стопанство в Съюза в отговор на обществените изисквания по отношение на храните и здравето, включително за висококачествена, безопасна и питателна храна, произведена по устойчив начин, да се намаляват хранителните отпадъци, както и да се подобрява хуманното отношение към животните и да се води борба с антимикробната резистентност</p>	<p>I.28 Ограничаване на използването на антимикробни средства при селскостопанските животни: продажби/използване на антимикробни средства за животни, отглеждани за производство на храни</p> <p>R.43 Ограничаване на използването на антимикробни средства: дял на животинските единици, засегнати от подпомогани действия за ограничаване на използването на антимикробни средства (предотвратяване/намаляване)</p> <p>R.44 Подобряване на хуманното отношение към животните: дял на животинските единици, попадащи в обхвата на подпомогани действия за подобряване на хуманното отношение към животните</p>
<p>Да се модернизират селското стопанство и селските райони чрез стимулиране и споделяне на знания, иновации и цифровизация в селското стопанство и селските райони и чрез насърчаване на използването им в по-голяма степен от земеделските стопани посредством по-добър достъп до обмен на научни изследвания, иновации и знания и чрез обучение</p>	<p>R.1 Подобряване на качеството на изпълнението чрез знания и иновации: брой на лицата, ползващи се от консултации, обучения и обмен на знания или участващи в оперативни групи на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ), подпомогани от ОСП с цел подобряване на устойчивото качество на изпълнението в икономически, социален, екологичен, климатичен и свързан с ресурсната ефективност аспект</p>